

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
terviktekst
01.01.2021
Mitte jõustunud redaktsioon
RT I, 21.11.2020, 17

Politsei ja piirivalve seadus¹

Vastu võetud 06.05.2009

[RT I 2009, 26, 159](#)

jõustumine 01.01.2010, osaliselt 01.01.2012

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
26.11.2009	RT I 2009, 62, 405	01.01.2010
22.04.2010	RT I 2010, 22, 108	01.01.2011 jõustub päeval, mis on kindlaks määratud Euroopa Liidu Nõukogu otsuses Eesti Vabariigi suhtes kehtestatud erandi kehtetuks tunnistamise kohta Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 140 lõikes 2 sätestatud alusel, Euroopa Liidu Nõukogu 13.07.2010. a otsus Nr 2010/416/EL (ELT L 196, 28.07.2010, lk 24–26).
09.06.2010	RT I 2010, 41, 240	01.09.2010
23.12.2010	RT I, 31.12.2010, 3	01.07.2011
09.02.2011	RT I, 04.03.2011, 1	01.04.2011
17.02.2011	RT I, 21.03.2011, 2	01.01.2012 Kehtetu [RT I, 29.06.2012, 2]
23.02.2011	RT I, 22.03.2011, 1	01.04.2011, osaliselt 01.01.2012
08.12.2011	RT I, 22.12.2011, 3	23.12.2011 Kehtetu [RT I, 29.06.2012, 2]
08.12.2011	RT I, 29.12.2011, 1	01.01.2012, osaliselt 01.11.2014
06.06.2012	RT I, 27.06.2012, 5	01.09.2012
06.06.2012	RT I, 29.06.2012, 1	01.04.2013
06.06.2012	RT I, 29.06.2012, 2	09.07.2012, osaliselt 01.01.2013
14.06.2012	RT I, 04.07.2012, 1	01.08.2012
13.06.2012	RT I, 06.07.2012, 1	01.04.2013
13.06.2012	RT I, 10.07.2012, 2	01.04.2013
14.11.2012	RT I, 06.12.2012, 1	01.01.2013
20.12.2012	RT I, 31.12.2012, 4	01.01.2013
14.03.2013	RT I, 26.03.2013, 2	01.04.2013
12.06.2013	RT I, 02.07.2013, 1	01.09.2013, osaliselt 01.01.2014
19.02.2014	RT I, 13.03.2014, 4	01.07.2014, osaliselt 23.03.2014
19.06.2014	RT I, 29.06.2014, 109	01.07.2014, Vabariigi Valitsuse seaduse § 107 ³ lõike 4 alusel asendatud ministrite ametinimetused.
18.11.2014	RT I, 02.12.2014, 1	12.12.2014; osaliselt 01.01.2016 jõustuma pidanud muudatus välja jäetud [RT I, 31.12.2015, 9]
19.11.2014	RT I, 13.12.2014, 1	01.01.2016, jõustumisaeg muudetud
17.12.2014	RT I, 31.12.2014, 4	01.07.2016 [RT I, 17.12.2015, 1] 01.01.2015

06.01.2015	RT I, 07.01.2015, 8	06.01.2015 – Riigikohtu üldkogu kohtuotsus tunnistab põhiseaduse vastaseks ja kehtetuks politsei ja piirivalve seaduse § 106 lg 1 osas ja politsei ja piirivalve seaduse muutmise seaduse § 1 punkt 4 osas, milles need ei võimaldanud politseinikele, kes pensioneerusid perioodil 1. jaanuar 2010 kuni 31. detsember 2012, määratud vanaduspensione tösta lähtuvalt sarnast tööd tegevate politseinike ametipalkadest 1. jaanuaril 2013.
18.02.2015	RT I, 19.03.2015, 2	29.03.2015; tekstis alates §-st 43 läbivalt asendatud sõna „ametisse” sõnaga „ametikohale”.
25.11.2015	RT I, 17.12.2015, 1	20.12.2015, osaliselt 01.07.2016
17.12.2015	RT I, 31.12.2015, 9	01.01.2016
07.12.2016	RT I, 15.12.2016, 2	01.01.2017
08.02.2017	RT I, 03.03.2017, 1	01.07.2017
20.04.2017	RT I, 05.05.2017, 1	01.07.2017
19.06.2017	RT I, 06.07.2017, 2	01.10.2017
09.05.2018	RT I, 25.05.2018, 1	01.01.2019
14.06.2018	RT I, 06.07.2018, 3	01.01.2020; osaliselt muudetud [RT I, 19.03.2019, 6]
16.01.2019	RT I, 05.02.2019, 1	15.02.2019
12.02.2019	RT I, 01.03.2019, 1	01.01.2020
20.02.2019	RT I, 13.03.2019, 2	15.03.2019
20.02.2019	RT I, 19.03.2019, 6	01.05.2019
20.02.2019	RT I, 19.03.2019, 12	01.09.2019
17.06.2020	RT I, 04.07.2020, 1	14.07.2020
12.11.2020	RT I, 21.11.2020, 1	01.01.2021

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Reguleerimisala

- (1) Käesolev seadus sätestab politsei ülesanded, õigused, korralduse ja politseiteenistuse õiguslikud alused.
- (2) Politsei on täidesaatva riigivõimu institutsioon, mis kuulub Siseministeeriumi valitsemisalasse ning kelle põhiülesanneteks on avaliku korra kaitsmine, piirihalduse asjade korraldamine, merereostuse avastamine ja likvideerimine, merel otsingu- ja päästetööde korraldamine ning kodakondsuse ja migratsiooni valdkonna asjade korraldamine.
- (3) Käesolevas seaduses ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse sätteid, arvestades käesoleva seaduse erisusi.
- (4) Politsei ülesanded ja tegevus süüteomenetluses on sätestatud kriminaalmenetluse seadustikus ja väärteomenetluse seadustikus.
- (5) Politsei ülesannetele ja tegevusele avaliku korra kaitsel kohaldatakse korrakaitse seadust, arvestades käesolevast seadusest tulenevaid erisusi.
[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]
- (6) Politseiteenistusele laieneb avaliku teenistuse seadus käesolevast seadusest tulenevate erisustega.
[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

§ 2. [Kehtetu -RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

2. peatükk POLITSEI ÜLESANDED JA KORRALDUS

§ 3. Politsei ülesanded

[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

(1) Politsei ülesanneteks on:

1) karistusseadustiku 9., 12., 13., 16., 17., 21. ja 22. peatükis sätestatud süütegude ennetamine, kui see ülesanne ei ole seadusega antud muu korrakaitseorgani pädevusse, ning avaliku korra kaitse korrakaitseasutuses sätestatud alusel ja korras;

[RT I, 05.02.2019, 1- jõust. 15.02.2019]

2) dokumentide ja tegevuslubade väljastamine eriseadustes sätestatud alustel ja korras;

3) kodakondsuse ja migratsiooni valdkonna asjade korraldamine;

4) otsingu- ja päästetöö tegemine ning merereostuse avastamise ja likvideerimise korraldamine sise- ja territoriaalmeres, majandusvööndis, Peipsi, Lämmi- ja Pihkva järvel ning muus piiriveekogus;

[RT I, 27.06.2012, 5- jõust. 01.09.2012]

5) otsingutööde tegemine maismaal lennuõnnetuse korral;

6) piirivalve valdkonna asjade korraldamine;

7) süütegude menetlemine ja karistuste täideviimine seaduses sätestatud alustel ja korras;

8) Vabariigi Presidendi ja tema perekonna, samuti seaduses sätestatud juhul ametist lahkunud presidendi, peaministri, välisriigi riigipeade, valitsusjuhtide, välisministrite ning Politsei- ja Piirivalveameti peadirektori või tema volitatud isiku poolt käesoleva paragrahvi lõike 3 alusel määratud isikute kaitsmine ning Vabariigi Valitsuse poolt käesoleva paragrahvi lõike 4 alusel või Politsei- ja Piirivalveameti peadirektori poolt käesoleva paragrahvi lõike 4² alusel määratud objektide valvamine;

[RT I, 19.03.2019, 6- jõust. 01.05.2019]

9) muude seadusest ja selle alusel antud õigusaktidest tulenevate ülesannete täitmine.

[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

(1¹) Nõuded politsei ülesannete täitmisel sündmuskoha lineaarmõõtmise mõõteprotseduurile ja mõõtetulemuse töötlemisele kehtestab [Vabariigi Valitsus või tema volitatud ministermäärusega](#).

[RT I, 25.05.2018, 1- jõust. 01.01.2019]

(2) Isikute kaitse ja objektide valve korraldamise alused, teostamise viisid ning koostöö korra kehtestab [Vabariigi Valitsusmäärusega](#).

[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

(3) Politsei- ja Piirivalveameti peadirektor või tema volitatud isik määrab vajaduse korral kaitsealused isikud, nende kaitsmise viisid ja kestuse.

[RT I, 19.03.2019, 6- jõust. 01.05.2019]

(4) Politsei poolt valvatavate objektide loetelu kehtestab [Vabariigi Valitsusmäärusega](#). Vabariigi Valitsuse määratud valvatavate objektide valve teostamise viisid määrab valdkonna eest vastutav minister käskkirjaga.

[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

(4¹) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 4 sätestatud otsingu- ja päästetöö tegemisel osaleb Päästeamet päästeseaduses sätestatud alustel ja korras. Politsei- ja Piirivalveameti ning Päästeameti koostöö korraldamisel lähtutakse kiirema abi põhimõttest, mille järgi reageerib sündmusele esimesena lähim vastavat varustust omav üksus.

[RT I, 31.12.2014, 4- jõust. 01.01.2015]

(4²) Politsei poolt ajutiselt valvatavate objektide loetelu, objektide valve teostamise viisid ning ajalise kestuse määrab Politsei- ja Piirivalveameti peadirektor käskkirjaga.

[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

(5) Otsingu- ja päästetöö, sealhulgas Eesti merealal ning Peipsi, Lämmi- ja Pihkva järvel ning muus piiriveekogus merereostuse avastamise ja likvideerimise korra kehtestab [Vabariigi Valitsusmäärusega](#).

[RT I, 27.06.2012, 5- jõust. 01.09.2012]

(6) Politsei- ja Piirivalveamet menetleb käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud ülesannetega seoses talle saabunud või Häirekeskuse vastuvõetud hädaabiteadete.

[RT I, 15.12.2016, 2- jõust. 01.01.2017]

(7) Hädaabiteadete menetlemise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav ministermäärusega](#).

[RT I, 03.03.2017, 1- jõust. 01.07.2017]

§ 4. Politsei- ja Piirivalveamet

(1) Politsei- ja Piirivalveamet on Siseministeeriumi valitsemisalas asuv valitsusasutus. Politsei- ja Piirivalveamet on politseiasutus.

(2) Politsei- ja Piirivalveameti tööpiirkond on Eesti Vabariigi territoorium, kui seaduses või välislepingus ei ole sätestatud teisiti.

(3) Politsei- ja Piirivalveameti juhivad peadirektor.

(4) Politsei- ja Piirivalveameti pädevuses on politseile pandud ülesannete täitmine. Seadusega, määrusega, valdkonna eest vastutava ministri käskkirjaga ning Politsei- ja Piirivalveameti peadirektori käskkirjaga võib Politsei- ja Piirivalveameti ülesannete täitmise pädevuse määrata Politsei- ja Piirivalveameti struktuuriüksuse, sealhulgas prefektuuri territoriaalse või funktsionaalse struktuuriüksuse või arestimaja täpsusega.
[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

(5) Politsei- ja Piirivalveameti kriminaalpolitsei, riigipiiri valvamise, objektide valvamise, isikute kaitsmise ja teabeturbe korralduse struktuur, teenistuskohade koosseis ja isikkoosseis on asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud teave avaliku teabe seaduse tähenduses.
[RT I, 19.03.2019, 6- jõust. 01.05.2019]

§ 5. Prefektuur

(1) Prefektuur on Politsei- ja Piirivalveameti piirkondlik struktuuriüksus.

(2) Prefektuuri juhivad prefekt.

(3) Prefektuuri koosseisu kuuluvad territoriaalsed ja funktsionaalsed struktuuriüksused ning arestimajad. Territoriaalsed struktuuriüksused on jaoskonnad, kordonid ja piiripunktid ning funktsionaalsed struktuuriüksused on bürood.

§ 6. Ametikohtade kehtestamine

[Kehtetu -RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

§ 6¹. Ametnike ametikohale nimetamise ja töötajate töökohale võtmise erisus

[RT I, 26.03.2013, 2- jõust. 01.04.2013]

(1) Politsei- ja Piirivalveameti ametniku ametikohale nimetamisel ja töötajaga töölepingu sõlmimisel kohaldatakse olenevalt teenistuskohast käesoleva seaduse § 40 punktides 1–7 ja 9 ning §-des 42 ja 43 sätestatud ka juhul, kui vastav teenistukoht ei ole politseiametniku ametikoht, kuid teenistuskohal ülesannete täitmiseks on vajalik juurdepääs:

1) andmekogule, mille vastutav töötaja on Siseministerium või Politsei- ja Piirivalveamet;

2) avaliku teabe seaduse § 35 lõike 1 punktides 5¹ ja 5² sätestatud teabele või

[RT I, 26.03.2013, 2- jõust. 01.04.2013]

3) Politsei- ja Piirivalveameti ametnike ja töötajate eriliiki isikuandmetele.

[RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

(2) Politsei- ja Piirivalveameti struktuuriüksuse juhi ametikohal teenistuses olev ametnik peab vastama ametniku kutsesobivusnõuetele.

[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

(3) Politsei- ja Piirivalveameti struktuuriüksuse juhi kutsesobivusnõuded, sealhulgas haridusnõuded, ning nende kontrollimise tingimused ja korra kehtestab valdkonna eest vastutav ministermäärusega.

[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud teenistuskohade loetelu kehtestab Politsei- ja Piirivalveameti peadirektor käskkirjaga.

[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

§ 6². Teenistuse korraldamise pädevus

(1) Politsei- ja Piirivalveameti ametniku, sealhulgas politseiametniku teenistust ja töötaja töötamist korraldab, nimetab ta ametikohale ja vabastab ametikohalt, sõlmib temaga töölepingu ja lõpetab selle või ütleb selle üles, määrab tema palga või lepib kokku töötasu, viib ta ühelt teenistuskohalt üle teisele, peatab tema avaliku võimu teostamise õiguse või võimaldab töötajal kasutada õigust keelduda töö tegemisest ja annab loa, kui seadus sätestab ametisse nimetamise õigust omava isiku loa nõude, Politsei- ja Piirivalveameti peadirektor või Politsei- ja Piirivalveameti põhimääruses sätestatud isik.

[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud juhul ning Politsei- ja Piirivalveameti töö korraldamiseks võib Politsei- ja Piirivalveameti peadirektor või Politsei- ja Piirivalveameti põhimääruses sätestatud isik anda käskkirja.

[RT I, 29.12.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

§ 6³. Distsiplinaarvõimu teostamise pädevus

(1) Politsei- ja Piirivalveameti ametniku suhtes, kes ei ole politseiametnik, distsiplinaarvõimu teostamisel kohaldatakse avaliku teenistuse seaduses sätestatud, arvestades käesolevas paragrahvis sätestatud erisusi.

(2) Lisaks avaliku teenistuse seaduses sätestatud on käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ametniku suhtes distsiplinaarmenetluse alustamise õigus ja distsiplinaarkaristuse määramise õigus valdkonna eest vastutaval ministril.

[RT I, 29.12.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

§ 7. Politseiametnike ettevalmistus

Politseiametnikke valmistab ette Siseministeeriumi valitsemisalas asuv rakenduskõrgkool (edaspidi *sisekaitseline rakenduskõrgkool*).

2¹. peatükk RIIKLIK JÄRELEVALVE

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

1. jagu Üldsätted

[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

§ 7¹. Riikliku järelevalve meetme kohaldamise õigus

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

Korraldusseaduses sätestatud riikliku järelevalve meetme kohaldamise õigus on politseiametnikul. Politsei- ja Piirivalveameti muul ametnikul on riikliku järelevalve meetme kohaldamise õigus, kui eriseadus ei sätesta teisiti ja meetme kohaldamine on seotud tema teenistusülesannete täitmisega.

[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

§ 7²–§ 7⁶. [Kehtetud -RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 7⁷. Koostöö muude isikute ja asutustega ning asja sundkasutusse võtmine

[RT I, 31.12.2014, 4- jõust. 01.01.2015]

(1) Politsei teeb muude isikute ja asutustega oma pädevuses koostööd avalikku korda ähvardava ohu ennetamiseks, tõrjumiseks ja korrariikkumiste kõrvaldamiseks.

[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

(2) Politsei teavitab muid asutusi nende pädevuses teadaolevast ohust või korrariikkumisest ning teeb ettepaneku pädevale haldusorganile rakendada riikliku järelevalve meetmeid, ohu tõrjet või selgitada välja korrariikkumine. Politseil on õigus saada pädevalt haldusorganilt teavet rakendatud meetmete kohta.

[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

(2¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud ülesande täitmisel on politseil õigus pädevale asutusele edastada vajalikus ulatuses isikuandmeid, sealhulgas eriliiki isikuandmeid.

[RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

(3) Politseiametnik võib sundkasutusse võtta seadmeid ja abivahendeid, kui see on vältimatult vajalik otsingu- või päästetööks sise- ja territoriaalmeres, majandusvööndis, Peipsi, Lämmi- ja Pihkva järvel või muus piiriveekogus ning muud võimalused asja sundkasutamiseks puuduvad või oleksid ebamõistlikult koormavad.

[RT I, 31.12.2014, 4- jõust. 01.01.2015]

(4) Asja sundkasutus lõpeb otsingu- või päästetööd juhtiva isiku määratud ajal, kuid mitte hiljem kui otsingu- või päästetöö lõppemisel.

[RT I, 31.12.2014, 4- jõust. 01.01.2015]

(5) Otsingu- või päästetööd juhtiv isik võib kohustada sundkasutusse võetava asja omanikku või valdajat toimetama vallasasja selle üleandmiseks määratud kohta.

[RT I, 31.12.2014, 4- jõust. 01.01.2015]

(6) Käesolevas paragrahvis sätestatud asja sundkasutusse võtmise meetme protokollimine on kohustuslik.
[RT I, 31.12.2014, 4- jõust. 01.01.2015]

(7) Riik hüvitab käesoleva paragrahvi alusel asja sundkasutusse võtmisega tekkinud kulud.
[RT I, 31.12.2014, 4- jõust. 01.01.2015]

(8) Käesoleva paragrahvi lõikes 7 sätestatud kulude hüvitamise ulatuse ja korra kehtestab [Vabariigi Valitsusmäärusega](#).
[RT I, 31.12.2014, 4- jõust. 01.01.2015]

§ 7⁸.–§ 7¹¹. [Kehtetud -RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

2. jagu **Järelevalve üldmeetmed**

[Kehtetu -RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 7¹².–§ 7¹⁴. [Kehtetud -RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

3. jagu **Järelevalve erimeetmed**

[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

1. jaotis **Isikuandmete töötlemisega seonduvad järelevalve erimeetmed**

[Kehtetu -RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 7¹⁵.–§ 7²¹. [Kehtetud -RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

2. jaotis **Joobeseisundi kahtlusega isiku suhtes kohaldatavad järelevalve erimeetmed**

[Kehtetu -RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 7²².–§ 7³⁰. [Kehtetud -RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

3. jaotis **Muud järelevalve erimeetmed**

[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

§ 7³¹.–§ 7⁴⁰. [Kehtetud -RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 7⁴¹. Kinnipeetud isiku saatmine

(1) Kinnipeetud isiku saatmine on kahtlustatavana kinnipeetud isiku, vahistatu, sundtoodud isiku, väljasaadetava, arestialuse või süüdimõistetud saatmine arestimajas ja väljaspool arestimaja relvastatud saatemeeskonna valve all.

(2) Kinnipeetud isiku suhtes teostatakse enne saatmist ja saatmise lõppedes turvakontroll või isiku läbivaatus korrakaitseasutuses sätestatud korras.

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(3) Saatemeeskonna ülesanded ja töökorra kehtestab [valdkonna eest vastutav ministermäärusega](#).

[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

4. jaotis **Piiriülese jälitamisega seonduvad järelevalve erimeetmed**

§ 7⁴². Piiriülene jälitamine

(1) Politseiametnikul, kes jälitab oma riigi territooriumil nõukogu 2002. aasta 13. juuni raamotsuses Euroopa vahistamismääruse ja liikmesriikide vahelise üleandmiskorra kohta (EÜT L 190, 18.07.2002, lk 1–20) määratletud kuriteo toimepanemiselt tabatud isikut või selle kuriteo toimepanemisele kaasaitajat, on lubatud jätkata jälitamist teise Euroopa Liidu liikmesriigi territooriumil ilma eelnevalt taotletud loata, kui:

- 1) asja kiireloomulisuse tõttu ei ole olnud võimalik enne teise liikmesriigi territooriumile sisenemist sellest pädevaid ametivõime teavitada või
- 2) teise liikmesriigi pädevad ametivõimud ei jõudnud sündmuskohale õigel ajal, et jälitamine üle võtta.

(2) Käesoleva paragrahvi lõiget 1 kohaldatakse ka juhul, kui jälitatav on vahistuses viibimise või vangistuse kandmise ajal kinnipidamiskohast põgenenud.

(3) Piiriülene jälitamine võib toimuda üksnes üle maismaapiiride.

(4) Välisriik, kus piiriülest jälitamist hakatakse toimetama, on asukohariik.
[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

§ 7⁴³. Piiriülesest jälitamisest teavitamise kord

(1) Politseiametnik võtab viivitamata, kuid mitte hiljem kui riigipiiri ületamisel, ühendust selle asukohariigi pädeva asutusega, kelle territooriumil piiriülest jälitamist toimetama hakatakse.

(2) Riigipiiri ületamisest teavitamisel on jälitav politseiametnik kohustatud asukohariiki teavitama järgmistest asjaoludest:

- 1) riigipiiri oletatav ületamise aeg ja koht;
- 2) politseiametniku teenistusrelva liik ja mudel;
- 3) sidepidamisvahendid.

(3) Eestis on pädevaks asutuseks piiriülesest jälitamisest teavitamisel Politsei- ja Piirivalveamet.

(4) Välisriigi politseiametniku Eesti territooriumil piiriülese jälitamisega seotud toimingute dokumenteerimise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.
[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

§ 7⁴⁴. Piiriülese jälitamise toimetamine

(1) Jälitatava isiku peavad kinni asukohariigi politseiametnikud. Juhul kui asukohariigi pädevad asutused ei nõua jälitamise lõpetamist, kuid ei jõua piisavalt kiiresti jälitamist üle võtta, peab jälitav politseiametnik isiku kinni ning annab üle asukohariigi politseiametnikule isikusamasuse tuvastamiseks või vahistamiseks.

(2) Piiriülesel jälitamisel politseiametnik:

- 1) peab järgima asukohariigi seadusi ja pädeva asutuse juhiseid ning korraldusi;
- 2) peab olema äratuntav politseivormiriietuse järgi või kasutama politseisõidukit;
- 3) peab esitama ametiülesannete täitmise tõendamiseks ametitõendi;
- 4) võib kanda teenistusrelva ja kasutada seda üksnes enesekaitseks;
- 5) võib ohutuse tagamiseks teostada kinnipeetud isiku ja tema asjade läbivaatust ning temaga kaasas olnud asjad ära võtta;
- 6) võib kinnipeetud isiku suhtes tema toimetamisel asukohariigi politseiasutusse kasutada käeraudu;
- 7) ei või siseneda eravaldusse või muusse kohta, mis ei ole ette nähtud avalikuks kasutamiseks;
- 8) peab jälitamise lõpetamisel ilmuma asukohariigi politseiasutusse ja teavitama tehtud toimingutest;
[RT I, 29.12.2011, 1- jõust. 01.01.2012]
- 9) peab jääma asukohariigi pädeva asutuse käsutusse kuni jälitamisega seonduvad asjaolud on piisavalt selged;
- 10) peab asukohariigi pädeva asutuse taotlusel abistama jälitamise järgsel kriminaalmenetluse läbiviimisel, sealhulgas kohtumenetluses.

(3) Piiriülene jälitamine lõpetatakse

- 1) eesmärgi saavutamisel;
- 2) kui on möödunud üks tund asukohariigi riigipiiri ületamisest;
- 3) asukohariigi nõudmisel.

(4) Kui kinnipeetud isik ei ole asukohariigi kodanik, vabastatakse ta hiljemalt kuue tunni möödumisel tema kinnipidamisest, kui asukohariigi pädevad asutused ei ole saanud taotlust isiku vahistamiseks väljaandmise või loovutamise eesmärgil. Kinnipidamise aja hulka ei arvestata ajavahemikku kell 00.00 kuni 09.00.

[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

§ 7⁴⁵. Piiriülest jälitamist toimetav välisriigi politseiametnik

Piiriülest jälitamist toimetava välisriigi politseiametniku vastu või tema poolt toimepandud kuriteo korral võrdsustatakse ta Eesti politseiametnikuga.

[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

5. jaotis Isikuandmete töötlemine

[RT I, 22.03.2011, 1- jõust. 01.04.2011]

§ 7⁴⁶. Isikuandmete töötlemine ning isikuandmete välisriigile ja rahvusvahelisele organisatsioonile edastamine

[RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

(1) Politseil on käesoleva seaduse § 3 lõikes 1 sätestatud, samuti välislepingust või Euroopa Liidu õigusaktist tulenevate ülesannete täitmiseks õigus töödelda eriseaduses sätestatud arvestades:

- 1) isikuandmeid, sealhulgas eriliiki isikuandmeid;
- 2) üldsusele suunatud ja avalikest allikatest kättesaadavaid andmeid.

(2) Politseil on seaduse, välislepingu või Euroopa Liidu õigusakti täitmiseks õigus edastada isikuandmeid, sealhulgas eriliiki isikuandmeid, välisriigile või rahvusvahelisele organisatsioonile.

(3) Kui välislepingu või Euroopa Liidu õigusakti täitmiseks on isikuandmete töötlemiseks vajalik isiku nõusolek, tuleb isikule enne nõusoleku küsimist teatavaks teha:

- 1) isikuandmete töötleja või tema esindaja nimi ja kontaktandmed;
- 2) andmete töötlemise eesmärk;
- 3) nõusoleku andmise vabatahtlikkus ja nõusoleku andmata jätmise õiguslikud tagajärjed.

(4) Nõusolek käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud isikuandmete töötlemiseks vormistatakse kirjalikult.

(5) Käesolevas paragrahvis sätestatud nõusoleku suhtes ei kohaldata Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 04.05.2016, lk 1–88) sätestatud.

[RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

§ 7⁴⁷. Isikuandmete varjatud töötlemine

(1) Politseil on õigus välislepingu või Euroopa Liidu õigusakti täitmiseks töödelda isikuandmeid varjatult, see tähendab varjates andmesubjekti eest isikuandmete töötlemise eesmärki.

[RT I, 26.03.2013, 2- jõust. 01.04.2013]

(2) Varjatult võib töödelda järgmisi andmeid:

- 1) isiku ees- ja perekonnanimi;
- 2) isiku reisi marsruut ja sihtkoht;
- 3) isikuga kaasas olevad isikud või sõidukis, laevas või lennukis reisivad isikud, kelle puhul on mõistlik eeldada nende seotust asjaomase isikuga;

[RT I, 26.03.2013, 2- jõust. 01.04.2013]

- 4) isiku kasutatava sõiduki, laeva, lennuki või konteineri andmed;

[RT I, 26.03.2013, 2- jõust. 01.04.2013]

- 5) isikul kaasas olnud esemed.

(3) Isikul ei ole õigust saada teavet varjatud töötlemise fakti ega varjatud töötlemise käigus tema kohta kogutud isikuandmete kohta.

(4) Isikuandmete varjatud kogumise dokumenteerimise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.

[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

§ 7⁴⁸. Andmesubjekti õiguste piiramine

[RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

(1) Politseil on käesoleva seaduse paragrahvi 3 lõikes 1 sätestatud, samuti välislepingust või Euroopa Liidu õigusaktist tulenevate ülesannete täitmiselega seoses õigus piirata andmesubjekti õigusi, kui see on vajalik:

- 1) süüteo tõkestamiseks, avastamiseks, menetlemiseks või karistuse täideviimiseks;
- 2) teise isiku või andmesubjekti õiguste või vabaduste kaitseks;
- 3) riigi julgeoleku ohustamise takistamiseks;

4) avaliku korra kaitseks.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel võib piirata andmesubjekti õigusi, sealhulgas õigust:

1) saada teada tema isikuandmete automatiseeritud või automatiseerimata töötlemisest, sealhulgas sellest, milliseid isikuandmeid töödeldakse, samuti töötlemise viisi, meetodit, eesmärki, õiguslikku alust, ulatust või põhjust;

2) saada teada tema isikuandmete vastuvõtjaid ja avaldatavate isikuandmete kategooriaid ning teavet selle kohta, kas tema isikuandmed edastatakse välisriigile või rahvusvahelisele organisatsioonile;

3) saada teada tema isikuandmete säilitamise tähtaega või tähtaja määramise kriteeriumeid;

4) nõuda tema isikuandmete töötlemise piiramist;

5) esitada vastuväiteid tema isikuandmete töötlemise kohta;

6) saada teada tema isikuandmetega seotud rikkumisest.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud andmete ja teabe avaldamise piirangut võib kohaldada ka andmete suhtes, mis on saadud välisriigilt või rahvusvaheliselt organisatsioonilt.

[RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

2². peatükk **PÄRING SIDEEETEVÕTJALE,** **JÄLITUSTOIMINGUD JA SALAJANE KOOSTÖÖ**

[RT I, 29.06.2012, 2- jõust. 01.01.2013]

§ 7⁴⁹. Päringu tegemine sideettevõtjale

(1) Politsei võib teha päringu elektroonilise side ettevõtjale kriminaalmenetluse seadustiku § 126²lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud alusel ning kriminaalmenetluse seadustiku § 126²lõike 3 punktides 1 ja 2 nimetatud isikute suhtes järgmiste andmete saamiseks:

1) elektroonilise side võrgus kasutatavate identifitseerimistunnustega seotud lõppkasutaja tuvastamiseks vajalikud andmed, välja arvatud sõnumi edastamise faktiga seotud andmed;

2) elektroonilise side ettevõtjale elektroonilise side seaduse § 111¹lõigetes 2 ja 3 nimetatud andmed, mida ei ole nimetatud käesoleva lõike punktis 1.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 nimetatud päringu tegemiseks annab loa prokuratuur. Päringu tegemise loas märgitakse kuupäevalise täpsusega ajavahemik, mille kohta andmete nõudmine on lubatud.

[RT I, 29.06.2012, 2- jõust. 01.01.2013]

§ 7⁵⁰. Andmete kogumine isiku jälitusteabele juurdepääsu ja politseiteenistusse sobivuse otsustamiseks

(1) Politsei võib isiku kirjalikul nõusolekul koguda tema kohta isikuandmeid kriminaalmenetluse seadustiku § 126³lõikes 1 nimetatud jälitustoiminguga ning päringuga sideettevõtjale elektroonilise side seaduse § 111¹lõigetes 2 ja 3 sätestatud andmete kohta, kui see on vajalik selleks, et otsustada isiku juurdepääs jälitusteabele või isikuankeedis esitatud teabe kontrollimiseks, et otsustada tema sobivus politseiteenistusse.

[RT I, 29.06.2012, 2- jõust. 01.01.2013]

(2) Isikut teavitatakse tema suhtes käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud jälitustoimingu tegemisest pärast otsuse tegemist ning talle tutvustatakse jälitustoiminguga kogutud andmeid tema soovil. Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud päringuga kogutud andmeid tutvustatakse isikule tema soovil.

[RT I, 05.05.2017, 1- jõust. 01.07.2017]

§ 7⁵¹. Kaasamine salajasele koostööle

(1) Jälitustoimingute tegemise tagamiseks või teabe kogumiseks võib politsei kasutada salajasele koostööle kaasatud isikut.

(2) Salajasele koostööle kaasatud isik käesoleva seaduse tähenduses on isik, kelle koostöö politseiga ei ole kolmandatele isikutele teada.

(3) Loa isiku kaasamiseks annab Politsei- ja Piirivalveameti peadirektor või tema volitatud ametnik.

(4) Salajasele koostööle võib kaasata ainult täisealisi isikuid nende nõusolekul, välja arvatud kriminaalmenetluse seadustiku § 126¹lõikes 6 sätestatud juhul.

(5) Salajasele koostööle kaasatud isikud on kohustatud hoiduma teadvalt väära või laimava teabe edasiandmisest ning hoidma saladuses neile koostöö käigus teatavaks saanud andmed, samuti jälitustoimingute tegemisel kasutatavad vahendid, meetodid ja taktika.

(6) Salajasele koostööle kaasatud isikul on õigus keelduda jälitustoimingute tegemisest oma lähedaste isikute suhtes.

(7) Kontrolli salajasele koostööle kaasatud isiku tegevuse üle teostab Politsei- ja Piirivalveameti peadirektor või tema volitatud ametnik.

(8) Isiku kaasamise dokumenteerimise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.
[RT I, 29.06.2012, 2- jõust. 01.01.2013]

§ 7⁵². Andmete kogumine isiku salajasele koostööle kaasamiseks sobivuse ja teabe usaldusväärsuse kontrollimiseks

(1) Politsei võib isiku kirjalikul nõusolekul koguda isikuandmeid kriminaalmenetluse seadustiku § 126³lõikes 1 ja lõike 2 punktis 2 nimetatud jälitustoiminguga ning päringuga sideettevõtjale elektroonilise side seaduse § 111¹lõigetes 2 ja 3 sätestatud andmete kohta, kui see on vajalik selleks, et otsustada isiku sobivus salajaseks koostööks, või teabe usaldusväärsuse kontrollimiseks.

(2) Kriminaalmenetluse seadustiku § 126³lõike 2 punktis 2 nimetatud jälitustoiming on lubatud, kui muud kontrollivõimalused on ammendunud ja esineb põhjendatud kahtlus isiku usaldusväärsuses, mis võib seada ohtu salajase koostöö eesmärgipärasuse, või esineb põhjendatud kahtlus teabe usaldusväärsuses ja see võib oluliselt riivata isikute põhiõigusi või mõjutada kriminaalmenetluse käiku.

(3) Loa kriminaalmenetluse seadustiku § 126³lõikes 1 nimetatud jälitustoimingu ning elektroonilise side seaduse § 111¹lõigetes 2 ja 3 sätestatud andmete saamiseks päringu tegemiseks annab Politsei- ja Piirivalveameti peadirektor või tema volitatud ametnik.

(4) Loa kriminaalmenetluse seadustiku § 126³lõike 2 punktis 2 nimetatud jälitustoimingute tegemiseks annab maakohus Politsei- ja Piirivalveameti peadirektori põhjendatud kirjaliku taotluse alusel.
[RT I, 29.06.2012, 2- jõust. 01.01.2013]

§ 7⁵³. Hüvitis salajasele koostööle kaasatud isiku hukkimise, osalise või puuduva töövõime ja talle kehavigastuse tekitamise korral

[RT I, 13.12.2014, 1- jõust. 01.07.2016 (jõustumine muudetud - RT I, 17.12.2015, 1)]

(1) Kui isik salajase koostööga seotud ülesannete täitmisel hukkub, maksab riik tema lastele, vanematele, lesele ja perekonnaseaduse alusel tema ülalpidamisel olnud teistele isikutele ühekordset hüvitist 120-kordse politseiametniku madalaimale palgaastmele vastava palgamäära ulatuses.

(2) Kui isikul tuvastatakse salajase koostööga seotud ülesannete täitmisel saadud vigastuse või tekkinud haiguse tagajärjel töövõimetoetuse seaduse alusel osaline või puudev töövõime, maksab riik ühekordset hüvitist:

1) osalise töövõime korral – politseiametniku 20-kordsele madalaimale palgaastmele vastava palgamäära ulatuses;

2) puuduva töövõime korral – politseiametniku 60-kordsele madalaimale palgaastmele vastava palgamäära ulatuses.

[RT I, 13.12.2014, 1- jõust. 01.07.2016 (jõustumine muudetud - RT I, 17.12.2015, 1)]

(2¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud seose isiku töövõime ulatuse ja salajase koostööga seotud ülesannete täitmise tagajärjel saadud vigastuse või tekkinud haiguse vahel tuvastab vajaduse korral Sotsiaalkindlustusamet avaliku teenistuse seaduse §-s 49¹sätestatud korras.

[RT I, 17.12.2015, 1- jõust. 01.07.2016]

(3) Kui isik saab salajase koostööga seotud ülesannete täitmisel vigastada või haigestub, kannab riik tema ravi- ja ravimikulud.

(4) [Kehtetu -RT I, 13.12.2014, 1- jõust. 01.07.2016 (jõustumine muudetud - RT I, 17.12.2015, 1)]

(4¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud hüvitis makstakse välja osade kaupa. Osa suurus sõltub töövõime esmakordsel või kordushindamisel tuvastatud osalise või puuduva töövõime kestusest.

[RT I, 17.12.2015, 1- jõust. 01.07.2016]

(4²) Hüvitist ei maksta kokku rohkem töövõime esmakordsel hindamisel tuvastatud töövõime ulatusele vastavast hüvitise maksimummäärast.

[RT I, 17.12.2015, 1- jõust. 01.07.2016]

(4³) Kui isiku töövõime ulatus muutub, lähtutakse hüvitise edasisel maksmisel töövõime kordushindamisel tuvastatud töövõime ulatusele vastavast käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud hüvitise määra, võttes arvesse juba välja makstud hüvitist.
[RT I, 17.12.2015, 1- jõust. 01.07.2016]

(4⁴) Kui kordushindamise tulemusena on isikul õigus saada hüvitist väiksemas ulatuses, kui talle on välja makstud, siis enamakstud summat tagasi ei nõuta.
[RT I, 17.12.2015, 1- jõust. 01.07.2016]

(4⁵) Kui isikule seoses töövõime kordushindamisega enam hüvitist ei makstud, kuid tema töövõime uue kordushindamise alusel on vähenenud, ei tohi makstava hüvitise aeg koos ajaga, mille eest hüvitist ei makstud, kokku olla pikem tema hüvitise maksimummäära arvutamise aluseks olevast ajast.
[RT I, 17.12.2015, 1- jõust. 01.07.2016]

(4⁶) Kui töövõime kordushindamisel tuvastatud osalise või puuduva töövõime periood algab töövõime esmakordsele hindamisele järgneval kalendriaastal, korrigeeritakse hüvitise arvutamise aluseks olevat summat osalise või puuduva töövõime esmakordse tuvastamise aasta tarbijahinnaindeksiga. Kui töövõime kordushindamisel tuvastatud osalise või puuduva töövõime periood algab hiljem, korrigeeritakse hüvitise arvutamise aluseks olevat summat tarbijahinnaindeksitega alates osalise või puuduva töövõime esmakordse tuvastamise aastast kuni viimasele töövõime kordushindamisele eelneva aastani.
[RT I, 17.12.2015, 1- jõust. 01.07.2016]

(5) Käesolevas paragrahvis sätestatud hüvitiste ja kulude arvutamise ning maksmise korra ja ulatuse kehtestab Vabariigi Valitsusmäärusega.
[RT I, 29.06.2012, 2- jõust. 01.01.2013]

§ 7⁵⁴. Konspiratsioonivõtted

(1) Jälitustoimingute tegemise tagamiseks võib kasutada konspiratsioonivõtteid eesmärgiga varjata andmesubjekti eest jälitustoimingu tegijaid, jälitustoimingu eesmärki ning kasutatava kinnis- ja vallasasja kuuluvust.

(2) Konspiratsioonivõtete teostamiseks vajaliku dokumendi annab välja ning vajaliku muudatuse andmekogus või registris teeb Politsei- ja Piirivalveameti peadirektori või tema volitatud ametniku põhjendatud taotluse alusel haldusorgan või juriidiline isik, kelle pädevuses on vastavat liiki dokumendi väljaandmine või andmekogus või registris muudatuse tegemine.
[RT I, 29.06.2012, 2- jõust. 01.01.2013]

§ 7⁵⁵. Teesklemine

(1) Jälitustoimingute tegemise tagamiseks võib Politsei- ja Piirivalveamet teeselda eraõiguslikku juriidilist isikut, tema struktuuriüksust või organit või välisriigi äriühingu filiaali.

(2) Teeseldava isiku või välisriigi äriühingu filiaali asutab või soetab Politsei- ja Piirivalveamet üldises korras valdkonna eest vastutava ministri kirjalikul nõusolekul. Isiku või välisriigi äriühingu filiaali teesklemine lõpetatakse üldises korras ja lõpetamisest teavitatakse valdkonna eest vastutavat ministrit.

(3) Valdkonna eest vastutav minister annab kirjaliku nõusoleku isiku või välisriigi äriühingu filiaali teesklemiseks Politsei- ja Piirivalveameti peadirektori põhjustatud taotlusel, milles näidatakse:

- 1) isiku teesklemise vajadus;
- 2) teeseldava isiku liik;
- 3) isiku teesklemise kulud;
- 4) isiku teesklemise kestus, kui see on kindlaks määratav.

(4) Struktuuriüksuse või organi teesklemise otsustab valdkonna eest vastutav minister käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud asjaolude alusel.

(5) Teeseldava isiku, struktuuriüksuse, organi või välisriigi äriühingu filiaali nimel tehtud tehing loetakse käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud asutuse tehtud tehinguks.

(6) Politsei- ja Piirivalveameti peadirektor esitab iga teeseldava isiku majandusaasta alguses valdkonna eest vastutavale ministrile ülevaate teeseldud isiku, struktuuriüksuse, organi ja välisriigi äriühingu filiaali eelmise majandusaasta tegevuse kohta.
[RT I, 29.06.2012, 2- jõust. 01.01.2013]

§ 7⁵⁶. Variisiku kasutamine

(1) Jälitustoimingute tegemiseks, nende tegemise tagamiseks või teabe kogumiseks võib politsei kasutada variisikut.

(2) [Kehtetu -RT I, 05.05.2017, 1- jõust. 01.07.2017]

(3) Variisiku kasutamiseks annab kirjaliku loa Politsei- ja Piirivalveameti peadirektor või tema volitatud ametnik.

(4) Politseiametnikust variisikul on kõik politseiametniku kohustused niivõrd, kuivõrd see ei too kaasa muudetud identiteedi paljastamist.

[RT I, 05.05.2017, 1- jõust. 01.07.2017]

(5) Variisiku isik jäetakse salastatuks ka pärast jälitustoimingu lõpetamist, kui avalikustamine võib seada ohtu variisiku või tema lähikondsete elu, tervise, au või hea nime või vara või tema edasise tegutsemise variisiku või politseiagendina.

[RT I, 29.06.2012, 2- jõust. 01.01.2013]

§ 7⁵⁷. Jälitustoimingust teavitamine ja jälitustoiminguga kogutud andmete tutvustamine ning jälitustoiminguga kogutud teabe vormistamine ja säilitamine

[RT I, 21.11.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

(1) Isiku võib Politsei- ja Piirivalveameti peadirektori või tema volitatud ametniku loal jätta käesoleva seaduse alusel tehtud jälitustoimingust teavitamata kriminaalmenetluse seadustiku § 126¹³ lõikes 2 sätestatud alusel ja jälitustoiminguga kogutud andmetega tutvustamata kriminaalmenetluse seadustiku § 126¹⁴ lõikes 1 sätestatud alusel kuni selle aluse äralangemiseni.

(2) Käesoleva seaduse alusel tehtud jälitustoimingust teavitamise ja jälitustoiminguga kogutud andmete tutvustamise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(3) Käesoleva seaduse alusel tehtud jälitustoiminguga kogutud teabe vormistamise ja säilitamise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

[RT I, 21.11.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

§ 7⁵⁸. Juurdepääs teabele ja teabe kasutamine

[RT I, 21.11.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

Käesolevas peatükis sätestatud alustel ja korras kogutud teabele võimaldatakse juurdepääs ning seda võib kasutada üksnes Politsei- ja Piirivalveameti loal ja tema määratud ulatuses.

[RT I, 21.11.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

2³. peatükk ISIKU TAUSTAKONTROLL

[RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

§ 7⁵⁹. Taustakontroll

(1) Politsei- ja Piirivalveamet võib tuvastada isiku isikusamasuse ning töödelda andmekogudes isiku kohta peetavaid isikuandmeid:

- 1) isiku käesoleva seaduse paragrahvi 3 lõigete 4 ja 4² alusel määratud objektile lubamise otsustamisel;
- 2) Politsei- ja Piirivalveametile teenuse osutamisega seotud isiku sobivuse hindamisel;
- 3) kaitstava isiku ohutuse tagamisel;
- 4) Politsei- ja Piirivalveametisse praktikale kandideerija sobivuse hindamisel.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud juhul võib Politsei- ja Piirivalveamet töödelda isikuandmeid, sealhulgas eriliiki isikuandmeid, ja koguda tõendeid järgmiste asjaolude kohta:

- 1) isikusamasuse tuvastamise andmed, kontaktandmed, elukoha andmed, kodakondsuse ja isikut tõendava dokumendi andmed, töökoha andmed ning era- ja perekonnaelu andmed;
- 2) andmed isikule määratud karistuste ja karistatuse, karistusest vabastamise ning karistuste täitmisele pööramise kohta;
- 3) andmed isiku suhtes algatatud kriminaalmenetluste, kus ta on tunnistanud kahtlustatavaks või süüdistatavaks, ning nendes asjades tehtud menetlust lõpetava lahendi kohta;
- 4) andmed isiku seotuse kohta organisatsiooni või liikumisega, mis oma tegevusega eirab avalikkuda või mille tegevus on suunatud Eesti Vabariigi iseseisvuse ja sõltumatuse vägivaldsele muutmisele, territoriaalse terviklikkuse vägivaldsele rikkumisele, vägivaldsele võimuhaaramisele või Eesti põhiseadusliku korra vägivaldsele muutmisele;

- 5) andmed isiku välispiiri ületuste ja välisriigis viibimise kohta;
- 6) andmed isiku seotuse kohta välisriigi luure- või julgeolekuteenistusega.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud asjaolud võivad olla Politsei- ja Piirivalveametile aluseks, et:

- 1) keelduda taustakontrollile allutatud isiku objektile lubamisest;
- 2) keelduda teenuse osutamisega seotud isiku poolt teenuse osutamisest;
- 3) keelduda isiku praktikale võtmisest;
- 4) keelata isiku viibimine kaitstava isiku läheduses.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud keeldumise põhjuseid ja keeldumise aluseks olevaid asjaolusid ei avaldata.

[RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

§ 7⁶⁰. Politsei- ja Piirivalveameti õigused taustakontrolli teostamisel

Politsei- ja Piirivalveameti peadirektoril või tema volitatud ametnikul on käesoleva seaduse § 7⁵⁹ lõikes 1 nimetatud juhtudel õigus:

- 1) pöörduda riigi ja kohaliku omavalitsuse üksuse asutuste, samuti füüsiliste ja juriidiliste isikute poole järelepärimisega kontrollitava isiku isikuandmete kohta;
- 2) vestelda kontrollitava isiku, samuti tema tööandja ja õppeasutuse esindajate ning teiste isikutega, et selgitada välja kontrollitava isiku kõlbelisi ja teisi isikuomadusi ning vajaduse korral ja küsitletava isiku nõusolekul võtta temalt kirjalik seletus;
- 3) kontrollida isikuandmeid riigi, kohaliku omavalitsuse või muu avalik-õigusliku isiku või eraõigusliku juriidilise isiku andmekogust;
- 4) saada andmeid karistusregistri arhiivist;
- 5) töödelda üldsusele suunatud ja avalikest allikatest kättesaadavaid isikuandmeid.

[RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

§ 7⁶¹. Andmete säilitamine

Taustakontrolliks isiku kohta kogutud andmeid säilitatakse viis aastat alates taustakontrolli teostamise lõppemisest.

[RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

3. peatükk ANDMEKOGUD

[RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

1. jagu Politsei andmekogu

§ 8. Politsei andmekogu

(1) Politsei andmekogu on andmekogu, kus töödeldakse korrakaitse ja süüteomenetlusega seotud andmeid avaliku korra ja siseturvalisuse tagamise eesmärgil.

(2) Andmekogu ametlik nimetus on „Infosüsteem POLIS”.

(3) Politsei andmekogu asutab ja selle põhimääruse kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.

(4) Politsei andmekogu põhimääruses sätestatakse politsei andmekogu pidamise kord, politsei andmekogusse kogutavate andmete täpsem koosseis, andmeandjad, andmete säilitamise tähtajad ja vajaduse korral muud politsei andmekogu pidamisega seotud korralduslikud küsimused.

(5) Politsei andmekogu vastutav töötaja on Politsei- ja Piirivalveamet ning volitatud töötaja määratakse andmekogu põhimääruses.

[RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

§ 9. Politsei andmekogu vastutav ja volitatud töötaja

§ 10. Politsei andmekogu ülesehitus ja andmekogusse kantavad andmed

- (1) Politsei andmekogu koosneb järgmistest andmestikest:
- 1) ühiste infoobjektide andmestik;
  - 2) süüteomenetluse andmestik;
  - 3) korrakaitse ülesannetega seotud haldustegevuse andmestik;
  - 4) ennetava tegevuse andmestik;
  - 5) reageeriva tegevuse andmestik;
  - 6) arestimajade tegevuse andmestik;
  - 7) otsimise andmestik;
  - 8) jälitusmenetluse andmestik.

(2) Politsei andmekogus töödeldakse isikuandmeid ja eriliiki isikuandmeid isikuandmete kaitset reguleerivate õigusaktide tähenduses ning ulatuses, mis on vajalik andmekogu eesmärgi täitmiseks.

(3) Välisriigile või rahvusvahelisele organisatsioonile võib käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmed saata Euroopa Liidu õigusest tuleneva kohustuse täitmiseks, rahvusvahelise konventsiooni, välislepingu või riigiasutuste koostöölepinguga ettenähtud juhtudel ja korras.

[RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

§ 11. Politsei andmekogusse andmete esitamine

(1) Politsei andmekogusse esitab andmeid Politsei- ja Piirivalveamet.

[RT I, 29.12.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

(2) Politsei andmekogusse esitavad andmeid § 8 lõikes 1 sätestatud eesmärgil andmekogu põhimääruses määratud muud asutused kehtestatud ulatuses.

[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

§ 12. Politsei andmekogusse kande tegemine

(1) Andmed kantakse politsei andmekogusse selle kasutamiseks loodud tarkvara abil.

(2) Politsei andmekogusse andmete kandmiseks õigustatud isikud määrab andmeid esitav asutus.

[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

(3) Andmed kantakse politsei andmekogusse viivitamata, kuid mitte hiljem kui viie tööpäeva jooksul, arvates andmete politsei infosüsteemi kandmise aluseks oleva teabe laekumisest, sündmuse toimumisest või toimingut või otsustuse tegemisest.

(4) Politsei andmekogusse kantakse andmed alusdokumentide, isikutelt saabunud teadete või politseitegevusega saadud info alusel.

§ 13. Politsei andmekogu pidamise põhimäärus

[Kehtetu -RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

2. jagu Piirikontrolli andmekogu

§ 14. Piirikontrolli andmekogu

(1) Valdkonna eest vastutav minister asutab andmekogu, mille eesmärk on tagada siseturvalisus ja avalik kord isikute ning transpordivahendite piiriületusel kogutud andmete töötlemise kaudu.

[RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

(2) Andmekogu ametlik nimetus on „Piirikontrolli infosüsteem” (edaspidi *piirikontrolli andmekogu*).

[RT I, 02.12.2014, 1- jõust. 12.12.2014]

§ 15. Piirikontrolli andmekogu vastutav ja volitatud töötleja

(1) Piirikontrolli andmekogu vastutav töötleja on Politsei- ja Piirivalveamet.

(2) [Kehtetu -RT I, 02.12.2014, 1- jõust. 12.12.2014]

§ 16. Piirikontrolli andmekogu andmekategooriad

(1) Piirikontrolli andmekogu andmekategooriad on:

1) isiku piiriületus, sealhulgas reisijate kohta reisidokumenti kantud isikuandmed ja nende reisidokumendi andmed;

[RT I, 02.12.2014, 1- jõust. 12.12.2014]

2) mootorsõiduki piiriületus;

[RT I, 02.12.2014, 1- jõust. 12.12.2014]

3) veesõiduki piiriületus;

4) õhusõiduki piiriületus.

5) [välja jäetud -RT I, 31.12.2015, 9- jõust. 01.01.2016]

6) raudteesõiduki piiriületus.

[RT I, 02.12.2014, 1- jõust. 12.12.2014]

(2) Piirikontrolli andmekogusse kantavate andmete täpsem koosseis sätestatakse andmekogu pidamise põhimääruses.

(3) [Kehtetu -RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

(4) Välisriigile võib käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmeid saata Euroopa Liidu õigusest tuleneva kohustuse täitmiseks rahvusvahelise konventsiooni, välislepingu või riigiasutuste koostöölepinguga ettenähtud juhtudel ja korras.

§ 17. Piirikontrolli andmekogusse andmete esitamine

Piirikontrolli andmekogusse esitavad andmeid Politsei- ja Piirivalveamet, Maksu- ja Tolliamet ning vedaja, kes toimetab raudteed või veeteed pidi üle välispiiri Eestisse saabuvaid ja Eestist lahkuvaid reisijaid.

[RT I, 31.12.2015, 9- jõust. 01.01.2016]

§ 18. Piirikontrolli andmekogusse kande tegemine

Piirikontrolli andmekogusse kantakse andmed:

1) vastavalt toimunud piiriületustele isiku või sõiduki piirikontrolli käigus või

[RT I, 02.12.2014, 1- jõust. 12.12.2014]

2) kui vedaja on andmed raudtee või veeteed kaudu veetavate reisijate kohta edastanud.

[RT I, 31.12.2015, 9- jõust. 01.01.2016]

§ 19. Piirikontrolli andmekogu pidamise põhimäärus

(1) Piirikontrolli andmekogu pidamise põhimääruse kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.

(2) Piirikontrolli andmekogu pidamise põhimääruses sätestatakse:

1) andmekogu ülesehitus ja andmekogu organisatsiooniline struktuur;

2) andmekogusse kantavate andmete ammendav loetelu;

3) andmekogusse kantud andmete säilitamise tähtaeg;

4) andmete andmekogusse kandmiseks vajalike alusdokumentide loetelu;

5) andmekogusse kantavate andmete vastuvõtmise ja neile juurdepääsu üle arvestuse pidamise kord;

5¹) andmekogust andmete saajad;

[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

6) andmetega tutvumise ning nende väljastamise kord;

7) ebaõigete andmete parandamise ja sellest teavitamise kord;

8) andmekogu laiendamise, likvideerimise ning teise andmekoguga ühendamise alused ja kord;

9) muud õigusaktidest tulenevad vajalikud tingimused.

3. jagu

Schengeni infosüsteemi riiklik register

§ 20. Schengeni infosüsteemi riiklik register

(1) Schengeni infosüsteemi riiklik register (edaspidi *register*) asutatakse eesmärgiga tagada turvalisus Euroopa Liidu vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneval alal, tagada kiire ja tõrgeteta teabevahetus liikmesriikide vahel, et tuvastada isikud, kes kujutavad ohtu avalikule korrale ja julgeolekule, tuvastada kolmanda riigi kodanikud, kelle suhtes on kehtestatud sissesõidukeeld, ning lihtsustada politseikoostööd ja kriminaalasjades tehtavat õigusalaalast koostööd.

(2) Registri põhimääruse kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.

(3) Registri põhimääruses sätestatakse:

1) andmekogu ülesehitus ja andmekogu organisatsiooniline struktuur;

- 2) andmekogusse kantavate andmete ammendav loetelu;
- 3) andmekogusse kantud andmete säilitamise tähtaeg;
- 4) andmete andmekogusse kandmiseks vajalike alusdokumentide loetelu;
- 5) andmekogusse kantavate andmete vastuvõtmise ja neile juurdepääsu üle arvestuse pidamise kord;
- 6) andmekogust andmete saajad;
- 7) andmetega tutvumise ning nende väljastamise kord;
- 8) ebaõigete andmete parandamise ja sellest teavitamise kord;
- 9) andmekogu laiendamise, likvideerimise ning teise andmekoguga ühendamise alused ja kord;
- 10) tehnilised ja organisatoorsed kaitsemeetmed, et tagada andmesubjektide põhiõiguste ja -vabaduste kaitse;
- 11) muud õigusaktidest tulenevad vajalikud tingimused.

(4) Registri töödeldakse isikuandmeid ja eriliiki isikuandmeid kooskõlas isikuandmete kaitse seadusega ning ulatuses, mis on vajalik andmekogu eesmärgi täitmiseks.

[RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

§ 21. Registri vastutav ja volitatud töötaja

- (1) Registri vastutav töötaja on Politsei- ja Piirivalveamet.
- (2) Registri volitatud töötaja on Politsei- ja Piirivalveameti määratud isik.

§ 22. Registrisse kantakse andmed

- (1) Registrisse kantakse andmed:
  - 1) loovutamise või väljaandmise eesmärgil tagaotsitava isiku kohta;
  - 2) välismaalase kohta, kes ei ole Euroopa Liidu, Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigi ega Šveitsi Konföderatsiooni kodanik ning kellele on kehtestatud sissesõidukeeld;
  - 3) isiku kohta, kes on kadunud või keda tema enda turvalisuse huvides või kaitseks ohu eest on vaja ajutiselt paigutada turvalisse paika;
  - 4) isiku kohta, kes on tagaotsitav tunnistaja, süüdistatav või süüdimõistetud;
  - 5) isiku, sõiduki, laeva, lennuki või konteineri kohta varjatud või erikontrolli teostamiseks;
  - 6) arestimise, konfiskeerimise või kriminaalmenetluses asitõendi tagamiseks.

[RT I, 26.03.2013, 2- jõust. 01.04.2013]

- (2) [Kehtetu -RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

§ 23. Registrisse andmete esitamine

- (1) Käesoleva seaduse § 22 lõike 1 punktis 1 nimetatud andmeid esitavad Politsei- ja Piirivalveamet, Kaitsepolitseiamet, prokuratuur, Maksu- ja Tolliamet, kohus kohtumenetluses olevate asjade ning Justiitsministeerium jõustunud kohtuotsuste puhul.
- (2) Käesoleva seaduse § 22 lõike 1 punktis 2 nimetatud andmeid esitab Politsei- ja Piirivalveamet.
- (3) Käesoleva seaduse § 22 lõike 1 punktis 3 nimetatud andmeid esitavad Politsei- ja Piirivalveamet ja kohus kohtumenetluses olevates asjades.
- (4) Käesoleva seaduse § 22 lõike 1 punktis 4 nimetatud andmeid esitavad Politsei- ja Piirivalveamet, Kaitsepolitseiamet, prokuratuur, Maksu- ja Tolliamet ning kohus kohtumenetluses olevate asjade puhul.
- (5) Käesoleva seaduse § 22 lõike 1 punktis 5 nimetatud andmeid esitavad Politsei- ja Piirivalveamet, Kaitsepolitseiamet, prokuratuur ning Maksu- ja Tolliamet.
- (6) Käesoleva seaduse § 22 lõike 1 punktis 6 nimetatud andmeid esitavad Politsei- ja Piirivalveamet, Välisministeerium ning Maanteeamet.

[RT I, 29.12.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

§ 24. Registrisse kande tegemine

- (1) Käesoleva seaduse § 22 lõike 1 punktides 1 ja 5 nimetatud andmed kannab vastutav töötaja registrisse 24 tunni jooksul alusdokumentide saabumisest arvates.
- (2) Käesoleva seaduse § 22 lõike 1 punktides 2–4 ja 6 nimetatud andmed esitatakse registri vastutavale töötajale 24 tunni jooksul andmete registrisse kandmise aluse tekkimisest arvates.

§ 25. Registri pidamise põhimäärus

[Kehtetu -RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

4. jagu **Riigipiiri valvamise korraldamise andmekogu**

[RT I, 06.07.2017, 2- jõust. 01.10.2017]

§ 25¹. Riigipiiri valvamise korraldamise andmekogu

(1) Valdkonna eest vastutav minister asutab andmekogu reageeriva ressursi planeerimiseks ja haldamiseks ning riigipiiri valvamise, piirirežiimi tagamise ning piiriolukorrast ülevaate saamise, sealhulgas piirirahu hoidmise eesmärgil, et avastada ebaseaduslikke piiriületusi, tuvastada objekte ning tõkestada piiriülest kuritegevust.
[RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmekogusse kantakse:

- 1) riigipiiri valvamise toimingute andmed;
- 2) riigipiiri valvamise toimingutega seotud isikute andmed;
- 3) riigipiiri valvamise tehniliste seire- ja valveseadmete seireinfo;
- 4) riigipiiri valvamist takistava või piirirahu häiriva tegevuse andmed;
- 5) reageeriva ressursi andmed;
- 6) reageeriva ressursi haldamisega seotud andmed.

[RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmekogu põhimääruse kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmekogu põhimääruses sätestatakse andmekogu ametlik nimetus, andmekogu pidamise kord, andmekogusse kogutavate andmete täpne koosseis, andmeandjad, andmete säilitamise tähtajad ja vajaduse korral muud andmekogu pidamisega seotud korralduslikud küsimused.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmekogu vastutav töötleja on Politsei- ja Piirivalveamet.
[RT I, 06.07.2017, 2- jõust. 01.10.2017]

5. jagu Broneeringuinfo andmekogu

[RT I, 05.02.2019, 1- jõust. 15.02.2019]

§ 25². Broneeringuinfo andmekogu

(1) Broneeringuinfo andmekogu on riiklik register, mis sisaldab lennureisijate broneeringuinfo andmeid ja nende andmete analüüsimisel saadud andmeid (edaspidi *broneeringuinfo*). Andmekogu kasutatakse kriminaalmenetluses ning avaliku korra kaitse ja julgeoleku tagamise eesmärgil.

(2) Broneeringuinfo andmekogu asutab ja selle põhimääruse kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.

(3) Lennureisija broneeringuinfo andmed on:

- 1) ees- ja perekonnanimi või -nimed;
- 2) sünniaeg ja -koht;
- 3) kodakondsus või kodakondsused;
- 4) sugu;
- 5) elukoha aadress, telefoninumber ja e-posti aadress;
- 6) reisidokumendi liik ja number, dokumendi väljastanud riigi nimi, dokumendi kehtivuse lõppkuupäev;
- 7) broneeringu number, kuupäev või pileti väljastamise kuupäev;
- 8) kavandatava reisi kuupäev või kuupäevad;
- 9) broneeritud reisi täielik marsruut;
- 10) püsikliendi staatuse teave;
- 11) reisiettevõtja ja reisiagendi andmed;
- 12) reisija staatus, sealhulgas kinnitused ja lennule registreerimine, teave kinnitamata kohaga reisimise või lennule ilmumata jäämise kohta ning teave selle kohta, kas reisijaga on kaasas istekohata alaealine;
- 13) järgmise reisi broneeringuinfo;
- 14) pileti, kaasa arvatud ühesuunapilet, andmed, sealhulgas pileti number ja väljastamise kuupäev, ning pileti hinnastamise andmed;
- 15) istekoha number ja muu teave selle kohta;
- 16) pagasiandmed;
- 17) broneeringus märgitud kaasreisijate arv ja nimed;
- 18) teave makseviiside kohta, sealhulgas arve saatmise aadress ja krediitkaardiandmed;

19) selle lennu andmed, millega seoses broneeringuinfo edastati, sealhulgas lennuettevõtja, lennu number, lennu väljumis- ja saabumiskuupäev ning väljumis- ja saabumisaeg, väljumis- ja saabumislennujaam ning teave lennukoodi jagamise kohta;

20) täiendav teenindusinfo, sealhulgas kogu olemasolev teave ilma saatjata reisiva alaealise kohta, kasutatavad keeled, lähtepunktis oleva hooldaja nimi ja kontaktandmed ning seos alaealisega, sihtpunktis oleva hooldaja nimi ja kontaktandmed ning seos alaealisega, saatev ja vastu võttev lennujaama töötaja.

(4) Koos broneeringuinfo andmetega saadud andmed, mida pole nimetatud käesoleva paragrahvi lõikes 3, kustutatakse viivitamata.

(5) Broneeringuinfo andmeid säilitatakse andmekogus viis aastat andmete broneeringuinfo andmekogusse kandmisest arvates, pärast seda kustutatakse andmed automaatselt. Broneeringuinfo andmed pseudonüümitakse pärast kuue kuu möödumist andmekogusse kandmisest arvates.

(6) Pseudonüümitud broneeringuinfo andmete taasisikustamine on lubatud ainult juhul, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

- 1) on alust arvata, et see on vajalik käesoleva seaduse § 25⁴ lõikes 4 sätestatud eesmärgil;
- 2) pädev asutus, Euroopa Politseiamet (edaspidi *Europol*), teine Euroopa Liidu liikmesriik või kolmas riik on esitanud põhjendatud taotluse broneeringuinfo saamiseks;
- 3) vastava loa on andnud Politsei- ja Piirivalveameti peadirektori volitatud ametnik.

(7) Kui broneeringuinfo andmed taasisikustatakse, teavitab käesoleva paragrahvi lõike 6 punktis 3 nimetatud ametnik broneeringuinfo üksuse andmekaitseametnikku, kes kontrollib toimingu vastavust käesoleva paragrahvi lõike 6 punktides 1 ja 2 sätestatud tingimustele.

(8) Broneeringuinfo andmekogu andmed ei ole avalikud.

(9) Andmekogu vastutav töötaja on Politsei- ja Piirivalveamet.
[RT I, 05.02.2019, 1- jõust. 15.02.2019]

§ 25³. Broneeringuinfo üksus ja pädev asutus

(1) Politsei- ja Piirivalveameti koosseisus oleva broneeringuinfo üksuse ülesanded on:

- 1) broneeringuinfo töötlemine;
- 2) broneeringuinfo edastamine pädevale asutusele;
- 3) broneeringuinfo vahetamine teise Euroopa Liidu liikmesriigiga;
- 4) broneeringuinfo edastamine Europolile ja kolmandale riigile.

(2) Politsei- ja Piirivalveamet, Kaitsepolitseiamet, Maksu- ja Tolliamet ning Välisluureamet (edaspidi *pädev asutus*) võivad käesoleva seaduse § 25⁴ lõikes 4 sätestatud eesmärgil taotleda ja saada broneeringuinfo üksuselt broneeringuinfot.

(3) Pädev asutus võib osaleda käesoleva seaduse § 25⁴ lõike 2 punktis 2 toodud kriteeriumide koostamisel.
[RT I, 05.02.2019, 1- jõust. 15.02.2019]

§ 25⁴. Broneeringuinfo töötlemine

(1) Broneeringuinfo üksus töötleb broneeringuinfot:

- 1) kõigi reisijate hindamiseks enne nende saabumist Eestisse või väljumist Eestist, et tuvastada isikud, keda pädev asutus täiendavalt kontrollib;
- 2) igal üksikjuhul eraldi, reageerides pädeva asutuse poolt esitatud piisavale teabele tuginevale põhjendatud taotlusele esitada broneeringuinfo ja seda töödelda;
- 3) broneeringuinfo analüüsimiseks, et ajakohastada käesoleva lõike punktis 1 sätestatud hindamise käigus kasutatavad kriteeriumid või luua uued kriteeriumid.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 osutatud reisijate hindamise käigus võib broneeringuinfo üksus:

- 1) võrrelda broneeringuinfot andmetega asjakohastes andmekogudes;
- 2) töödelda broneeringuinfot kindlaksmääratud kriteeriumide alusel.

(3) Broneeringuinfo automaatsel töötlemisel saadud tabamused vaatab broneeringuinfo üksus ükshaaval läbi enne nende edastamist pädevale asutusele.

(4) Broneeringuinfot tohib töödelda üksnes kriminaalmenetluse seadustiku § 126¹⁸ lõikes 2 loetletud kuriteo ennetamiseks, tõkestamiseks, avastamiseks ja menetlemiseks ning sellise kuriteoga seotud kõrgendatud ohu väljaselgitamiseks ja tõrjumiseks ning korrarikkumise kõrvaldamiseks.

[RT I, 05.02.2019, 1- jõust. 15.02.2019]

§ 25⁵. Broneeringuinfo edastamine Europolile ja vahetamine teise Euroopa Liidu liikmesriigiga

(1) Broneeringuinfo üksus edastab broneeringuinfo Europolile tema tööülesannete täitmiseks, juhul kui see on vajalik liikmesriikide tegevuse toetamisel käesoleva seaduse § 25⁴lõikes 4 toodud eesmärgi täitmiseks. Broneeringuinfo edastatakse Europolile põhjendatud taotluse alusel.

(2) Broneeringuinfo üksus edastab broneeringuinfo teise Euroopa Liidu liikmesriigi broneeringuinfo üksusele käesoleva seaduse § 25⁴lõikes 4 toodud eesmärgil:

1) kui broneeringuinfo edastamise vajadus tuvastatakse käesoleva seaduse § 25⁴lõike 1 punktis 1 kirjeldatud reisijate hindamise käigus või

2) teise Euroopa Liidu liikmesriigi broneeringuinfo üksuse põhjendatud taotluse alusel.

(3) Erakorralisel juhul, kui juurdepääs broneeringuinfole on vajalik kriminaalmenetluse seadustiku § 126¹⁸lõikes 2 sätestatud kuriteo tõkestamiseks ja avastamiseks, sellise kuriteoga seotud ohu väljaselgitamiseks ja tõrjumiseks ning korrariikkumise kõrvaldamiseks, võib broneeringuinfo üksus:

1) hankida broneeringuinfo andmed lennuettevõtjalt väljaspool broneeringuinfo edastamise tavapärasest aega;

2) taotleda teise Euroopa Liidu liikmesriigi broneeringuinfo üksuselt broneeringuinfo hankimist lennuettevõtjalt väljaspool broneeringuinfo edastamise tavapärasest aega;

3) edastada broneeringuinfo sellekohase taotluse alusel teise Euroopa Liidu liikmesriigi pädevale asutusele.

(4) Erakorralisel juhul, kui juurdepääs broneeringuinfole on vajalik kriminaalmenetluse seadustiku § 126¹⁸lõikes 2 sätestatud kuriteo tõkestamiseks ja avastamiseks, sellise kuriteoga seotud ohu väljaselgitamiseks ja tõrjumiseks ning korrariikkumise kõrvaldamiseks, võib pädev asutus taotleda broneeringuinfot otse teise Euroopa Liidu liikmesriigi broneeringuinfo üksuselt. Sellise taotluse koopia tuleb saata riigisisesele broneeringuinfo üksusele.

[RT I, 05.02.2019, 1- jõust. 15.02.2019]

§ 26⁶. Broneeringuinfo edastamine kolmandale riigile

(1) Broneeringuinfo üksus edastab broneeringuinfo kolmandale riigile igal üksikjuhul eraldi, kui:

1) kolmas riik seda infot põhjendatult taotleb;

2) edastamine on vajalik käesoleva seaduse § 25⁴lõikes 4 sätestatud eesmärkide saavutamiseks;

3) täidetud on isikuandmete kaitse seaduse §-des 46–48 sätestatud tingimused ja

4) kolmas riik kinnitab, et ei edasta saadud broneeringuinfot teisele kolmandale riigile broneeringuinfo andja loata, välja arvatud juhul, kui see on hädavajalik kriminaalmenetluse seadustiku § 126¹⁸lõikes 2 sätestatud kuriteo ärahoidmiseks.

[RT I, 05.02.2019, 1- jõust. 15.02.2019]

(2) Broneeringuinfo kolmandale riigile edastamise korral teavitatakse iga kord broneeringuinfo üksuse andmekaitseametnikku.

[RT I, 05.02.2019, 1- jõust. 15.02.2019]

(3) Broneeringuinfo edastamise korral isikuandmete kaitse seaduse § 46 lõike 2 alusel teavitatakse viivitamata Andmekaitse Inspektsiooni.

[RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

4. peatükk VAHETU SUND

[Kehtetu -RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 26.–§ 32⁴. [Kehtetud -RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

5. peatükk POLITSEITEENISTUS

1. jagu

Üldsätted

§ 33. Politseiteenistus

(1) Politseiteenistuseks loetakse teenistust Politsei- ja Piirivalveametis, Kaitsepolitseiametis või sisekaitselises rakenduskõrgkoolis politseiametniku ametikohal.
[RT I, 29.12.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

(2) Politseiteenistus on avaliku teenistuse eriliik.

§ 34. Politseiametnik

(1) Politseiametnik on Politsei- ja Piirivalveametis, Kaitsepolitseiametis või sisekaitselises rakenduskõrgkoolis politseiametniku ametikohal teenistuses olev isik.
[RT I, 29.12.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

(2) Kuni käesoleva seaduse jõustumiseni piirivalveteenistuse seaduse alusel piirivalveteenistuses olnud piirivalveametnik ning politseiteenistuse seaduse alusel politseiteenistuses olnud politseiametnik loetakse käesoleva seaduse mõttes politseiametnikuks, kui ta nimetatakse politseiametniku ametikohale käesoleva seaduse alusel.

§ 35. Politseiametniku ametikoht

(1) Politseiametniku ametikoht on asutuse teenistujate koosseisus ettenähtud või koosseisuväline ametikoht, millel töötamine on politseiteenistus (edaspidi *ametikoht*).
[RT I, 06.07.2017, 2- jõust. 01.10.2017]

(2) Koosseisuvälise politseiametniku ametikohale võib nimetada üksnes sisekaitselise rakenduskõrgkooli politsei või piirivalve erialal täiskoormusega õppes keskhariduse baasil kutseharidust omandava õpilase või rakenduskõrgharidust omandava üliõpilase õppepraktika läbimise ajaks.
[RT I, 06.07.2017, 2- jõust. 01.10.2017]

(3) [Kehtetu -RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

§ 36. Teenistusaste

(1) Politseiametniku teenistusaste on politseiametnikule Eesti Vabariigi nimel antav nimetus.

(2) Teenistusastmele kehtestatakse nõutav teenistusaeg (edaspidi *teenistusastme vanus*).

§ 36¹. Politseiteenistuse staaži arvestamise alused

[RT I, 06.07.2018, 3- jõust. 01.01.2020]

(1) Politseiteenistuse staaži hulka arvatakse:

- 1) teenistusaeg politseiametniku ametikohal;
- 2) teenistusaeg erialadiplomaadina, kui sellele vahetult eelnes või järgnes teenistus politseiametniku ametikohal;
- 3) teenistusaeg, mis oli korraldatud politseiteenistuse seaduse §-de 18¹ ja 52 alusel;
- 4) teenistusaeg, mis oli korraldatud piirivalveteenistuse seaduse § 35 alusel;
- 5) teenistusaeg käesoleva seaduse kuni 2011. aasta 31. detsembrini kehtinud § 66 alusel ja alates 2012. aasta 1. jaanuarist kehtiva 5. peatüki 4¹. jao alusel, kui sellele järgnes teenistus politseiametniku ametikohal või politseiametniku pensionile jäämine;
- 6) sisekaitselise rakenduskõrgkooli politsei, kohtueelse uurimise või piirivalve erialal õppimise aeg, kui sellele järgnes teenistus politseiametniku ametikohal;
- 7) Kaitseväes aja- või tegevteenistuses või Eestis asendusteenistuses viibitud aeg, kui sellele järgnes teenistus politseiametniku ametikohal.

(2) Teenistusaeg prokurörina pärast 2004. aasta 1. juulit arvatakse politseiteenistuse staaži hulka ja see annab õiguse käesolevas seaduses sätestatud väljateenitud aastate pensionile, kui prokuröriteenistuse ajale eelnenuid politseiteenistuse staaž on vähemalt viis aastat.

(3) Piirivalveteenistuse seaduse alusel piirivalveteenistuses olnud isikul, kes nimetati 2010. aasta 1. jaanuaril politsei ja piirivalve seaduse jõustumisel politseiametniku ametikohale, arvestatakse politseiteenistuse staaži hulka piirivalveteenistuse seaduse § 42 alusel arvestatud piirivalveteenistuse staaž 2009. aasta 31. detsembri seisuga.

(4) Politseiteenistuse seaduse alusel politseiteenistuses olnud isikul, kes nimetati 2010. aasta 1. jaanuaril politsei ja piirivalve seaduse jõustumisel politseiametniku ametikohale, arvestatakse politseiteenistuse staaži hulka politseiteenistuse seaduse § 21² lõigete 1–4 alusel arvestatud politseiteenistuse staaž 2009. aasta 31. detsembri seisuga.

(5) Politsei ja piirivalve seaduse alusel politseiametniku ametikohale nimetatud isikul, kes vabastati piirivalveteenistusest või politseiteenistusest enne 2010. aasta 1. jaanuari, arvatakse piirivalveteenistuse seaduse § 42 või politseiteenistuse seaduse § 21² lõigete 1–4 alusel arvestatud staaž politseiteenistuse staaži hulka. Staaž arvutatakse viimasest teenistusest vabastamise kuupäeva seisuga.

(6) Politseiteenistuse staaži hulka arvatakse teenistusaeg politseiametnikuna või Eesti Vabariigi Riikliku Kohtueelse Uurimise Ameti uurijana või uurimisala juhtivtöötajana alates 1991. aasta 1. märtsist kuni 1994. aasta 1. septembrini sooduskorras kolmekordselt.

(7) Politseiteenistuse staaži arvestatakse aastates, kuudes ja päevades. Pensioni suuruse arvutamisel ümardatakse vähemalt kuue kuu pikkune politseiteenistuse staaž täisaastaks, alla kuue kuu pikkune politseiteenistuse staaž jäetakse arvestamata.

[RT I, 06.07.2018, 3- jõust. 01.01.2020]

§ 37. Kadett

Kadett on sisekaitsealase rakenduskõrgkooli politsei või piirivalve erialal täiskoormusega õppes keskkariduse baasil kutseharidust omandav õpilane ja rakenduskõrgharidust omandav üliõpilane, kes ei ole politseiteenistuses.

[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

§ 37¹. Vormiriietus ja ametitõend

(1) Politseiametnikule ja kadetile antakse vormiriietus ja ametitõend.

(2) Politseiametniku vormiriietuse võib anda järgmistele käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud Politsei- ja Piirivalveameti ametnikule ja töötajale:

[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

1) arestimaja ametnikud ja töötajad;

[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

2) klienditeenindajad;

3) hoone läbipääsurežiimi tagavad ametnikud ja töötajad;

[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

4) väljasõidukohustuse ja sissesõidukeelu seadusest tulenevaid ülesandeid täitvad ametnikud;

[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

5) orkestri liikmed.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 loetletud ametnike ja töötajate vormiriietusel kantavad eraldusmärgid sätestatakse käesoleva paragrahvi lõikes 8 nimetatud määrusega.

[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

(4) Politsei- ja Piirivalveameti peadirektor otsustab käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud teenistuskohad, millele nimetatud ametnikule ja töötajale antakse politseiametniku vormiriietus.

[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

(5) Politseiametnik peab esitama isikule, kelle suhtes ta täidab ametiülesannet, ametitõendi. Politsei vormiriietust kandev politseiametnik peab esitama ametitõendi isikule ainult tema nõudmisel.

(6) Politseiametnik võib käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud kohustuse täitmise edasi lükata, kui see on vältimatult vajalik vahetu ohu tõrjumiseks.

(7) Politseiametnikul ei ole käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud kohustust, kui selle täitmine ei ole ametiülesande olemusest või eesmärgist tulenevalt võimalik.

(8) Politseiametniku vormiriietuse ja eraldusmärkide kirjelduse kehtestab [valdkonna eest vastutav ministermäärusega](#). Politsei- ja Piirivalveameti peadirektor ning Kaitsepolitseiameti peadirektor otsustab ametikohad, millele nimetatud politseiametnikule vormiriietust ei anta.

[RT I, 29.12.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

(8¹) Politseiametnikule, kes täidab käesoleva seaduse § 3 lõike 1 punktis 8 nimetatud ülesandeid ning kellele ei anta politseiametniku vormiriietust, võib maksta hüvitist.

[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

(8²) Politseiametniku vormiriietuse hüvitise maksmise korra ja hüvitise piirmäärad kehtestab [valdkonna eest vastutav ministervõi](#) tema volitusel Politsei- ja Piirivalveameti peadirektor.

[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

(9) Ametitõendi kirjelduse ja vormi kehtestab [valdkonna eest vastutav ministermäärusega](#).

2. jagu

Teenistusse võtmine

§ 38. Teenistusse võtmise üldnõuded

Politseiametnikuna võib teenistusse võtta 19-aastaseks saanud vähemalt keskharidusega täielikult teovõimelise Eesti kodaniku, kes valdab eesti keelt seadusega või seaduse alusel antud õigusaktiga kehtestatud ulatuses ning vastab politseiametniku tervise- ja kutsesobivusnõuetele.

§ 39. Politseiametniku kutsesobivusnõuded

(1) Politseiametnik peab vastama politseiametniku kutsesobivusnõuetele, sealhulgas kehalise ettevalmistuse ja haridusnõuetele.

(2) Politseiametniku kutsesobivusnõuded ning nende kontrollimise tingimused ja korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega.

(3) [Kehtetu -RT I, 26.03.2013, 2- jõust. 01.04.2013]

§ 40. Isikud, keda ei võeta politseiteenistusse

Teenistusse ei võeta isikut:

- 1) keda on karistatud tahtlikult toimepandud kuriteo eest, olenemata karistusandmete kustutamisest; [RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]
- 2) keda on karistatud vangistusega, olenemata karistusandmete kustutamisest; [RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]
- 3) kes on kriminaalmenetluses kahtlustatav või süüdistatav;
- 4) kes on distsiplinaarsüüteo toimepanemise eest avalikust teenistusest vabastatud ja teenistusest vabastamisest on möödas vähem kui aasta;
- 5) kes saab pensiooni, töötasu või muud regulaarset tasu riigilt, mis ei ole Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriik või Šveitsi Konföderatsioon või mis ei kuulu Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni; [RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]
- 6) keda on karistatud süüteo eest, millel on korruptsioonivastases seaduses toodud korruptiivse teo tunnused;
- 7) kes on piiratud teovõimega;
- 8) kelle terviseseisund ei vasta käesoleva seaduse § 71 alusel kehtestatud nõuetele; [RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]
- 9) kes esitas isikuankeedis teadlikult valeandmeid või varjas olulist informatsiooni.

§ 41. Politseiteenistusse või politseiametniku erialale õppima kandideeriva isiku tervisekontroll

Politseiteenistusse või politseiametniku erialale õppima kandideeriv isik peab läbima politseiametnikule ette nähtud tervisekontrolli.

[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

§ 42. Andmete kogumine isiku teenistusse võtmise otsustamiseks

(1) Politseiteenistusse kandideeriv isik esitab Politsei- ja Piirivalveametile või Kaitsepolitseiametile isikuankeedi. Isikuankeedis küsitakse andmeid, mis võimaldavad hinnata isiku sobivust teenistusse. Lisaks võib küsida andmeid sugulaste ja hõimlaste (vanemad, õde, vend, lapsed, abikaasa, endine abikaasa) kohta, samuti abieluga sarnanevas suhtes oleva elukaaslase ees- ja perekonnanime, isikukoodi (isikukoodi puudumisel sünniaeg ja -koht) ning kontaktandmeid.

[RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

(2) Politseiteenistusse kandideeriva isiku ankeedi vormi ja isikuankeedis küsitud andmete säilitamise tähtaja kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega.

[RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

(3) Kaitsepolitseiameti peadirektoril, Sisekaitseakadeemia rektoril või Politsei- ja Piirivalveameti peadirektoril, või tema volitatud ametnikul on õigus isikuankeedis esitatud andmete õigsuse kontrollimiseks:

[RT I, 29.12.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

1) pöörduda riigi ja kohaliku omavalitsuse asutuste, samuti füüsiliste ja juriidiliste isikute poole järelepärimisega teenistusse kandideeriva isiku isikuandmete kohta;

[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

2) vestelda isikuandmete ankeedis märgitud isiku, samuti tema tööandja ja õppeasutuse esindajate ning teiste isikutega, et selgitada välja kandidaadi kõlbelisi ja teisi isikuomadusi ning vajaduse korral ja küsitletava isiku nõusolekul võtta temalt kirjalik seletus;

3) kontrollida, kas isikuankeedis märgitud isikut on karistatud tahtlikult toimepandud kuriteo eest, kas isikut on karistatud vangistusega või kas ta on kriminaalmenetluses kahtlustatav või süüdistatav;

[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

4) kontrollida isikuandmeid riigi, kohaliku omavalitsuse või muu avalikõigusliku juriidilise isiku või eraõigusliku juriidilise isiku andmekogust.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud järelepärimise saanud asutus või isik vastab järelepärimisele viivitamata, kuid hiljemalt kümne tööpäeva jooksul järelepärimise saamisest arvates.

[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

(5) Käesolevas paragrahvis sätestatu laieneb ka isikule, kes kandideerib politsei või piirivalve erialale kutseharidus- või rakenduskõrgharidusõppesse või politseiametniku ametikohale sisekaitsealises rakenduskõrgkoolis. Nimetatud isiku politseiteenistusse sobivuse otsustamiseks kogub isikuandmeid Politsei- ja Piirivalveamet.

[RT I, 29.12.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

§ 43. Politseiametniku ametikohale nimetamine

[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

(1) Politseiametnik võetakse teenistusse ametikohale nimetamisega.

(2) Politsei- ja Piirivalveameti peadirektori nimetab ametikohale viieks aastaks Vabariigi Valitsus valdkonna eest vastutava ministri ettepanekul, kuulates ära Riigikogu õiguskomisjoni arvamuse.

(3) Politsei- ja Piirivalveameti peadirektoriks võib nimetada isiku, kellel on pikaajaline suure organisatsiooni juhtimise kogemus või pikaajaline juhtimiskogemus Siseministeeriumis, Justiitsministeeriumis, Kaitseministeeriumis, Politsei- ja Piirivalveametis, Kaitsepolitseiametis, Välisluureametis, Päästeametis, Maksu- ja Tolliametis, prokuratuuris, vanglateenistuses või kohtus.

[RT I, 19.03.2019, 6- jõust. 01.05.2019]

(4) Kaitsepolitseiameti peadirektori nimetab ametikohale viieks aastaks Vabariigi Valitsus valdkonna eest vastutava ministri ettepanekul, kuulates ära Riigikogu õiguskomisjoni ja Riigikogu julgeolekuasutuste järelevalve komisjoni arvamuse.

(5) Kaitsepolitseiameti peadirektoriks võib nimetada isiku, kes on enne ametikohale nimetamist töötanud vähemalt kolm aastat Politsei- ja Piirivalveameti või Kaitsepolitseiameti peadirektori, peadirektori asetäitja, struktuuriüksuse juhi või järelevalveüksuse juhina või Siseministeeriumi kantsleri, asekancleri või struktuuriüksuse juhina või Siseministeeriumi valitsemisalas oleva valitsusasutuse juhi, juhi asetäitja või osakonna juhina või kohtu esimehe, juhtivprokuröri, juhtiva riigiprokuröri või riigi peaprokuröri või vähemalt viis aastat muu riigiasutuse juhi või juhi asetäitjana.

[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

(6) Kaitsepolitseiameti peadirektori asetäitjad nimetab ametikohale valdkonna eest vastutav minister Kaitsepolitseiameti peadirektori ettepanekul. Teised Kaitsepolitseiameti politseiametnikud nimetab ametikohale Kaitsepolitseiameti peadirektor.

(7) Politsei- ja Piirivalveameti peadirektori asetäitja ja prefekti nimetab ametikohale valdkonna eest vastutav minister Politsei- ja Piirivalveameti peadirektori ettepanekul. Sisekaitsealises rakenduskõrgkooli politseiametnikke ettevalmistava struktuuriüksuse juhi nimetab ametikohale valdkonna eest vastutav minister Sisekaitseakadeemia rektori ettepanekul, kuulates ära Politsei- ja Piirivalveameti peadirektori arvamuse.

(8) Politsei- ja Piirivalveameti peadirektori asetäitjale ja prefektile esitatavad nõuded kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega.

[RT I, 19.03.2019, 6- jõust. 01.05.2019]

(9) Politsei- ja Piirivalveameti büroo juhi nimetab ametikohale Politsei- ja Piirivalveameti peadirektor.

[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

(10) Sisekaitsealises rakenduskõrgkooli politsei või piirivalve eriala lõpetaja nimetab ametikohale ametisse nimetamise õigust omav isik.

[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

(11) Sisekaitsealises rakenduskõrgkooli politseiametnikud, välja arvatud sisekaitsealises rakenduskõrgkooli politseiametnikke ettevalmistava struktuuriüksuse juhi, nimetab ametikohale Sisekaitseakadeemia rektor sisekaitsealises rakenduskõrgkooli politseiametnikke ettevalmistava struktuuriüksuse juhi ettepanekul.

(12) Politseiametniku võib ametikohale nimetada konkursita.

[RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

§ 44. Teenistustähtaeg

(1) Politseiametnik nimetatakse asutuse koosseisus ettenähtud vabale ametikohale määramata ajaks, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud juhtudel.
[RT I, 06.07.2017, 2- jõust. 01.10.2017]

(2) Määratud ajaks nimetatakse ametikohale:

- 1) Politsei- ja Piirivalveameti peadirektor ning Kaitsepolitseiameti peadirektor – viieks aastaks;
- 2) prefekt, Kaitsepolitseiameti regionaalse osakonna juht ja sisekaitsealise rakenduskõrgkooli politseiametnikke ettevalmistava struktuuriüksuse juht – viieks aastaks;
[RT I, 22.03.2011, 1- jõust. 01.04.2011]
- 3) sisekaitsealise rakenduskõrgkooli politseiametnikust õppejõud – kuni viieks aastaks.
[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

(3) Määratud ajaks võib ametikohale nimetada:

- 1) politseiametniku, kellel on muu kõrgharidus või kutseharidus, kuid kellel ei ole erialast koolitust – erialase koolituse läbimiseks ettenähtud ajaks;
- 2) politseiametniku, kellel ei ole erialast haridust ega muud kõrg- või kutseharidust, spetsialisti ametikohale – erialase kõrg- või kutsehariduse omandamise ajaks;
- 3) politseiametniku – ajutise iseloomuga ülesande täitmise ajaks ja kadeti – õppepraktika ajaks.
[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

(4) Teenistustähtaega arvestatakse kuudes ja aastates.

§ 45. Politseiametniku vanne

(1) Esimest korda politseiteenistusse astuv isik annab järgmise ametivande:

«Astudes politseiteenistusse, annan mina, (ees- ja perekonnanimi), vande olla ustav Eesti põhiseaduslikule korrale, juhinduda kõrvalekalduvatult seadustest ning rakendada minule antud võimu õiglaselt ja erapooletult ning täita ausalt ja kohusetundlikult teenistuskohustusi.»

(2) Ametivande võtab vastu valdkonna eest vastutav minister või Politsei- ja Piirivalveameti peadirektor või tema volitatud ametnik või Kaitsepolitseiameti peadirektor või tema volitatud ametnik.
[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

(3) Ametivanne antakse pidulikult riigilipu juures.

(4) Ametivannet andev politseiametnik loeb ette ametivande ja kirjutab alla ametivande tekstile.

(5) Allkirjastatud ametivannet säilitatakse koos teenistuslehega.

(6) Kadett annab ametivande enne esimest õppepraktikat.

§ 45¹. Politseiametniku daktüloskopeerimine ja temalt DNA-proovi võtmine

[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

(1) Sündmuskohti teenindav või ekspertiisi- ja uuringuobjektidega kokku puutuv politseiametnik daktüloskopeeritakse ja temalt võetakse DNA-proov ekspertiisi- ja uuringuobjektile politseiametniku jäetud jälgede välistamise eesmärgil.

(2) Loetelu ametikohtadest, millel teeniv politseiametnik daktüloskopeeritakse ja kellelt võetakse DNA-proov, kehtestab Politsei- ja Piirivalveameti peadirektor ning Kaitsepolitseiameti peadirektor käskkirjaga.
[RT I, 06.07.2017, 2- jõust. 01.10.2017]

(3) Politseiametnikult daktüloskopeerimisel saadud andmed kantakse riiklikusse sõrmejälgede registrisse ja temalt võetud DNA-proovi analüüsil saadud andmed kantakse riiklikusse DNA-registrisse.

(4) Politseiametniku daktüloskopeerimisel ja DNA-proovi analüüsil saadud andmed kustutatakse riiklikest registritest kolme aasta möödumisel politseiametniku politseiteenistusest vabastamisest arvates. Politsei- ja Piirivalveamet ning Kaitsepolitseiamet teavitab Eesti Kohtuekspertiisi Instituuti vajadusest politseiametniku andmed riiklikest registritest kustutada.
[RT I, 06.07.2017, 2- jõust. 01.10.2017]

(5) Käesoleva paragrahvi alusel politseiametniku daktüloskopeerimise ja DNA-proovi võtmise ning daktüloskopeerimisel saadud andmete riiklikule sõrmejälgede registrile ja DNA-proovide riiklikule DNA-registrile edastamise korra kehtestab valdkonna eest vastutav ministermäärusega.
[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

§ 46. Politseiametniku teenistusleht

(1) Politseiametniku kohta peetakse teenistuslehte, millele märgitakse järgmised andmed:

- 1) ees- ja perekonnanimi;
- 2) isikukood;
- 3) sünniaeg ja -koht;
- 4) [kehtetu -RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]
- 5) haridus ja eriala;
- 6) [kehtetu -RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]
- 7) ametivande andmise kuupäev ja koht;
- 8) politseiteenistuse staaž;
- 9) [kehtetu -RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]
- 10) teenistusastme andmine ja muutmine;
- 11) teenistuskäik, sealhulgas ametikohalt vabastamise aluse formuleering viitega seaduse paragrahvile, lõikele ja punktile;
- 12) [kehtetu -RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]
- 13) ergutused, sealhulgas andmed riiklike teenetemärkide andmise kohta;
- 14) distsiplinaarkaristused ja nende kustutamine.
- 15) [kehtetu -RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]
- 16) [kehtetu -RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]
- 17) [kehtetu -RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

(2) Politseiametniku teenistuslehe pidamise korra ja teenistuslehe säilitamise tähtaja kehtestab **valdkonna eest vastutav minister** määrusega.
[RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

§ 47. Ametikohale nimetamise vormistamine

Haldusakt, millega politseiametnik ametikohale nimetatakse, peab sisaldama vähemalt järgmisi andmeid:

- 1) ametikohale nimetatava isiku ees- ja perekonnanimi ning isikukood;
  - 2) selle ametiasutuse nimetus, kuhu isik teenistusse võetakse;
  - 3) ametikohale nimetatava isiku teenistusaste;
  - 4) ametikoht;
  - 5) avaliku võimu teostamise volitus viitega selle aluseks olevale sättele või avaliku teenistuse seaduses nimetatud avaliku võimu teostamise ülesandele;
  - 6) ametipalk ja lisatasud;
  - 7) ametikohale asumise kuupäev;
  - 8) määratud ajaks ametikohale nimetamise korral teenistustähtaeg;
  - 9) katseaja määramisel selle kestus;
  - 10) osalise tööajaga töötamise korral koormus;
  - 11) politseiteenistuse staaži pikkus või selle puudumine ametikohale nimetamise kuupäeva seisuga;
  - 12) vaidlustamisviide.
- [RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

3. jagu Ametikohad ja nende teenistusastmed

[RT I, 22.03.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

§ 48. Ametikohad ja teenistusastmed

(1) Ametikohad on spetsialisti ametikohad ja juhi ametikohad.

(2) Spetsialisti ametikohad ülenevas järjestuses on:

- 1) nooremspetsialisti ametikoht;
- 2) vanemspetsialisti ametikoht;
- 3) juhtivspetsialisti ametikoht ja
- 4) peaspetsialisti ametikoht.

(3) Teenistusastmed ülenevas järjestuses on:

- 1) nooremkonstaabel, nooremassistent, nooreminspektor;
- 2) konstaabel, assistent, inspektor, nooremveebel;
- 3) vanemkonstaabel, vanemassistent, vaneminspektor, veebel;
- 4) ülemkonstaabel, ülemassistent, üleminspektor, vanemveebel;
- 5) komissar, ülemveebel;
- 6) vanemkomissar;
- 7) politseileitnant;
- 8) politseikapten;
- 9) politseimajor;
- 10) politseikolonelleitnant;

- 11) politseikolonel;
- 12) politseikindralinspektor ja
- 13) politseikindral.

(4) Nooremveebli, veebli, vanemveebli ja ülemveebli teenistusaste on üksnes laeval spetsialisti ametikoha teenistusaste.

(5) Nooremassistendi, assistendi, vanemassistendi ja ülemassistendi teenistusaste on üksnes Kaitsepolitseiameti spetsialisti ametikoha teenistusaste.

[RT I, 22.03.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

§ 49. Spetsialisti ametikoha teenistusastmed

- (1) Nooremspetsialisti ametikoha teenistusastmed on:
- 1) nooremkonstaabel, nooremassistent, nooreminspektor;
  - 2) konstaabel, assistent, inspektor, nooremveebel ja
  - 3) vanemkonstaabel, vanemassistent, vaneminspektor, veebel.

- (2) Vanemspetsialisti ametikoha teenistusastmed on:
- 1) konstaabel, assistent, inspektor, nooremveebel;
  - 2) vanemkonstaabel, vanemassistent, vaneminspektor, veebel;
  - 3) ülemkonstaabel, ülemassistent, üleminspektor, vanemveebel;
  - 4) komissar, ülemveebel ja
  - 5) vanemkomissar.

- (3) Juhtivspetsialisti ametikoha teenistusastmed on:
- 1) komissar, ülemveebel;
  - 2) vanemkomissar;
  - 3) politseileitnant ja
  - 4) politseikapten.

- (4) Peaspetsialisti ametikoha teenistusastmed on:
- 1) vanemkomissar;
  - 2) politseileitnant;
  - 3) politseikapten;
  - 4) politseimajor ja
  - 5) politseikolonelleitnant.

[RT I, 22.03.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

§ 50. Juhhi ametikoha teenistusastmed

(1) Käesoleva paragrahvi lõigetes 2–4 nimetatata Politsei- ja Piirivalveameti ning Kaitsepolitseiameti struktuuriüksuse juhi ametikoha teenistusastmed on:

[RT I, 06.07.2017, 2- jõust. 01.10.2017]

- 1) vanemkomissar;
- 2) politseileitnant;
- 3) politseikapten;
- 4) politseimajor ja
- 5) politseikolonelleitnant.

(2) Politsei- ja Piirivalveameti büroo struktuuriüksuse juhi (välja arvatud prefektuuri büroo struktuuriüksuse juhi), lennusalga struktuuriüksuse juhi, prefektuuri büroo juhi, politseijaoskonna juhi ja Kaitsepolitseiameti regionaalse osakonna struktuuriüksuse juhi ametikoha teenistusastmed on:

[RT I, 06.07.2017, 2- jõust. 01.10.2017]

- 1) politseikapten;
- 2) politseimajor ja
- 3) politseikolonelleitnant.

(3) Prefekti, Kaitsepolitseiameti struktuuriüksuse juhi, Politsei- ja Piirivalveameti büroo ja lennusalga juhi ning sisekaitse rakendusõrgkooli politseiametnike ettevalmistava struktuuriüksuse juhi ametikoha teenistusastmed on:

- 1) politseimajor;
- 2) politseikolonelleitnant ja
- 3) politseikolonel.

(4) Politsei- ja Piirivalveameti peadirektori asetäitja ja Kaitsepolitseiameti peadirektori asetäitja ametikoha teenistusastmed on:

- 1) politseikolonelleitnant;
- 2) politseikolonel ja
- 3) politseikindralinspektor.

(5) Politsei- ja Piirivalveameti peadirektori ja Kaitsepolitseiameti peadirektori ametikoha teenistusastmed on:

- 1) politseikolonel;
- 2) politseikindralinspektor ja
- 3) politseikindral.

(6) Juhi asetäitja ametikoha teenistusastmed on samad kui juhi ametikoha teenistusastmed.
[RT I, 22.03.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

4. jagu

Politseiametniku teenistusastmed ning ametikohale nimetamine ja üleviimine

[RT I, 22.03.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

§ 51. Politseiteenistusse võtmisel ametikohale nimetamisel teenistusastme andmine

(1) Politseiteenistusse võtmisel ametikohale nimetamisel antakse politseiametnikule üldjuhul teenistusaste, mis on kõige madalam vastava ametikoha teenistusastmetest.

(2) Kui politseiteenistusse võtmisel nimetatakse ametikohale isik, kes on olnud politseiteenistuses ja kellele käesoleva seaduse alusel on antud teenistusaste või tema teenistusastet on ülendatud ning tema politseiametniku teenistusaste on kõrgem kui kõige madalam selle ametikoha teenistusaste, siis jätkab ta üldjuhul politseiteenistust senise teenistusastmega.

(3) Politseiteenistusse võtmisel ametikohale nimetamisel võib anda politseiametnikule kõrgema teenistusastme kui kõige madalam selle ametikoha teenistusaste, kui see tuleneb teenistuse iseloomust ja on vajalik sellel ametikohal teenistusülesannete täitmiseks.

[RT I, 22.03.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

§ 52. Teenistusastme muutmine

Teenistusastme muutmine on teenistusastme ülendamine või alandamine.
[RT I, 22.03.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

§ 53. Politseiametniku teenistusastme ülendamine

(1) Politseiametniku teenistusastme ülendamine on politseiametnikule senisest teenistusastmest kõrgema teenistusastme andmine.

(2) Politseiametniku teenistusastme ülendamise tingimused on järgmised:

- 1) politseiametnik on omandanud vajalikule tasemele vastava hariduse;
[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]
- 2) politseiametnik on täitnud politseiametniku kutsesobivusnõuded ja
- 3) politseiametniku teenistus on laitmatu.

(3) Politseiametniku teenistusastet võib ülendada, kui:

- 1) ta on täitnud teenistusastme ülendamise tingimused;
- 2) ametikoha teenistusastmed võimaldavad ülendamist ja
- 3) tema teenistusastme vanus on täitunud.

(4) Üldjuhul ülendatakse politseiametniku teenistusastet ühe astme võrra.

(5) Politseiametniku teenistusastet võib ülendada rohkem kui ühe teenistusastme võrra, kui see tuleneb teenistuse iseloomust ja on vajalik sellel ametikohal teenistusülesannete täitmiseks.

(6) Politseiametniku teenistusastet võib ülendada sõltumata teenistusastme vanuse täitumisest, kui see tuleneb teenistuse iseloomust ja on vajalik sellel ametikohal teenistusülesannete täitmiseks.

(7) Politseiametniku teenistusastet võib ülendada tema ametikoha kõrgeima teenistusastmeni.

(7¹) Rahvusvahelises organisatsioonis või rahvusvahelise koostöö raames loodud ametikohale nimetatud või tööle võetud või rahvusvahelisel tsiviilmissioonil osaleva politseiametniku teenistusastet võib käesoleva paragrahvi lõigetes 2–7 ja 8 sätestatud arvestamata ülendada rahvusvahelises organisatsioonis või rahvusvahelise koostöö raames loodud ametikohal teenistuses olemise või töötamise ajaks või rahvusvahelisel tsiviilmissioonil osalemise ajaks, kui see on vajalik teenistus- või tööülesannete täitmiseks.

[RT I, 06.07.2017, 2- jõust. 01.10.2017]

(8) Teenistusastet ei ülendata politseiametniku distsiplinaarkaristuse kehtivuse ajal.
[RT I, 22.03.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

§ 54. Teenistusastme vanus

(1) Teenistusastme vanus on:

1) nooremkonstaabli, nooremassistendi ja nooreminspektori teenistusastmest kuni politseikapteni teenistusastmeni kolm aastat ja

2) politseimajori teenistusastmest kuni politseikindrali teenistusastmeni neli aastat.

(2) Teenistusastme vanust arvestatakse teenistusastme andmise või teenistusastme ülendamise käskkirjas määratud kuupäevast.

(3) Teenistusastme vanuse hulka arvestatakse aeg, mil politseiametniku avaliku võimu teostamise õigus oli peatunud.

[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

(4) Teenistusastme vanuse hulka ei arvestata aega, mil politseiametniku teenistusaste oli alandatud.

[RT I, 22.03.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

(5) Teenistusastme ajutise ülendamise aeg arvatakse selle teenistusastme vanuse hulka, mis oli politseiametnikul enne teenistusastme ajutist üendamist.

[RT I, 06.07.2017, 2- jõust. 01.10.2017]

§ 55. Politseiametniku teenistusastme alandamine

(1) Politseiametniku teenistusastme alandamine on politseiametnikule senisest teenistusastmest alanevas järjestuses järgmise teenistusastme andmine.

(2) Politseiametniku teenistusastet saab alandada üksnes distsiplinaarkaristusena.

(3) Teenistusaste taastub teenistusastme alandamisest ühe aasta möödumisel.

[RT I, 22.03.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

§ 56. Politseiametniku teenistusastme andmise ja teenistusastme muutmise pädevus

(1) Valdkonna eest vastutav minister annab teenistusastme sellistele politseiametnikele ja muudab teenistusastmeid sellistel politseiametnikel, kelle nimetab ametikohale Vabariigi Valitsus või valdkonna eest vastutav minister.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatata politseiametnike teenistusastmeid annab ja muudab vastavalt Politsei- ja Piirivalveameti peadirektor, Kaitsepolitseiameti peadirektor ja sisekaitsealise rakenduskõrgkooli rektor, kui käesolev seadus ei sätesta teisiti.

(3) Käesoleva seaduse § 51 lõikes 1 nimetatud juhul annab teenistusastme ametisse nimetamise õigust omav isik.

(4) Kui käesoleva seaduse § 51 lõikes 3 sätestatu kohaselt on isiku politseiteenistusse võtmisel ametikohale nimetamisel põhjendatud anda talle kõrgem teenistusaste kui selle ametikoha kõige madalam teenistusaste, annab politseiametnikule teenistusastme vastavalt Politsei- ja Piirivalveameti peadirektor, Kaitsepolitseiameti peadirektor ja sisekaitsealise rakenduskõrgkooli rektor.

(5) Kui käesoleva seaduse § 53 lõikes 5 sätestatu kohaselt on politseiametniku teenistusastme üldamine põhjendatud rohkem kui ühe teenistusastme võrra korraga, ülendab politseiametniku teenistusastme vastavalt Politsei- ja Piirivalveameti peadirektor, Kaitsepolitseiameti peadirektor ja sisekaitsealise rakenduskõrgkooli rektor.

[RT I, 19.03.2019, 6- jõust. 01.05.2019]

(6) Kui käesoleva seaduse § 58 lõikes 3 sätestatu kohaselt on politseiametniku ametikohale üleviimisel põhjendatud ülendada tema teenistusaste vastavaks selle ametikoha kõige madalamale teenistusastmele, ülendab politseiametniku teenistusastme ametisse nimetamise õigust omav isik. Muudel käesoleva seaduse § 58 lõikes 3 sätestatud juhtudel ülendab politseiametniku teenistusastme vastavalt Politsei- ja Piirivalveameti peadirektor, Kaitsepolitseiameti peadirektor ja sisekaitsealise rakenduskõrgkooli rektor.

[RT I, 19.03.2019, 6- jõust. 01.05.2019]

§ 57. Ametikohale üleviimine politseiametniku nõusolekuta

(1) Politseiametniku võib tema nõusolekuta üle viia samas asutuses sellisele ametikohale, mille üks teenistusastmetest vastab tema politseiametniku teenistusastmele, kui see ei too kaasa tema elukohavahetust.

(2) Spetsialisti ametikohal oleva politseiametniku võib käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tingimustel üle viia ametikohale, mis ei ole politseiametniku senisest ametikohast käesoleva seaduse § 48 lõikes 2 sätestatud loetus rohkem kui ühe ametikoha võrra madalam.

(3) Juhi ametikohal oleva politseiametniku võib käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tingimustel üle viia üksnes juhi, peaspetsialisti või juhtivspetsialisti ametikohale.

(4) Politseiametniku tema nõusolekuta teisele ametikohale üleviimisest on üleviimise õigust omav isik kohustatud politseiametnikule kirjalikult vähemalt üks kuu ette teatama.

(5) Üleviidud politseiametnikule säilitatakse senine palk, kui palk uuel ametikohal on väiksem tema senisest palgast.

[RT I, 22.03.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

§ 58. Ametikohale üleviimine politseiametniku nõusolekul

(1) Politseiametniku võib üle viia ametikohale, mille teenistusaste ei vasta tema politseiametniku teenistusastmele, üksnes tema nõusolekul.

(2) Kui politseiametnik viiakse üle ametikohale, mille kõige madalam teenistusaste on kõrgem kui tema politseiametniku teenistusaste, jääb tema politseiametniku teenistusaste üldjuhul samaks ja seda ülendatakse üldises korras.

(3) Kui politseiametnik viiakse üle ametikohale, mille kõige madalam teenistusaste on kõrgem kui tema politseiametniku teenistusaste, võib politseiametniku teenistusastme ülendada, sõltumata tema senise teenistusastme vanusest, vastavaks selle ametikoha kõige madalamale teenistusastmele või sellest kõrgemale teenistusastmele, kui see tuleneb teenistuse iseloomust ja on vajalik sellel ametikohal teenistusülesannete täitmiseks.

(4) Kui politseiametnik viiakse üle ametikohale, mille kõige kõrgem teenistusaste on madalam kui tema politseiametniku teenistusaste, siis tema politseiametniku teenistusastet ei alandata, vaid see jääb samaks.

(5) Politsei- ja Piirivalveametis, Kaitsepolitseiametis või sisekaitsealise rakenduskõrgkooli politseiametnikke ettevalmistava struktuuriüksuse juhi ametikohal teenistuses olnud ametniku võib nimetada või üle viia üksnes juhi, peaspetsialisti või juhtivspetsialisti ametikohale.

[RT I, 22.03.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

§ 59. Ametikoha kutsekvalifikatsiooni tase

[Kehtetu -RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

§ 60. Kadeti õiguslik seisund

(1) Õppepraktika läbimise ajaks nimetatakse kadett koosseisuvälise politseiametniku ametikohale käesoleva seaduse § 44 lõike 3 punkti 3 alusel. Õppepraktika ajal laieneb kadetile avaliku teenistuse seaduse §-des 44, 45, 48–51 ja 53–60 ning käesoleva seaduse 2¹. peatükis ja korrakaitse seaduse 5. peatükis, samuti käesoleva seaduse §-des 71, 74, 76–78¹ ja 83–92 sätestatu.

[RT I, 06.07.2017, 2- jõust. 01.10.2017]

(2) Kadetile laienevad politseiametnikule ettenähtud sotsiaalsed tagatised, õigused ja vastutus käesoleva seaduse 2¹. peatüki ja korrakaitse seaduse 5. peatüki, samuti käesoleva seaduse §-de 71, 74, 76–78¹ ja 83–92 ning avaliku teenistuse seaduse § 49 kohaselt, kui ta kaasati haldusaktiga või ta asus omal initsiatiivil või kannatanu palvel politsei ülesandeid täitma.

[RT I, 06.07.2017, 2- jõust. 01.10.2017]

(3) Avaliku teenistuse seaduse § 49 lõigetes 7 ja 10 ettenähtud hüvitise arvutamise aluseks on kadeti hukkamise või vigastada saamise päeval kehtinud politseiametniku 1. palgaastmele vastav palgamäär.

[RT I, 06.07.2017, 2- jõust. 01.10.2017]

(4) Kadetile makstakse stipendiumi, sealhulgas õppepraktika ajal. Õppepraktikal viibimise aja eest ei maksta töötasu. Stipendiumi suuruse ning selle maksmise tingimused ja korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega.

[RT I, 22.03.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

§ 61. Sisekaitsealises rakenduskõrgkoolis töötavate ja õppivate politseiametnike politseiametniku tagatised

(1) [Kehtetu -RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

(2) Sisekaitsealises rakenduskõrgkoolis tähtajaliselt teenistuses olev politseiametnik jätkab tähtaja möödumisel politseiteenistust ametikohal, kus ta oli teenistuses enne sisekaitsealises rakenduskõrgkoolis politseiametniku ametikohale nimetamist, või ta viiakse üle ametikohale, mille üks teenistusastmetest vastab tema politseiametniku teenistusastmele.
[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud üleviimiseks ametikohale, mille üks teenistusastmetest vastab politseiametniku teenistusastmele, ei ole vaja politseiametniku nõusolekut.

(4) Sisekaitsealises rakenduskõrgkooli politsei või piirivalve erialale täiskoormusega õppesse õppima suunatud politseiametniku avaliku võimu teostamise õigus peatub õppetöö ajaks ning tal säilitatakse õppetöö ajal politseiametniku palk.
[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

§ 62. Puuduva politseiametniku ülesannete täitmine

(1) Politsei- ja Piirivalveameti peadirektor või Politsei- ja Piirivalveameti põhimääruses sätestatud isik või Kaitsepolitseiameti peadirektor võib kuni kuueks kuuks, kuid mitte kauemaks kui kaheks järjestikuseks tähtajaks panna ajutiselt äraoleva politseiametniku või vaba politseiametniku ametikoha ülesanded teisele politseiametnikule, vabastades viimase tema ülesannete täitmisest.
[RT I, 29.12.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

(2) Politseiametnikule võib käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel panna ajutiselt äraoleva politseiametniku või vaba politseiametniku ametikoha ülesandeid enam kui kaheks kuuks kalendriaastas üksnes tema kirjalikul nõusolekul.

(3) Politseiametnikule, kes käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel asendab puuduvat politseiametnikku, makstakse puuduva politseiametniku ametikoha astmepalka ja teenistusastmetasu, millele asendajal on õigus. Kui puuduva politseiametniku astmepalk on asendaja astmepalgast väiksem, säilitatakse asendajale tema senine palk.
[RT I, 22.03.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

4¹. jagu

Teenistusse ja tööle võtmine teises asutuses ning rahvusvahelises organisatsioonis

[RT I, 22.03.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

§ 63. Politseiametniku nimetamine ning tööle võtmine teisele ametikohale valitsusasutuses, valitsusasutuse hallatavas asutuses ja rahvusvahelises organisatsioonis

(1) Politseiametniku võib tema nõusolekul nimetada või tööle võtta valitsusasutuse, valitsusasutuse hallatava asutuse või rahvusvahelise organisatsiooni või rahvusvahelise koostöö raames loodud ametikohale, sealhulgas osalemine rahvusvahelisel tsiviilmissioonil, mis eeldab politseiametniku erialast ettevalmistust, kuid ei ole politseiametniku ametikoht (edaspidi käesolevas jaos *teine ametikoht*). Teine ametikoht käesoleva jaos tähenduses on ka valitsusasutuse, valitsusasutuse hallatava asutuse või rahvusvahelise organisatsiooni või rahvusvahelise koostöö raames loodud ametikoht, mis eeldab politseiametniku erialast ettevalmistust, kuid ei ole politseiametniku ametikoht, kui politseiametnik on sellele üle viidud teenistuse või töötamise ajal vastuvõtvast asutuses.

(2) Asutus, kus politseiametniku avaliku võimu teostamise õigus peatatakse seoses teenistusse või tööle võtmisega valitsusasutuses, valitsusasutuse hallatavas asutuses või rahvusvahelises organisatsioonis või rahvusvahelise koostöö raames loodud teisele ametikohale, on käesoleva jaos tähenduses läheta asutus (edaspidi käesolevas jaos *läheta asutus*).
[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

(3) Valitsusasutus, valitsusasutuse hallatav asutus või rahvusvaheline organisatsioon, kus politseiametnik töötab või on teenistuses teisel ametikohal, on käesoleva jaos tähenduses vastuvõttev asutus (edaspidi käesolevas jaos *vastuvõttev asutus*).
[RT I, 22.03.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

§ 64. Politseiametniku teenistuse ja töötamise tähtaeg vastuvõtvast asutuses teisel ametikohal

(1) Politseiametniku teenistuse ja töötamise tähtajale vastuvõtvast asutuses teisel ametikohal kohaldatakse avaliku teenistuse seaduse § 33 lõikes 4 sätestatud, kui käesolev seadus ei sätesta teisiti.

(2) Rahvusvahelise organisatsiooni või rahvusvahelise koostöö raames loodud ametikohale nimetatud või tööle võetud või rahvusvahelisel tsiviilmissioonil osaleva politseiametniku teenistustähtaega võib pikendada rohkem kui ühe korra, kui see on vajalik teenistus- või tööülesannete täitmiseks.
[RT I, 06.07.2017, 2- jõust. 01.10.2017]

§ 65. Politseiametniku avaliku võimu teostamise õiguse peatumine seoses tema nimetamisega või tööle võtmisega teisele ametikohale vastuvõtvast asutuses

[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

(1) Politseiametniku nimetamise või tööle võtmise korral teisele ametikohale tema avaliku võimu teostamise õigus peatub kuni politseiametniku ametikohale naasmiseni või politseiteenistusest vabastamiseni.

(2) Politseiametniku ametikohale nimetamise või tööle võtmise korral teisele ametikohale võib politseiametniku enne tema avaliku võimu teostamise õiguse peatumist tema nõusolekuta üle viia samas asutuses lähetatud politseiametniku ametikohale.

(3) Lähetatud politseiametniku ametikoht käesoleva seaduse tähenduses on asutuse teenistuskohade koosseisus olev politseiametniku ametikoht, millele nimetatakse politseiametnik teenistuse või töötamise ajaks vastuvõtvast asutuses.

(4) Kui lähetava asutuse struktuuris puudub lähetatud politseiametniku ametikoht, mis vastab politseiametniku senisele ametikohale lähetavas asutuses ja on sama taseme ametikoht, siis politseiametnikku tema seniselt ametikohalt ei vabastata ja tema avaliku võimu teostamise õigus senisel ametikohal peatub.

(5) Rahvusvahelisel tsiviilmissioonil osaleva politseiametniku avaliku võimu teostamise õiguse peatumise korral säilib politseiametnikul vastuvõtvast asutuses ametitõendi kasutamise ning teenistusrelva ja vormiriietuse kandmise õigus, kui see on vajalik missiooni ülesannete täitmiseks.

[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

§ 66. Politseiametniku avaliku võimu teostamise õiguse peatamise korraldamine seoses teisele ametikohale nimetamisega ning tööle võtmisega vastuvõtvast asutuses

[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

(1) Politseiametniku lähetamise korral teisele ametikohale nimetab vastuvõttev asutus politseiametniku ametikohale või võtab tööle ja lähetav asutus peatab tema avaliku võimu teostamise õiguse kuni teisel ametikohal töötamise tähtaja lõppemiseni.

[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

(2) Lähetaval asutusel on õigus keelduda politseiametniku avaliku võimu teostamise õiguse peatamisest.

[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

(3) Käesoleva paragrahvi lõiget 2 ei kohaldata, kui vastuvõtvaks asutuseks on Siseministeerium.

(4) [Kehtetu -RT I, 06.07.2017, 2- jõust. 01.10.2017]

§ 67. Erisused politseiametniku puhkuse korraldusest

(1) Kui politseiametniku avaliku võimu teostamise õigus peatatakse seoses teisele ametikohale nimetamisega või tööle võtmisega vastuvõtvast asutuses, hüvitatakse avaliku võimu teostamise õiguse peatumisel kasutamata põhipuhkus rahas.

[RT I, 06.07.2017, 2- jõust. 01.10.2017]

(2) Kui politseiametniku avaliku võimu teostamise õigus on peatatud seoses teisele ametikohale nimetamisega või tööle võtmisega vastuvõtvast asutuses, ei arvestata avaliku võimu teostamise õiguse peatumise aega teenistustaja hulka, mille eest on politseiametnikul õigus saada põhi- ja lisapuhkust.

[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

§ 67¹. Politseiametniku õiguslik seisund teenistuse ja töötamise ajal teisel ametikohal vastuvõtvast asutuses

(1) Politseiametnik, kellel avaliku võimu teostamise õigus on peatatud seoses ametikohale nimetamisega või tööle võtmisega teisele ametikohale vastuvõtvast asutuses, on politseiametnik ja tema suhtes kohaldatakse politseiametniku suhtes kohaldatavat regulatsiooni, arvestades käesolevast seadusest ja avaliku võimu teostamise õiguse peatamise olemusest tulenevaid erisusi.

[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

(2) Teisele ametikohale nimetatud või tööle võetud politseiametniku suhtes ei kohaldu käesoleva seaduse 5. peatüki 6. ja 7. jagu, käesoleva seaduse § 86 punktid 1 ja 2 ning §-d 87–92, kui käesolev seadus ei sätesta teisiti.

(3) Rahvusvahelises organisatsioonis või rahvusvahelise koostöö raames loodud ametikohale nimetatud või tööle võetud politseiametniku suhtes kohaldatakse käesoleva seaduse §-s 74 ja avaliku teenistuse seaduse §-s 49 sätestatut.

[RT I, 06.07.2017, 2- jõust. 01.10.2017]

(4) Vastuvõtvas asutuses teisel ametikohal teenistuses oleva või töötava politseiametniku suhtes kohaldatakse käesoleva seaduse § 86 punktis 3 sätestatud ja tema poolt teenistuse või töötamise kestel vastuvõtvas asutuses toime pandud vastav distsiplinaarsüütegu loetakse politseiametniku poolt toime pandud distsiplinaarsüüteks. [RT I, 22.03.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

§ 67². Politseiametniku teenistuse ja töö korraldamine vastuvõtvas asutuses

Politseiametniku teenistuse või töö korraldamise suhtes vastuvõtvas asutuses, sealhulgas tema üleviimise suhtes ühelt ametikohalt teisele, kohaldatakse vastuvõtva asutuse ametniku või töötaja suhtes kohaldatavat regulatsiooni.

[RT I, 22.03.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

§ 67³. Politseiametniku ametipalk teisel ametikohal vastuvõtvas asutuses

(1) Politseiametnikule, kelle avaliku võimu teostamise õigus on peatatud seoses nimetamisega või tööle võtmisega teisele ametikohale vastuvõtvas asutuses, maksab vastuvõttev asutus politseiametniku soovil ametipalka, mis on võrdne tema viimase politseiametniku ametikoha ametipalgaga.

[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

(2) Käesolevas paragrahvis sätestatud ei kohaldata, kui vastuvõtvas asutuseks on rahvusvaheline organisatsioon, mille palgakorraldus ei võimalda käesolevas paragrahvis sätestatud kohaldada.

[RT I, 22.03.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

§ 67⁴. Vastuvõtvas asutuses teisel ametikohal teenistuses oleva ja töötava politseiametniku teenistusastme muutmine

(1) Teisele ametikohale nimetatud või tööle võetud politseiametniku suhtes kohaldatakse käesoleva seaduse 5. peatüki 3. jaos sätestatud, arvestades käesolevas paragrahvis sätestatud erisusi.

[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

(2) Vastuvõtvas asutuses teisel ametikohal teenistuse või töötamise ajal mõistetakse käesoleva seaduse § 53 lõike 2 punktis 1 nimetatud tingimusena, et ametnik on omandanud vajalikule tasemele vastava hariduse, ning sama paragrahvi lõike 2 punktis 2 sätestatud tingimusena, et politseiametnik on täitnud politseiametniku kutsesobivusnõuded, vastuvõtvas asutuses sellele ametikohale esitatavad nõuded, millel ametnik on teenistuses või töötab, ja tema suhtes ei kohaldata politseiametniku ametikohal esitatavaid vastavaid nõudeid.

[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

(3) Teenistusastme ülendamise tingimuseks ei ole käesoleva seaduse § 53 lõike 3 punktis 2 nimetatud tingimus, et politseiametniku ametikohale lähetavas asutuses või vastuvõtvas asutuses kinnitatud teenistusaste võimaldab ülendamist, vaid vastuvõtvas asutuses teenistuses oleva või töötava politseiametniku teenistusastet võib ülendada ka juhul, kui tema politseiametniku ametikoht, millel tema avaliku võimu teostamise õigus on peatatud või millelt ta viidi üle lähetatud politseiametniku ametikohale, ei võimalda ülendamist.

[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

(4) Vastuvõtvas asutuses teisel ametikohal teenistuses oleva või töötava politseiametniku teenistusastme muutmise õigus on vastavalt Politsei- ja Piirivalveameti peadirektoril, Kaitsepolitseiameti peadirektoril ja sisekaitsealises rakenduskõrgkooli rektoril, kui käesolev seadus ei sätesta teisiti.

[RT I, 06.07.2017, 2- jõust. 01.10.2017]

(5) [Kehtetu -RT I, 06.07.2017, 2- jõust. 01.10.2017]

(5¹) Siseministeeriumis teenistuses või tööl oleva politseiametniku teenistusastme muutmise õigus on valdkonna eest vastutaval ministril.

[RT I, 06.07.2017, 2- jõust. 01.10.2017]

(6) [Kehtetu -RT I, 06.07.2017, 2- jõust. 01.10.2017]

(7) Arvestades Siseministeeriumis teenistuses või tööl oleva politseiametniku teenistusülesannete iseloomu, võib valdkonna eest vastutav minister kehtestada käskkirjaga kõrgeima teenistusastme, milleni saab sellele ametikohale või töökohale nimetatud politseiametniku teenistusastet ülendada.

[RT I, 06.07.2017, 2- jõust. 01.10.2017]

§ 67⁵. Enne käesoleva seaduse jõustumist politseiteenistusest ja piirivalveteenistusest vabastatud politseiametniku ning piirivalveametniku teenistusastme muutmine

(1) Ametniku suhtes, kes vabastati politseiteenistusest politseiteenistuse seaduse § 18¹ või § 52 või julgeolekuasutuste seaduse § 15¹ alusel, ja ametniku suhtes, kes vabastati piirivalveteenistusest piirivalveteenistuse seaduse § 35 alusel, kohaldatakse käesoleva seaduse 5. peatüki 3. jaos ja §-s 67⁴ sätestatud, arvestades käesolevas paragrahvis sätestatud erisusi, kui ametnik on jätkuvalt teenistuses selles valitsusasutuses

või rahvusvahelises organisatsioonis, kuhu ametikohale nimetamisega seoses ta politseiteenistusest või piirivalveteenistusest vabastati.

(2) Politseiteenistusest või piirivalveteenistusest vabastatud ametniku politseiametniku ametinimetus või piirivalveametniku piirivalveauaste loetakse vastavaks politseiametniku teenistusastmele käesolevas seaduses sätestatu kohaselt.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ametniku teenistusastme vanust arvestatakse talle politseiteenistuses viimase ametinimetuse andmisest või piirivalveteenistuses viimase piirivalveauastme ülendamise päevast arvates.

(4) Teenistuse aeg selles valitsusasutuses või rahvusvahelises organisatsioonis, kuhu ametikohale nimetamisega seoses ametnik politseiteenistusest või piirivalveteenistusest vabastati, loetakse tema politseiametniku teenistusastme vanuse hulka.

(5) Rahvusvahelises organisatsioonis või rahvusvahelise koostöö raames loodud ametikohale või töökohale nimetatud ametniku teenistusastet võib ülendada ka juhul, kui ta on politseiteenistusest või piirivalveteenistusest vabastatud ja talle on määratud pension käesoleva seaduse, politseiteenistuse seaduse, piirivalveteenistuse seaduse või kaitseväeteenistuse seaduse alusel.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 5 sätestatud juhul ei mõjuta pärast pensioni määramist antud või ülendatud teenistusaste pensioni suurust ja pensioni määramise otsust ümber ei vaadata.
[RT I, 22.03.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

§ 67⁶. Politseiametniku teiselt ametikohalt vabastamine ja töölepingu ülesütlemine enne tähtaja möödumist

[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

Vastuvõttes asutus võib politseiametniku enne tähtaja lõppu ametikohalt vabastada või töölepingu üles öelda, teatades sellest politseiametnikule ja politseiametniku lähetanud asutusele üldjuhul vähemalt kolm kuud ette.
[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

§ 67⁷. Politseiametniku avaliku võimu teostamise õiguse jätkamine seoses teiselt ametikohalt vabastamisega

[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

(1) Politseiametniku vabastamisel teenistusest või töölt vastuvõtvas asutuses jätkab politseiametnik politseiteenistust lähetanud asutuses või muus asutuses politseiametniku ametikohal.

(2) Kui politseiametnik oli lähetavas asutuses viidud avaliku võimu teostamise õiguse peatumise ajaks üle lähetatud politseiametniku ametikohale, viib lähetav asutus ta üle ametikohale, mille üks teenistusastmetest vastab tema politseiametniku teenistusastmele. Kui üleviimine teisele ametikohale toob kaasa politseiametniku elukohavahetuse, on üleviimiseks vajalik politseiametniku nõusolek.
[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

(3) Kui lähetavas asutuses puudub ametikoht, mille üks teenistusastmetest vastab politseiametniku teenistusastmele, jätkab politseiametnik politseiteenistust lähetatud politseiametniku ametikohal kuni sellise ametikoha vabanemiseni või üleviimiseni kõrgemale ametikohale lähetavas asutuses.

(4) Ametikoha, mille üks teenistusastmetest vastab politseiametniku teenistusastmele, vabanemise korral lähetavas asutuses on politseiametnikul õigus üleviimisele sellele ametikohale, välja arvatud juhi ametikohale.

(5) Üksnes juhul, kui politseiametniku avaliku võimu teostamise õigus peatati juhi ametikohal või ta viidi lähetatud politseiametniku ametikohale üle juhi ametikohalt, on tal õigus sama taseme juhi ametikohale.
[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

(6) Kui mitmel politseiametnikul on käesoleva paragrahvi lõike 4 või 5 alusel õigus üleviimisele samale ametikohale ja nad soovivad sellele ametikohale asuda, otsustab üleviimise asutus.

(7) Politseiametniku nõusolekul võib politseiametniku vastuvõtvas asutuses teenistusest või töölt vabastamise korral üle viia teise asutusse politseiametniku ametikohale.

(8) Politseiametnikul ei ole õigust üleviimisele ega teenistusse võtmisele vabale ametikohale, mille üks teenistusastmetest vastab politseiametniku teenistusastmele, ega kõrgemale või madalamale ametikohale muus asutuses.

(9) Käesolevas paragrahvis sätestatud vabale ametikohale üleviimise suhtes kohaldatakse käesoleva seaduse §-des 57 ja 58 sätestatut.

(10) Käesolevas paragrahvis sätestatut kohaldatakse ka ametniku suhtes, kes vabastati politseiteenistusest politseiteenistuse seaduse § 18¹ või § 52 või julgeolekuasutuste seaduse § 15¹ alusel, ja ametniku suhtes, kes vabastati piirivalveteenistusest piirivalveteenistuse seaduse § 35 alusel, kui ta vabastatakse teenistusest selles valitsusasutuses või rahvusvahelises organisatsioonis, kuhu ametikohale nimetamisega seoses ta politseiteenistusest või piirivalveteenistusest vabastati, seoses politseiteenistuse jätkamisega.
[RT I, 22.03.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

§ 67⁸. Politseiametniku üleviimine ühest vastuvõtvast asutusest teise

(1) Politseiametniku nõusolekul võib politseiametniku vastuvõtvast asutuses teenistusest või töölt vabastamise korral nimetada või tööle võtta teise asutusse ametikohale, mis eeldab politseiametniku erialast ettevalmistust, kuid ei ole politseiametniku ametikoht.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud juhul käsitletakse asutust, kus politseiametniku avaliku võimu teostamise õigus on peatatud, jätkuvalt lähetava asutusena ja asutust, milles politseiametnik teisele ametikohale nimetatakse, vastuvõtva asutusena.
[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud juhul loetakse teenistus või töötamine teisel ametikohal mõlemas vastuvõtvast asutuses katkematuks teenistuseks või töötamiseks vastuvõtvast asutuses teisel ametikohal.

(4) Käesolevas paragrahvis sätestatut kohaldatakse ka ametniku suhtes, kes vabastati politseiteenistusest politseiteenistuse seaduse § 18¹ või § 52 või julgeolekuasutuste seaduse § 15¹ alusel, ja ametniku suhtes, kes vabastati piirivalveteenistusest piirivalveteenistuse seaduse § 35 alusel, kui ta vabastatakse teenistusest selles valitsusasutuses või rahvusvahelises organisatsioonis, kuhu ametikohale nimetamisega seoses ta politseiteenistusest või piirivalveteenistusest vabastati, seoses ametikohale nimetamisega teisele ametikohale muus asutuses.
[RT I, 22.03.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

§ 67⁹. Erisus töötamise korral variisiku ja politseiagendina

Politseiametniku töötamine variisiku või politseiagendina ei too kaasa tema avaliku võimu teostamise õiguse peatamist ega vabastamist politseiametniku ametikohalt ning tema poolt variisikuna või politseiagendina täidetavad ülesanded loetakse teenistusülesanneteks.
[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

§ 67¹⁰. Teenistusaja arvestamise erisus teenistuse korral Riigikantseleis ja Siseministeeriumis

(1) Teenistusaja Riigikantselei julgeolekuasutuste töö koordineerimisega seotud kõrgema ja vanemametniku ametikohal või Siseministeeriumis kõrgema ja vanemametniku ametikohal arvatakse selle ametikoha teenistusaja hulka, kus politseiametnik töötas enne Riigikantseleis või Siseministeeriumis vastavale ametikohale nimetamist.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tagatis kehtib selles lõikes nimetatud isiku suhtes seni, kuni ei ole katkenud tema teenistusaja Riigikantselei julgeolekuasutuste töö koordineerimisega seotud kõrgema ja vanemametniku ametikohal või Siseministeeriumis kõrgema ja vanemametniku ametikohal.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tagatis laieneb politseiametnikele, kes olid politseiteenistusest vabastatud seoses nimetamisega Riigikantselei julgeolekuasutuste töö koordineerimisega seotud või Siseministeeriumi kõrgema ja vanemametniku ametikohale enne käesoleva seaduse jõustumist.
[RT I, 22.03.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

§ 67¹¹. Pädevus

Käesoleva seaduse §-des 63–67 ja 67¹–67¹⁰ sätestatud haldusaktide andmise ja toimingute tegemise pädevus on vastavas asutuses sellele ametikohale nimetamise õigust omaval isikul.
[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

5. jagu Teenistusalsed piirangud ja koolituskulude hüvitamine

§ 68. Teenistusalsed piirangud

Politseiametnik ei või olla erakonna liige.
[RT I, 29.06.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

§ 69. Koolituskulude hüvitamine

[Kehtetu -RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

§ 69¹. Kadeti koolituskulude hüvitamine

(1) Sisekaitselisest rakenduskõrgkoolist eksmatrikuleeritud isikult võib nõuda, et ta hüvitaks riigi poolt tema õpingutele tehtud õppekulud, kui ta:

- 1) katkestas õpingud mõjuva põhjusega;
- 2) eksmatrikuleeriti ebarahuldava õppeedukuse tõttu;
- 3) eksmatrikuleeriti distsiplinaarsüüteo tõttu;
- 4) ei asunud pärast sisekaitselise rakenduskõrgkooli lõpetamist kolme kuu jooksul tööle avalikku teenistusse, välja arvatud juhul, kui isik ei saanud asuda avalikku teenistusse mõjuval põhjusel;
- 5) vabastati avalikust teenistusest süüdimõistva kohtuotsuse jõustumisel;
- 6) vabastati avalikust teenistusest distsiplinaarsüüteo või teo eest, millega ta põhjustas tööandja usalduse kaotuse enda vastu;
- 7) vabastati avalikust teenistusest tema soovil mõjuva põhjusega.

(2) Sisekaitselisest rakenduskõrgkoolist eksmatrikuleeritud isik ei ole kohustatud hüvitama riigi poolt tema õpingutele tehtud õppekulusid, kui ta on:

- 1) pärast eksmatrikuleerimist olnud tööl ametiasutuses või avalikus teenistuses ajavahemiku, mis on võrdne ühekordse koolitusajaga;
- 2) vabastatud töölt või teenistusest vajaduse tõttu hooldada puuduva töövõimega või puudega perekonnaliiget või vanaduspensionieas kõrvalabi või järelevalvet vajavat isikut;
- 3) jätkanud õpinguid sisekaitselise rakenduskõrgkooli sisejulgeoleku valdkonna õppekava alusel.

(3) Sisekaitselisest rakenduskõrgkoolist eksmatrikuleeritud isikule väljastatakse õppekulude teatis, mille alusel tuleb õppekulud hüvitada. Kulude hüvitamisest keeldumise korral käsitatakse õppekulude teatist täitedokumentina täitemenetluse seadustiku § 2 lõike 1 punkti 21 tähenduses.

(4) Õppekulude teatise alusel sissenõutavate õppekulude sundtäitmise aegumistähtaeg on kolm aastat. Aegumistähtaeg algab õppekulude täitedokumendi kättetoimetamisest arvates.

(5) Õppekulude arvestamise, hüvitamise määra, tingimused ja korra kehtestab **valdkonna eest vastutav minister** määrusega.

[RT I, 19.03.2019, 12- jõust. 01.09.2019]

6. jagu

Palk, lisatasud, toetused ja hüvitised

§ 70. Politseiametniku palk

(1) Politseiametniku palgaks nimetatakse ametipalka koos seaduses sätestatud lisatasudega ja seaduse alusel makstavate lisatasudega.

(2) Politseiametniku ametipalgaks nimetatakse astmepalka koos teenistusastmetasuga.

(3) Politseiametniku astmepalk on ametikoha palgaastmele vastav käesoleva paragrahvi lõike 6 alusel kehtestatud või selle alusel diferentseeritud palgamäär.

[RT I, 26.03.2013, 2- jõust. 01.04.2013]

Ametikoht		Palgaaste
1)	Politsei- ja Piirivalveameti peadirektor, Kaitsepolitseiameti peadirektor	16–17
2)	Politsei- ja Piirivalveameti peadirektori asetäitja, Kaitsepolitseiameti peadirektori asetäitja	15–16
3)	prefekti, Kaitsepolitseiameti struktuuriüksuse juhi, Politsei- ja Piirivalveameti büroo juhi, lennusalga juhi ning sisekaitseliserakenduskõrgkooli politseiametnike ettevalmistava struktuuriüksuse juhi ametikoht	13–16

4)	Politsei- ja Piirivalveameti büroo ja lennusalga koosseisus oleva struktuuriüksuse juhi, prefektuuri büroo juhi ja Kaitsepolitseiameti regionaalse osakonna struktuuriüksuse juhi ametikoht	9–15
5)	käesoleva seaduse § 50 lõikes 1 nimetatud juhi ametikoht	7–14
6)	peaspetsialist	9–15
7)	juhtivspetsialist	7–14
8)	vanemspetsialist	3–9
9)	noorempetsialist	1–5

[RT I, 22.03.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

(4) Politseiametnikule makstakse teenistusastmetasu vastavalt politseiametniku teenistusastmele.

(5) [Kehtetu -RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

(6) [Valdkonna eest vastutav minister](#) kehtestab määrusega politseiametnike palgaastmetele vastavad palgamäärad, diferentseerimise alused, teenistusastmetasu suuruse ning politseiametnikele lisatasude maksmise alused ja ulatuse.

[RT I, 26.03.2013, 2- jõust. 01.04.2013]

(6¹) [Valdkonna eest vastutav minister](#) kehtestab politseiametnike palgajuhendi, milles nähakse ette palga maksmise ja määramise kord, sealhulgas ööajal ja riigipühadel teenistusülesannete täitmise, ületunnitöö ning valveaja eest makstava tasu arvestamise kord.

[RT I, 26.03.2013, 2- jõust. 01.04.2013]

(7) Politseiametniku palga määrab Politsei- ja Piirivalveameti peadirektor või Politsei- ja Piirivalveameti põhimääruses sätestatud isik, Kaitsepolitseiameti peadirektor või sisekaitsealase rakenduskõrgkooli rektor käskkirjaga.

[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

(8) Politsei- ja Piirivalveameti peadirektori, Kaitsepolitseiameti peadirektori, Politsei- ja Piirivalveameti peadirektori asetäitja ning Kaitsepolitseiameti peadirektori asetäitja ja prefekti palga määrab valdkonna eest vastutav minister.

§ 71. Politseiametniku tervisekontroll ja arstiabi

(1) Politseiametniku tervisekontrolli eesmärkideks on teenistusest tingitud tervisehäirete avastamine, terviseriskide vähendamine ja vältimine ning politseile pandud kohustuste täitmist takistavate tervisehäirete puudumise tuvastamine.

(2) Politseiametniku tervisekontroll, teenistusega seotud arstlik läbivaatus ja vaktsineerimine, samuti politseiteenistusse või politseiametniku erialale õppima kandideeriva isiku tervisekontroll tagatakse riigieelarve vahenditest.

(3) Politseiametniku tervisekontrolli korraldab ja tervisetõendi väljastab töötervishoiuarst, kaasates vajaduse korral eriarste.

(4) Politseiametniku tervisenõuded ja tervisekontrolli korra ning tervisetõendi sisu ja vormi nõuded kehtestab [Vabariigi Valitsus](#) määrusega.

[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

§ 72. Sõidukulu hüvitamine

[Kehtetu -RT I, 06.07.2017, 2- jõust. 01.10.2017]

§ 73. Hüvitis politseiametniku üleviimisel teisele ametikohale

(1) Politseiametniku üleviimisel või nimetamisel teisele politseiametniku ametikohale, kui sellega kaasneb tema elukohavahetus, hüvitatakse politseiametniku ja tema perekonnaliikmete ümberasumisega seotud sõidukulud ning vara veo kulud ja kolimiskulud.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kulude kompenseerimise ulatuse ja korra kehtestab [Vabariigi Valitsus](#) määrusega.

[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

§ 74. Varalise kahju hüvitamine

(1) Politseiametniku teenistusülesannete täitmise tõttu politseiametnikule või tema perekonnaliikmele tekitatud otsese varalise kahju hüvitab riik. Kahjutasu nõutakse süüdiolevalt isikult sisse regressi korras.

(2) Varalise kahju hüvitamise tingimused ja korra kehtestab [Vabariigi Valitsusmäärusega](#).

§ 75. Hüvitis politseiametniku hukkamise ja töövõimetuse korral seoses teenistusülesannete täitmisega
[Kehtetu -[RT I, 13.12.2014, 1](#)- jõust. 01.07.2016 (jõustumine muudetud - [RT I, 17.12.2015, 1](#))]

7. jagu Politseiametniku töö- ja puhkeaeg

§ 76. Politseiametniku tööaeg

(1) Politseiametniku töö- ja puhkeaeg määratakse avaliku teenistuse seaduse alusel, arvestades käesolevas seaduses sätestatud erisusi.

[[RT I, 06.07.2012, 1](#)- jõust. 01.04.2013]

(1¹) Politseiametnikule ei kohaldata avaliku teenistuse seaduse § 41 lõikes 1 sätestatud piiranguid tingimusel, et töötamine ei kahjusta politseiametniku tervist ja ohutust.

[[RT I, 19.03.2015, 2](#)- jõust. 29.03.2015]

(2) Laeval võib politseiametniku töövahetuste vahelise puhkeaja mis tahes 24-tunnise perioodi jooksul jagada kaheks osaks, millest ühe pikkus peab olema vähemalt kuus tundi, tingimusel, et töötamine ei kahjusta politseiametniku tervist ja ohutust.

(3) Vahetuse kestus ööajal võrdsustatakse päevasega.

(4) Politseiametniku tööaeg ei või ületada keskmiselt 48 tundi seitsmepäevase ajavahemiku jooksul kuni neljakuulise arvestusperioodi kohta.

(5) Politseiametnikku võib graafikuväliselt tööle rakendada üksnes tema nõusolekul, välja arvatud käesoleva seaduse §-s 77 ettenähtud juhtudel.

(6) Summeeritud tööaja arvestuse kohta koostatakse teenistusgraafik kas kogu arvestusperioodi või vähemalt iga kalendrikuu kohta ning tehakse see politseiametnikule teatavaks hiljemalt viis päeva enne arvestusperioodi või kalendrikuu algust.

[[RT I 2009, 62, 405](#)- jõust. 01.01.2010]

(7) Summeeritud tööaja arvestuse korral on politseiametniku järjestikune puhkeaeg neljateistpäevase ajavahemiku jooksul vähemalt 36 tundi, kui see on kokku lepitud kollektiivlepingus.

§ 77. Politseiametniku ületunnitöö

(1) Politseiametnik on kohustatud täitma asutuse juhi korraldust teha ületunnitööd, ka puhkepäevadel ja riigipühal, järgmistel juhtudel:

- 1) riigi julgeoleku tagamiseks;
- 2) riigikaitse vajadusel;
- 3) inimelu päästmiseks, päästetööde teostamiseks ja inimeste otsinguks;
- 4) loodusõnnetuse, tulekahju, avarii või katastroofi ennetamiseks või selle tagajärgede kõrvaldamiseks;
- 5) edasilükkamatu teenistusülesande täitmiseks, mida selle iseärasuste tõttu ei ole võimalik katkestada või lõpetada;
- 6) massilise korratuse ärahoidmiseks ja lõpetamiseks;
- 7) muudel seaduses sätestatud juhtudel.

(2) Politseiametnikku ei ole lubatud rakendada ületunnitööle üle kaheksa tunni ööpäevas. Vahetuse kestus koos ületunnitööga ei tohi ületada 13 tundi, välja arvatud juhtudel, kui politseiametnik on kaasatud riigi julgeoleku tagamise või kui see on kokku lepitud kollektiivlepinguga. Ületunnitöö piirnorm ühe politseiametniku kohta on 300 tundi kalendriaastas ja see ei sisalda ületunnitööd käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud juhtudel.

[[RT I, 19.03.2015, 2](#)- jõust. 29.03.2015]

§ 78. Valveaeg

(1) Valveaeg on aeg, millal politseiametnik peab olema teenistusülesannete täitmiseks kättesaadav kokkulepitud kohas või viibima laeval käesoleva seaduse § 76 lõike 2 alusel sätestatud töötükli ajal edasilükkamatute teenistusülesannete täitmiseks oma puhkeajal.

(2) Politseiametniku valveaja kestus on kuni 155 tundi kuus, laeval teenival politseiametnikul ning õhusõiduki meeskonnaliikmel ja lennutehnilisel koosseisul kuni 200 tundi kuus.
[RT I, 06.07.2017, 2- jõust. 01.10.2017]

(3) Valveaega ei arvata tööaja hulka.

(4) Valveaja eest makstakse politseiametnikule lisatasu, mis on vähemalt 10 protsenti politseiametniku tunnipalga määrast.

(5) Valveajal tööülesannete täitmisele asumise tasustamine ja valveaja arvestamise alused lepitakse kokku kollektiivlepingus.

§ 78¹. Öötöö piirang

Avaliku teenistuse seaduses nimetatud öötöö piirangut ei kohaldata politseiametnikule tingimusel, et töötamine ei kahjusta ametniku tervist ja ohutust ning tööaeg ei ületa avaliku teenistuse seaduse §-s 36 nimetatud piirangut.
[RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

§ 79. Politseiametniku töölerakendamine väljaspool tema ametikoha struktuuriüksuse tööpiirkonda

(1) Politsei- ja Piirivalveameti peadirektor ja Kaitsepolitseiameti peadirektor võivad politseiametnikku tööle rakendada väljaspool tema ametikoha struktuuriüksuse tööpiirkonda ja teenistusülesandeid käesoleva seaduse § 77 lõikes 1 sätestatud juhtudel.
[RT I, 29.12.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

(2) Politseiametniku ühepäevast töölerakendamist käesoleva paragrahvi lõikes 1 toodud alusel ei loeta teenistuslähetuksel ning teeloleku ja lähetuskohas viibimise aja eest ei maksta politseiametnikule päevaraha.

§ 80. Sisekaitse rakenduskõrgkooli politseiametnike ja kadettide kaasamine

(1) Politsei- ja Piirivalveameti peadirektoril on õigus sisekaitse rakenduskõrgkooli politseiametnikke ettevalmistava struktuuriüksuse juhi nõusolekul käesoleva seaduse § 77 lõikes 1 sätestatud juhtudel kaasata teenistusse sisekaitse rakenduskõrgkooli politseiametnikke ja kadette.

(2) Sisekaitse rakenduskõrgkooli politseiametnike ja kadettide kaasamist käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud alusel ei loeta teenistuslähetuksel.

§ 81. Politseiametniku puhkus

(1) Politseiametniku põhipuhkuse kestus on 35 kalendripäeva.

(2) Põhipuhkus ja teised puhkused antakse politseiametnikule käesolevas seaduses ja muudes seadustes sätestatud alustel ja korras.

(3) Politseiametnikule võib anda põhjendatud juhul tasulist lisapuhkust kuni kümme kalendripäeva aastas. Sellise lisapuhkuse nõue aegub ühe aasta jooksul arvates selle teenistusaasta lõppemisest, mille eest lisapuhkust arvestatakse. Kui politseiametniku avaliku võimu teostamise õigus peatub teisele ametikohale nimetamise tõttu, tööle võtmise tõttu vastuvõtvast asutuses või teenistusest vabastamise tõttu, siis kasutamata ja aegumata lisapuhkusepäevi rahas ei hüvitata.
[RT I, 06.07.2017, 2- jõust. 01.10.2017]

(3¹) [Kehtetu -RT I, 26.03.2013, 2- jõust. 01.04.2013]

(4) [Kehtetu -RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

(5) [Kehtetu -RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

§ 82. Politseiametniku puhkuse katkestamine ja edasilükkamine

(1) Politseiametniku puhkuse, välja arvatud rasedus- ja sünnituspuhkuse, lapsehoolduspuhkuse ja lapsendaja puhkuse, võib katkestada või edasi lükata ilma tema nõusolekuta, kui politseiametniku puhkus katkestatakse ja ta kutsutakse teenistusse tagasi või lükatakse tema puhkus edasi käesoleva seaduse § 77 lõike 1 punktides 1, 2 ja 6 nimetatud juhtudel.

(2) Puhkuse katkestab või lükkab edasi politseiametniku puhkusele lubanud asutuse juht. Puhkuse katkestamise või edasilükkamise otsus tehakse politseiametnikule teatavaks allkirja vastu. Puhkuse katkestamise või edasilükkamise otsus jõustub selle teatavaks tegemisest.

(3) Puhkuse katkestamise või edasilükkamise tõttu kasutamata jäänud puhkuseosa antakse samal kalendriaastal või kokkuleppel juhiga:

- 1) liidetakse järgmise kalendriaasta puhkusega või
- 2) antakse järgmise kalendriaasta kestel mõnel muul ajal.

[RT I, 22.03.2011, 1- jõust. 01.04.2011]

8. jagu Distsiplinaarvõim

§ 83. Distsiplinaarvõim

(1) Distsiplinaarvõim on õigus kohaldada ergutusi ja distsiplinaarkaristusi.

[RT I, 29.12.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

(2) Juhil ei ole õigust piirata temale alluva juhi distsiplinaarvõimu.

(3) Politseiametnikule määratud ergutused ja distsiplinaarkaristused kantakse teenistuslehele.

§ 84. Ergutused

(1) Politseiametnikule kohaldatakse kauaaegse teenistuse, teenistuslaste ülesannete või kodanikukohuse silmapaistvalt hea täitmise eest järgmisi ergutusi:

[RT I, 06.07.2017, 2- jõust. 01.10.2017]

- 1) tänukirja andmine;
- 2) rahalise preemia andmine;

2¹) aukirja andmine;

[RT I, 22.03.2011, 1- jõust. 01.04.2011]

- 3) hinnalise kingituse andmine;
- 4) nimelise relva andmine;
- 5) autasustamine politsei teenetemärgiga.

(2) Politsei teenetemärkide liigid, kirjelduse, andmise ja äravõtmise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega.

[RT I, 06.07.2017, 2- jõust. 01.10.2017]

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ergutusi kohaldatakse ka Politsei- ja Piirivalveameti ning Kaitsepolitsei ametnikele ja töötajatele, kes ei ole politseiametnikud.

[RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

(4) Silmapaistvate teenete eest võib erandkorras käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud ergutusi kohaldada ka nende isikute suhtes, keda ei ole nimetatud käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 3.

[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

§ 85. Ergutuse kohaldamise õigus

(1) Politsei- ja Piirivalveameti peadirektoril ning Kaitsepolitsei peadirektoril on õigus kohaldada ergutust politseiametnikule ning käesoleva seaduse § 84 lõigetes 3 ja 4 nimetatud isikutele.

[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

(2) Sisekaitse rakenduskõrgkooli juhil on õigus kohaldada ergutust käesoleva seaduse alusel politseiametnikule ja käesoleva seaduse § 84 lõikes 4 nimetatud isikutele.

[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

(3) Valdkonna eest vastutaval ministril on õigus kohaldada ergutust igale politseiametnikule ning käesoleva seaduse § 84 lõigetes 3 ja 4 nimetatud isikutele.

[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

(4) Käesoleva seaduse § 84 lõike 1 punktis 4 nimetatud ergutuse kohaldamise õigus on valdkonna eest vastutaval ministril, Politsei- ja Piirivalveameti peadirektoril ja Kaitsepolitsei peadirektoril.

[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

(5) Käesoleva seaduse § 84 lõike 1 punktis 5 nimetatud ergutuse kohaldamise õigus sätestatakse käesoleva seaduse § 84 lõike 2 alusel antava valdkonna eest vastutava ministri määrusega.
[RT I, 29.12.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

(6) Politsei- ja Piirivalveameti peadirektor ja Kaitsepolitseiameti peadirektor võivad volitada käskkirjaga ameti struktuuriüksuse juhti kohaldama ergutust politseiametnikule ning käesoleva seaduse § 84 lõigetes 3 ja 4 nimetatud isikutele, määraes käskkirjas ära ergutuse kohaldamise ulatuse.
[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

§ 86. Politseiametniku distsiplinaarsüüteo

Politseiametniku distsiplinaarsüüteudeks on:

- 1) teenistuskohustuste süüline täitmata jätmine või mittenoetetekohane täitmine;
- 2) ametiasutusele süüline varalise kahju tekitamine või niisuguse kahju tekkimise ohu süüline loomine;
- 3) vääritud tegu – süüline tegu, mis on vastuolus üldtunnustatud kõlblusnormidega, ametnikule esitatavate eetiliste nõuetega või diskrediteerib ametnikku või ametiasutust, sõltumata sellest, kas niisugune tegu pandi toime teenistuses või väljaspool teenistust.
[RT I, 22.03.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

§ 87. Politseiametniku distsiplinaarvastutus

(1) Politseiametnik kannab toimepandud distsiplinaarsüüteo eest distsiplinaarvastutust, mis seisneb tema suhtes distsiplinaarkaristuse kohaldamises vastavalt tema poolt toimepandud süüteo laadile ja raskusele.

(2) Politseiametnikule võib distsiplinaarsüüteo eest määrata üksnes käesolevas seaduses sätestatud distsiplinaarkaristuse.

(3) Iga distsiplinaarsüüteo eest võib määrata ainult ühe distsiplinaarkaristuse.

§ 88. Distsiplinaarkaristused

Politseiametnikule määratavad distsiplinaarkaristused on:

- 1) noomitus;
- 2) rahatrahv kuni tema kümnekordse päevapalga ulatuses;
- 3) ametipalga vähendamine kuni 30 protsenti kuni kuueks kuuks;
[RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]
- 4) teenistusastme alandamine ühe teenistusastme võrra üheks aastaks;
- 5) teenistusest vabastamine avaliku teenistuse seaduse § 94 alusel.
[RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

§ 89. Distsiplinaarkaristuse määramise õigus

(1) Politseiametnikule distsiplinaarkaristuse määramise õigus on isikul, kellel on selle politseiametniku ametikohale nimetamise õigus.

(2) Käesoleva seaduse § 88 punktis 4 nimetatud distsiplinaarkaristuse määramise õigus on käesoleva seaduse §-s 56 nimetatud isikul.
[RT I, 29.12.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

(3) Valdkonna eest vastutaval ministril on õigus määrata distsiplinaarkaristus kõigile politseiametnikele.

§ 90. Distsiplinaarmenetluse eesmärk

(1) Distsiplinaarmenetluse eesmärk on distsiplinaarsüüteo kiire ja täielik avastamine, süüdlase ja süüteo põhjuste väljaselgitamine. Õnnetuse või haigestumise korral on distsiplinaarmenetluse eesmärgiks õnnetuse või haigestumisega seotud asjaolude fikseerimine.

(2) Distsiplinaarmenetluse algatamise aluseks on esimene dokument, milles süüteo tunnustega tegu kirjeldatakse.

(3) Politseiametnikele distsiplinaarkaristuse määramise tähtaegadele kohaldatakse avaliku teenistuse seadust.
[RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

§ 91. Distsiplinaarmenetluse algatamine

(1) Distsiplinaarmenetluse võib algatada, kui:

[RT I, 22.03.2011, 1- jõust. 01.04.2011]

1) on teada piisavalt faktilisi asjaolusid distsiplinaarsüüteo toimepanemise kohta;

[RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

2) on juhtunud õnnetus või haigestumine, mille tagajärjel võib tekkida õigus käesoleva seadusega kehtestatud korras hüvitise väljamaksmiseks.

(2) Distsiplinaarmenetluse algatamise õigus alluvate politseiametnike suhtes on:

- 1) valdkonna eest vastutaval ministril;
- 2) Politsei- ja Piirivalveameti peadirektoril;
[RT I, 29.12.2011, 1- jõust. 01.01.2012]
- 3) sisekaitse rakenduskõrgkooli politseiametnikke ettevalmistava struktuuriüksuse juhil.

(3) Distsiplinaarmenetluse algatamise õigus Kaitsepolitseiameti politseiametnike suhtes on Kaitsepolitseiameti peadirektoril või tema määratud Kaitsepolitseiameti peadirektori asetäitjal.

§ 92. Distsiplinaarmenetlus

(1) Distsiplinaarmenetlus algatatakse käskkirjaga, milles määratakse distsiiplinaarmenetluse läbiviija ja läbiviimise tähtaeg. Käskkiri tehakse viivitamata teatavaks politseiametnikule, kelle suhtes distsiiplinaarmenetlus algatati.

(2) Distsiplinaarmenetluse läbiviijal on õigus nõuda distsiiplinaarsüüteo kohta seletusi ja koguda tõendeid. Seletuse nõudmine politseiametnikult, kelle suhtes distsiiplinaarmenetlus algatati, on kohustuslik.

(3) Distsiplinaarmenetluse lõpuleviimisel koostab selle läbiviija distsiiplinaarmenetluse kokkuvõtte, milles distsiiplinaarsüüteo ja selle toimepannud isiku kindlakstegemisel märgitakse vähemalt alljärgnev:

- 1) distsiiplinaarsüüteo toimepannud politseiametniku ees- ja perekonnanimi, ametikoht ning teenistusaste;
- 2) distsiiplinaarsüüteo kirjeldus ning toimepanemise aeg ja koht;
- 3) distsiiplinaarsüüteo toimepanemist kinnitavad tõendid;
- 4) viide distsiiplinaarvastutust sätestavale seadusele ja selle sättele, mida politseiametnik kirjeldatud teoga rikkus.

(4) Distsiplinaarmenetluse kokkuvõtte allkirjastab distsiiplinaarmenetluse läbiviija, see esitatakse viivitamata distsiiplinaarmenetluse algatanud juhile ja seda tutvustatakse politseiametnikule, kelle suhtes distsiiplinaarmenetlus läbi viidi.

9. jagu

Politseiteenistusest vabastamine

§ 93. Politseiteenistusest vabastamise üldine kord

Lisaks avaliku teenistuse seaduses sätestatud teenistusest vabastamise alustele vabastatakse politseiametnik politseiteenistusest käesoleva seaduse §-des 94–97 sätestatud korras.

§ 94. Politseiteenistusest vabastamine koondamise tõttu

(1) Politseiametnik vabastatakse politseiteenistusest koondamise tõttu avaliku teenistuse seaduses sätestatud alustel.

(2) Koondamisel on teenistusse jäämise eelisõigus eelkõige politseiametnikul, kes esindab seaduses sätestatud alustel teisi ametnikke ja töötajaid, seejärel laitmatu teenistuskäigu ja parema hariduse, töökogemuse, teadmiste ja oskustega politseiametnikul, kelle ametikoht on teenistuskohdade koosseisus.
[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

(3) Laitmatu teenistuskäigu ja võrdse hariduse, töökogemuse, teadmiste ja oskuste korral eelistatakse politseiametnikku, kes on olnud kauem politseiteenistuses või kellel on ülalpeetavaid.
[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

(4) Politseiametnike ametikohtade arvu vähendamise, samuti Politsei- ja Piirivalveameti või sisekaitse rakenduskõrgkooli ümberkorraldamise korral on politseiametniku ametisse nimetamise õigust omaval isikul õigus teha ümberpaigutusi, vabastades koondamise tõttu teenistusest isiku, kelle ametikoht säilib, ning nimetades sellele ametikohale teise politseiametniku, kelle ametikoht koondatakse. Ümberpaigutamine on lubatud üksnes juhul, kui ümberpaigutatava politseiametniku haridus, töökogemus, teadmised ja oskused on paremad kui koondataval politseiametnikul.
[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

§ 95. Määratud tähtjaks ametikohale nimetatud politseiametnike ametist vabastamine teenistustähtaja möödumise tõttu

Käesoleva seaduse § 44 lõike 2 punktide 1 ja 2 alusel määratud ajaks ametikohale nimetatud ametnik vabastatakse ametikohalt teenistustähtaja möödumise tõttu ning käesoleva seaduse §-s 43 toodud ametniku poolt:

- 1) nimetatakse tema kirjalikul nõusolekul uueks ametiajaks tagasi senisele ametikohale;
- 2) nimetatakse tema kirjalikul nõusolekul muule ametikohale;
- 3) vabastatakse politseiteenistusest.

§ 96. Politseiteenistusest vabastamine seoses piirvanusega

[Kehtetu -RT I, 06.07.2018, 3- jõust. 01.01.2020]

§ 97. Politseiteenistusest vabastamisel makstav hüvitis

(1) Politseiteenistusest vabastamisel ametiasutuse likvideerimise või politseiametniku koondamise tõttu makstakse politseiametnikule hüvitist vastavalt tema politseiteenistuse staažile järgmiselt:

- 1) alla kolme aasta – kahe kuu ametipalk;
- 2) kolm kuni viis aastat – kolme kuu ametipalk;
- 3) viis kuni kümme aastat – viie kuu ametipalk;
- 4) üle kümne aasta – kümne kuu ametipalk.

(2) Kui koondamise või ametiasutuse likvideerimise tõttu politseiteenistusest vabastatud isik nimetatakse ametikohale Politsei- ja Piirivalveametis või Kaitsepolitseiametis enne ajavahemiku möödumist, mille eest talle vastavalt käesoleva paragrahvi lõikele 1 hüvitist maksti, peab ta tagastama saadud hüvitise sellele ajavahemikule vastavas ulatuses, mille võrra varem, võrreldes hüvitise maksmise aluseks olnud ajavahemikuga, ta uuesti nimetatakse ametikohale Politsei- ja Piirivalveametis või Kaitsepolitseiametis politseiametniku ametikohale.

[RT I, 29.12.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

(3) Politseiametnikule, kellel on õigus saada politseiteenistusest vabastamisel hüvitist sama aja eest mitmel õiguslikul alusel, makstakse välja üks, temale soodsaim hüvitise liik.

§ 98. Teenistusest vabastamise haldusakt

(1) Teenistusest vabastamise haldusakt peab sisaldama vähemalt järgmisi andmeid:

- 1) ametiasutuse nimetus;
- 2) politseiametniku ees- ja perekonnanimi ning isikukood;
- 3) politseiametniku teenistusaste;
- 4) selle ametikoha nimetus, millelt politseiametnik vabastatakse;
- 5) vabastamise põhjendus;
- 6) vabastamise alus viitega seaduse paragrahvile, lõikele ja punktile;
- 7) politseiametnikule makstav hüvitis, sealhulgas hüvitis kasutamata puhkusepäevade eest, kui vabastamisega kaasneb hüvitise maksmine;
- 8) väljateenitud politseiteenistuse staaž;
- 9) ametist vabastamise kuupäev.

(2) Teenistusest vabastamise haldusakti koopia antakse teenistusest vabastatud politseiametnikule.

[RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

10. jagu

Politseiametniku, tema perekonnaliikmete ja ülalpeetavate pensionikindlustus

[Kehtetu -RT I, 06.07.2018, 3- jõust. 01.01.2020]

§ 99. Pensioni liigid

[Kehtetu -RT I, 06.07.2018, 3- jõust. 01.01.2020]

§ 100. Pensioni suuruse arvutamise alus

[Kehtetu -RT I, 06.07.2018, 3- jõust. 01.01.2020]

§ 101. Väljateenitud aastate pension

[Kehtetu -RT I, 06.07.2018, 3- jõust. 01.01.2020]

§ 102. Töövõimetuspension

[Kehtetu -RT I, 13.12.2014, 1- jõust. 01.07.2016 (jõustumine muudetud - RT I, 17.12.2015, 1)]

§ 103. Politseiametniku toitjakaotuspension

[Kehtetu -RT I, 13.12.2014, 1- jõust. 01.07.2016 (jõustumine muudetud - RT I, 17.12.2015, 1)]

§ 104. Pensioni määramine

[Kehtetu -RT I, 06.07.2018, 3- jõust. 01.01.2020]

§ 105. Pensioni määramise tähtaeg

[Kehtetu -RT I, 06.07.2018, 3- jõust. 01.01.2020]

§ 106. Pensioni ümberarvutamine

[Kehtetu -RT I, 06.07.2018, 3- jõust. 01.01.2020]

§ 107. Pensioni maksmine

[Kehtetu -RT I, 06.07.2018, 3- jõust. 01.01.2020]

§ 108. Politseiteenistuse staaži arvestamise alused

[Kehtetu -RT I, 06.07.2018, 3- jõust. 01.01.2020]

5¹. peatükk VABATAHTLIK MERE PÄÄSTE

[RT I, 27.06.2012, 5- jõust. 01.09.2012]

1. jagu Üldsätted

§ 108¹. Vabatahtlik merepäästja ja tema osalemine politsei tegevuses

(1) Vabatahtlik merepäästja käesoleva seaduse tähenduses on isik:

- 1) kes on selle mittetulundusühingu liige, kellega Politsei- ja Piirivalveamet on sõlminud merepäästetöö korraldamiseks tsiviilõigusliku lepingu;
- 2) keda Politsei- ja Piirivalveamet on tunnustanud vabatahtliku merepäästjana ja
- 3) kes vabatahtlikult osaleb Politsei- ja Piirivalveameti tegevuses käesolevas seaduses sätestatud alustel ja tingimustel.

(2) Vabatahtliku merepäästja osalemine politsei tegevuses käesoleva seaduse kohaselt on vabatahtliku merepäästja poolt politsei ülesandel iseseisvalt või koos politseiametnikuga merepäästetöö tegemine.

(3) Politsei tegevuses osalemise ajal on vabatahtlik merepäästja riigivõimu esindaja, kelle seaduslik korraldus merepäästetöö tegemisel on päästetavale isikule ja muule asjassepuutuvale isikule täitmiseks kohustuslik.

§ 108². Merepäästetöö

Merepäästetöö käesoleva peatüki tähenduses on otsingu- ja päästetöö tegemine sise- ja territoriaalmeres, majandusvööndis, Peipsi, Lämmi- ja Pihkva järvel ning muus piiriveekogus ohuolukorda sattunud või kaduma jäänud inimese, laeva, lennuki või muu sõiduki otsinguks ja päästmiseks.

§ 108³. Ennetustöö

Ennetustöö käesoleva peatüki tähenduses on mittetulundusühingu liikme tegevus merepäästesündmuse ärahoidmise eesmärgil, kui Politsei- ja Piirivalveamet on sõlminud mittetulundusühinguga lepingu sellekohase ennetustöö tegemiseks.

2. jagu Vabatahtliku merepäästja pädevus, rakendatavad riikliku järelevalve meetmed ning vahetu sund

§ 108⁴. Vabatahtliku merepäästja pädevus

(1) Vabatahtliku merepäästja pädevuses on käesoleva seaduse kohaselt politsei ülesandel iseseisvalt või koos politseiametnikuga merepäästetöö tegemine.

(2) Politsei ülesandel võib koos politseiametnikuga merepäästetööd teha vabatahtlik merepäästja, kes on läbinud vähemalt esimese astme õppe.

(3) Politsei ülesandel võib iseseisvalt merepäästetööd teha vabatahtlik merepäästja, kes on läbinud teise astme õppe.

(4) Politsei ülesandel võib iseseisvalt merepäästetööd teha vabatahtlik merepäästja, kes on läbinud esimese astme õppe, kui ta tegutseb koos teise astme õppe läbinud vabatahtliku merepäästjaga.

(4¹) Vabatahtlikul merepäästjal on õigus kohaldada merepäästetööl käesoleva seaduse §-s 7⁷ sätestatud riikliku järelevalve erimeetmeid asja sundkasutusse võtmiseks.
[RT I, 31.12.2014, 4- jõust. 01.01.2015]

(5) Vabatahtlikul merepäästjal on õigus kohaldada merepäästetööl korrakaitseaduse §-des 30 ja 50 sätestatud järelevalve erimeetmeid korrakaitseaduses sätestatud alusel.
[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(6) Vabatahtlikul merepäästjal on õigus kasutada merepäästetöö käigus vahetut sundi, kasutades isiku, looma või asja mõjutamiseks füüsilist jõudu korrakaitseaduse §-des 76–78 sätestatud alusel ja korras.
[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(7) Politsei- ja Piirivalveamet annab vabatahtlikule merepäästjale ülesande merepäästetöö tegemiseks kirjalikku taasesitamist võimaldaval viisil.

§ 108⁵. Vabatahtliku merepäästja pädevuse tõendamine

(1) Vabatahtlik merepäästja tõendab oma pädevust vabatahtliku merepäästja tunnistusega.

(2) Vabatahtlik merepäästja ei pea merepäästetöö tegemisel esitama isikule isiku nõudmisel vabatahtliku merepäästja tunnistust. Kui isik nõuab vabatahtlikult merepäästjalt vabatahtliku merepäästja tunnistuse esitamist, esitab vabatahtlik merepäästja selle pärast merepäästetöö lõpetamist

(3) Vabatahtliku merepäästja ülesannete täitmisel kannab vabatahtlik merepäästja üldjuhul riietusel eritunnust, mis võimaldab aru saada, et tegemist on vabatahtliku merepäästjaga.

3. jagu Vabatahtlikule merepäästjale esitatavad nõuded

§ 108⁶. Vabatahtliku merepäästjana tunnustamiseks esitatavad nõuded

(1) Vabatahtliku merepäästjana võib tunnustada vähemalt 18-aastast isikut, kes vastab vabatahtliku merepäästja kutsesobivuse ja füüsilise ettevalmistuse nõuetele, keda ei ole käesoleva seadusega keelatud tunnustada vabatahtliku merepäästjana, kes on läbinud vähemalt käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud esimese astme õppe või Politsei- ja Piirivalveameti poolt tunnustatud vastava õppe ja sooritanud arvestuse ning kelle tervislik seisund võimaldab tegutseda vabatahtliku merepäästjana.

(2) Esimese astme õppes omandatakse vajalikud algteadmised ja oskused vabatahtliku merepäästja tööks ning teadmised ennetustööks merepäästesündmuse ärahoidmise eesmärgil. Esimese astme õpe kestab vähemalt 40 tundi ja lõpeb arvestusega.

(3) Teise astme õppe eelduseks on esimese astme õppe läbimine. Teise astme õppes omandatakse süvendatud teadmised vabatahtliku merepäästja tööks ning teadmised ja oskused vabatahtlike merepäästjate üksuste juhtimiseks ning nende otsingu- ja päästeoperatsioonide planeerimiseks. Teise astme õpe kestab vähemalt 20 tundi ja lõpeb arvestusega.

(4) Vabatahtlik merepäästja peab vähemalt iga kolme aasta järel läbima täiendusõppe ja sooritama arvestuse.

(5) Vabatahtliku merepäästja väljaõpet võib läbi viia Politsei- ja Piirivalveamet, Päästeamet ning Politsei- ja Piirivalveameti poolt tunnustatud koolitaja või õppeasutus.

(6) Politsei- ja Piirivalveamet võib tunnustada vabatahtliku merepäästja väljaõpet läbiviiva koolitajana eraõiguslikku või avalik-õiguslikku isikut või asutust, kes pakub käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud määrustes sätestatud tingimustele vastavat õpet.

(7) Vabatahtliku merepäästja väljaõpet läbiviiva koolitaja tunnustamine vormistatakse Politsei- ja Piirivalveameti peadirektori käskkirjana või tema volitatud isiku kirjaliku otsusena.

(7¹) Politsei- ja Piirivalveameti peadirektoril on õigus tunnustada vabatahtliku merepäästja väljaõpet läbiviiva koolitaja tunnustamine kehtetuks, kui koolitaja ei suuda tagada nõuetele vastavat koolitust.
[RT I, 06.07.2017, 2- jõust. 01.10.2017]

(8) Vabatahtliku merepäästja väljaõppe ja täiendusõppe nõuded, õppe korraldamise ning arvestuse sooritamise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega.

(8¹) Vabatahtliku merepäästja esimese ja teise astme õppe ning täiendusõppe õppekavad kinnitab Politsei- ja Piirivalveameti peadirektor käskkirjaga.
[RT I, 06.07.2017, 2- jõust. 01.10.2017]

(9) Vabatahtliku merepäästja kutsesobivuse ja füüsilise ettevalmistuse nõuded kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.

§ 108⁷. Isik, keda on keelatud tunnustada vabatahtliku merepäästjana

(1) Vabatahtliku merepäästjana on keelatud tunnustada isikut:

- 1) kes on piiratud teovõimega;
- 2) keda on karistatud tahtlikult toimepandud esimese astme kuriteo eest;
- 3) kes on sõltuvuses alkoholi, narkootilise või psühhotroopse aine kasutamisest;
- 4) kes on psüühikahäirega, raskekujulise isiksuse- või käitumishäirega või
- 5) kes on füüsilise puudega, mis takistab tal vabatahtliku merepäästja ülesande täitmist.

(2) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud alustele võib keelduda vabatahtliku merepäästjana tunnustamast isikut, kes oma käitumise või enda või teise isiku turvalisust ohustava eluviisi või käitumise tõttu on sobimatu täitma vabatahtliku merepäästja ülesannet.

(3) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud isiku vabatahtliku merepäästjana tunnustamisest keeldumise aluste üle teostab kontrolli Politsei- ja Piirivalveamet mittetulundusühingu sellekohase taotluse alusel.

§ 108⁸. Vabatahtlikuks merepäästjaks saada soovija ja vabatahtliku merepäästja tervisekontroll

(1) Vabatahtlikuks merepäästjaks saada soovija peab enne vabatahtliku merepäästjana tunnustamist läbima tervisekontrolli. Vabatahtlik merepäästja peab tervisekontrollist viie aasta möödumisel läbima uue tervisekontrolli, mille käigus tehakse kindlaks, kas isiku tervise seisund võimaldab tal tegutseda vabatahtliku merepäästjana.

(1¹) Vabatahtlikuks merepäästjaks saada soovija ja vabatahtliku merepäästja võib suunata erakorralisse tervisekontrolli politseiametniku põhjendatud ettekande alusel.
[RT I, 06.07.2017, 2- jõust. 01.10.2017]

(2) Vabatahtlikuks merepäästjaks saada soovija ja vabatahtlik merepäästja tõendavad käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud asjaolu, esitades kehtiva mootorsõidukijuhi tervisetõendi.

(3) Tervisekontroll tehakse vabatahtlikuks merepäästjaks saada soovija ja vabatahtliku merepäästja kulul.

4. jagu

Vabatahtliku merepäästjana tunnustamine ja merepäästetöö tegemise pädevuse andmine

§ 108⁹. Vabatahtliku merepäästjana tunnustamine ja merepäästetöö tegemise pädevuse andmine

(1) Isikut tunnustab vabatahtliku merepäästjana Politsei- ja Piirivalveamet.

(2) Isiku tunnustamine vabatahtliku merepäästjana vormistatakse Politsei- ja Piirivalveameti peadirektori käskkirjana või tema volitatud isiku kirjaliku otsusena.

(3) Politsei- ja Piirivalveamet peab vabatahtlike merepäästjate üle arvestust.

§ 108¹⁰. Vabatahtliku merepäästja tunnistus

(1) Isikule, keda Politsei- ja Piirivalveamet tunnustab vabatahtliku merepäästjana, annab Politsei- ja Piirivalveamet vabatahtliku merepäästja tunnistuse.

(2) Vabatahtliku merepäästja tunnistuse väljastamiseks vajalike andmete esitamise loetelu, andmete säilitamise tähtaja ja tunnistuse kirjelduse kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.
[RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

5. jagu

Vabatahtliku merepäästja töökorraldus ja ennetustöö

§ 108¹¹. Tsiviilõigusliku lepingu sõlmimine merepäästetöö tegemiseks

(1) Politsei- ja Piirivalveamet võib sõlmida mittetulundusühinguga tsiviilõigusliku lepingu merepäästetöö osalevate vabatahtlike merepäästjate tegevuse korraldamiseks.

(2) Merepäästetöö tegemiseks tsiviilõigusliku lepingu sõlmimise otsustamisel ja lepingu tingimuste määramisel lähtub Politsei- ja Piirivalveamet vajadusest kaasata merepäästetööle vabatahtlikke merepäästjaid, vastavas piirkonnas merepäästetöö tegemisel vajalikust vabatahtlike merepäästjate arvust ja nende pakutavatest võimalustest merepäästetöö tegemisel, merepäästetöö korraldamiseks juba sõlmitud lepingutest ja muudest tähtsust omavatest asjaoludest.

(3) Merepäästetöö tegemiseks tsiviilõigusliku lepingu sõlmimise pädevus on Politsei- ja Piirivalveameti peadirektoril või tema volitatud isikul.

§ 108¹². Vabatahtliku merepäästja töökorraldus

(1) Vabatahtliku merepäästja töökorraldus sätestatakse Politsei- ja Piirivalveameti ning mittetulundusühingu vahel merepäästetöö korraldamiseks sõlmitavas lepingus.

(2) Vabatahtlikul merepäästjal on kokkuleppel tööandjaga õigus saada vaba aega merepäästetöö tegemiseks.

§ 108¹³. Vabatahtliku merepäästja eritunnuse kandmine

Valdkonna eest vastutav minister kehtestab määrusega merepäästetöö tegemisel käesoleva seaduse § 108⁵ lõikes 3 nimetatud eritunnuse kirjelduse ja kandmise korra.

§ 108¹⁴. Tsiviilõigusliku lepingu sõlmimine ennetustöö tegemiseks

(1) Politsei- ja Piirivalveamet võib sõlmida mittetulundusühinguga tsiviilõigusliku lepingu ennetustöö tegemiseks.

(2) Mittetulundusühingul, kellega Politsei- ja Piirivalveamet võib sõlmida tsiviilõigusliku lepingu, peab olema võimekus tagada, et ennetustööd tegevatel liikmetel oleksid ennetustöö tegemiseks vajalikud merepäästetöö ja ennetustöö alased teadmised, kuid sel ei pea olema merepäästetöö tegemise võimekust ega Politsei- ja Piirivalveametiga sõlmitud tsiviilõiguslikku lepingut merepäästetöö tegemiseks.

(3) Ennetustöö tegemiseks tsiviilõigusliku lepingu sõlmimise otsustamisel ja lepingu tingimuste määramisel lähtub Politsei- ja Piirivalveamet vajaliku ennetustöö ulatusest, ennetustöö tegemiseks juba sõlmitud lepingutest ja muudest tähtsust omavatest asjaoludest.

(4) Ennetustöö tegemiseks tsiviilõigusliku lepingu sõlmimise pädevus on Politsei- ja Piirivalveameti peadirektoril või tema volitatud isikul.
[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

(5) Mittetulundusühing võib kasutada Politsei- ja Piirivalveametiga sõlmitud tsiviilõigusliku lepingu raames ennetustöö tegemiseks üksnes mittetulundusühingu liiget, kellel on ennetustöö tegemiseks vajalikud merepäästetöö ja ennetustöö alased teadmised.

6. jagu Vabatahtliku merepäästja ning mittetulundusühingu hüvitised ja tagatised

§ 108¹⁵. Hüvitis merepäästetöö tegemise käigus vabatahtliku merepäästja hukkumise ja osalise või puuduva töövõime tuvastamise korral ning varalise kahju hüvitamine

[RT I, 13.12.2014, 1- jõust. 01.07.2016 (jõustumine muudetud - RT I, 17.12.2015, 1)]

Merepäästetöö tegemise käigus vabatahtliku merepäästja hukkumise ja osalise või puuduva töövõime tuvastamise korral kohaldatakse hüvitise maksmisele ja varalise kahju hüvitamisele abipolitseiniku seaduse §-des 38 ja 39 sätestatut.

[RT I, 13.12.2014, 1- jõust. 01.07.2016 (jõustumine muudetud - RT I, 17.12.2015, 1)]

§ 108¹⁶. Kulutuste hüvitamine

(1) Vabatahtliku merepäästja transpordi-, side-, koolitus- ning muud Politsei- ja Piirivalveameti ning mittetulundusühingu vahel sõlmitud vabatahtliku merepäästetöö korraldamise lepingus ettenähtud ja

vabatahtliku merepäästja ülesannete täitmiseks vajalikud kulutused hüvitab Politsei- ja Piirivalveamet Vabariigi Valitsuse kehtestatud ulatuses kulutuse teinud vabatahtlikule merepäästjale või mittetulundusühingule, kellega Politsei- ja Piirivalveamet on eelnimetatud lepingu sõlminud.

(2) Ennetustöö tegemise transpordi-, side-, koolitus- ning muud Politsei- ja Piirivalveameti ning mittetulundusühingu vahel sõlmitud ennetustöö tegemise lepingus ettenähtud ja ennetustöö tegemisel vajalikud kulutused hüvitab Politsei- ja Piirivalveamet Vabariigi Valitsuse kehtestatud ulatuses kulutuse teinud mittetulundusühingu liikmele või mittetulundusühingule, kellega Politsei- ja Piirivalveamet on eelnimetatud lepingu sõlminud.

(3) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud kulutuste hüvitamise ulatuse ja korra kehtestab [Vabariigi Valitsusmäärusega](#).

§ 108¹⁷. Vabatahtliku merepäästja ergutamine

Silmapaistva teene eest võib ergutuse kohaldamiseks pädev isik ergutada vabatahtlikku merepäästjat käesoleva seaduse 5. peatüki 8. jaos sätestatud korras.

7. jagu Vabatahtliku merepäästja staatusest vabastamine

§ 108¹⁸. Vabatahtliku merepäästja staatusest vabastamine

Vabatahtlik merepäästja vabastatakse vabatahtliku merepäästja staatusest Politsei- ja Piirivalveameti peadirektori või tema volitatud isiku otsusega:

- 1) vabatahtliku merepäästja algatusel;
- 2) vabatahtliku merepäästja mittevastavusel käesoleva seaduse § 108⁶ lõigetes 1 ja 4 ning §-s 108⁸ sätestatud tingimustele;
- 3) vabatahtliku merepäästja vastavusel käesoleva seaduse §-s 108⁷ sätestatud tingimustele või
- 4) vabatahtlikule merepäästjale sobimatu käitumise tõttu.

[RT I, 27.06.2012, 5- jõust. 01.09.2012]

6. peatükk SEADUSE RAKENDAMINE

1. jagu Üldsätted

§ 109. Politseiametniku vande andmine

Politseiametniku vannet ei anna isikud, kes enne käesoleva seaduse alusel ametikohale nimetamist on andnud politseiteenistuses või piirivalveteenistuses olles ametivande.

§ 110. Politseiametnike ametikohtade loomine

(1) Politseiametnike ametikohad, mis ei lange kokku käesoleva seaduse §-des 48–50 kehtestatud ametikohtade nimetustega ja nende teenistusastmetega, määratakse kindlaks Politsei- ja Piirivalveameti ja Kaitsepolitseiameti struktuuris ja teenistujate koosseisus, lähtudes §-des 48–50 sätestatust.

[RT I, 29.12.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

(2) Sisekaitsealise rakenduskõrgkooli politseiametnike ametikohad, välja arvatud sisekaitsealise rakenduskõrgkooli politseiametnikke ettevalmistava struktuuriüksuse juhi ametikoha, ja nendele kinnitatud teenistusastmed kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#).

§ 111. [Kehtetu -RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

1¹. jagu Politseiametniku pensionikindlustus

§ 111¹. Politseiametniku väljateenitud aastate pension

[RT I, 06.07.2018, 3- jõust. 01.01.2020]

- (1) Õigus politseiametniku väljateenitud aastate pensionile tekib 55-aastaselt isikul, kes on:
- 1) 2019. aasta 31. detsembri seisuga politseiteenistuses ja kellel on pensionile jäämise ajaks vähemalt 20-aastane politseiteenistuse staaž, millest viis aastat pidevat politseiteenistuse staaži eelneb vahetult pensioniõigusliku ea täitumisele, ja kes läheb pensionile politseiteenistusest;
  - 2) 2019. aasta 31. detsembri seisuga kadett käesoleva seaduse tähenduses ja kes asub politseiteenistusse kolme kuu jooksul sisekaitsealase rakenduskõrgkooli lõpetamisest ning kellel on pensionile jäämise ajaks vähemalt 20-aastane politseiteenistuse staaž, millest viis aastat pidevat politseiteenistuse staaži eelneb vahetult pensioniõigusliku ea täitumisele, ja kes läheb pensionile politseiteenistusest;
  - 3) julgeolekuasutuste seaduse § 15¹alusel politseiteenistusest vabastatud ning 2019. aasta 31. detsembri seisuga nimetatud ametikohale või võetud tööle teises asutuses või organisatsioonis ja kellel on pensionile jäämise ajaks vähemalt 20-aastane politseiteenistuse staaž, millest viis aastat pidevat politseiteenistuse staaži eelneb vahetult pensioniõigusliku ea täitumisele, ja kes läheb pensionile politseiteenistusest.
- (2) Vähemalt 20-aastase politseiteenistuse staažiga politseiametniku pensioni suurus on 50 protsenti tema pensioni arvutamise aluseks olevast ametipalgast.
- (3) Iga aasta eest, mille võrra politseiametniku politseiteenistuse staaž ületab 20-aastast politseiteenistuse staaži, suurendatakse politseiametniku pensioni 2,5 protsenti tema pensioni arvutamise aluseks olevast ametipalgast.
- (4) Väljateenitud aastate pensioni ülemmäär on 75 protsenti pensioni arvutamise aluseks olevast ametipalgast.
- (5) Õigus väljateenitud aastate pensionile teise täieliku ametiaja lõppemise päevast arvates on Politsei- ja Piirivalveameti peadirektoril ja Kaitsepolitseiameti peadirektoril, kes:
- 1) on olnud sellel ametikohal vähemalt kaks ametiaega enne 2020. aasta 1. jaanuari;
  - 2) on 2019. aasta 31. detsembril Politsei- ja Piirivalveameti peadirektor või Kaitsepolitseiameti peadirektor.
- (6) Politsei- ja Piirivalveameti peadirektori ja Kaitsepolitseiameti peadirektori väljateenitud aastate pensioni suurus on sõltumata vanusest ja üldisest politseiteenistuse staažist 75 protsenti tema pensioni arvutamise aluseks olevast ametipalgast.
- (7) Õigust käesolevas paragrahvis sätestatud väljateenitud aastate pensionile ei teki isikul, kes on politseiteenistusest vabastatud:
- 1) süüdimõistva kohtuotsuse jõustumisel, kui sellega mõisteti talle karistus tahtlikult toimepandud kuriteo eest;
  - 2) distsiplinaarsüüteo tõttu.
- (8) Isik, kes on süüdi mõistetud karistusseadustiku 15. peatükis või 17. peatüki 2. jaos sätestatud süüteo eest, mille eest karistusseadustik näeb ette vähemalt kuni viieaastase vangistuse, kaotab õiguse käesolevas paragrahvis sätestatud väljateenitud aastate pensionile.
- (9) Kui isikule maksti käesolevas paragrahvis sätestatud väljateenitud aastate pensioni, lõpetatakse pensioni maksmine kohtuotsuse jõustumise kuule järgnevast kuust. Käesolevas paragrahvis sätestatud väljateenitud aastate pensionile õiguse kadumise korral säilib isikul õigus taotleda pensioni riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel.
- (10) Kohus on kohustatud teatama kümne tööpäeva jooksul kohtuotsuse jõustumisest arvates kirjalikult Sotsiaalkindlustusametile asjaolust, mille tõttu kaob isikul õigus käesolevas paragrahvis sätestatud väljateenitud aastate pensionile.

[RT I, 06.07.2018, 3- jõust. 01.01.2020]

§ 111². Politseiametniku väljateenitud aastate pensioni suuruse arvutamise alus

[RT I, 06.07.2018, 3- jõust. 01.01.2020]

- (1) Politseiametniku väljateenitud aastate pensioni suuruse arvutamise aluseks olev ametipalk on:
- 1) tema viimase ametikoha palgaastmele vastav palgamäär või diferentseeritud palgamäär või teenistuse viie viimase aasta hulgast valitud talle soodsaim palgamäär või diferentseeritud palgamäär ametikoha järgi, millel ta teenis vähemalt 12 kuud järjest, ja
  - 2) tema viimasele teenistusastmele vastav teenistusastmetasu.
- (2) Politseiametniku pensioni arvutamisel võetakse aluseks käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 nimetatud viimase ametikoha palgaastmele vastav palgamäär, punktis 2 nimetatud teenistusastmetasu suurus, mis kehtis tema politseiteenistusest vabastamise päeval, ning punktis 1 nimetatud viie viimase aasta hulgast valitud soodsaim palgamäär suurus, mis kehtis tema töötamise ajal sellel ametikohal.
- (3) Kui käesoleva paragrahvi lõike 1 punkti 1 kohaselt valitud ametikoha soodsaim palgamäär oli enne käesoleva seaduse jõustumist, arvutatakse pension politseiteenistuse seaduse või piirivalveteenistuse

seaduse viimase kehtinud redaktsiooni alusel sõltuvalt sellest, kas politseiametnik oli politseiteenistuses või piirivalveteenistuses.

(4) Politseiametniku pensioni suuruse arvutamisel ei võeta aluseks teenistusastme ajutise ülendamise ajal tema ajutisele teenistusastmele vastavat teenistusastmetasu.

(5) Kui ametnik, kes vabastati piirivalveteenistusest teise valitsusasutuse või rahvusvahelise organisatsiooni ametikohale nimetamise tõttu, jääb politseiametniku pensionile teenistusest selles valitsusasutuses või rahvusvahelises organisatsioonis, mille ametikohale nimetamise tõttu ta piirivalveteenistusest vabastati, ja tema piirivalveametniku piirivalveuastet ei ole politseiametniku teenistusastmega vastavusse viidud, loetakse tema piirivalveametniku piirivalveuaste vastavaks käesoleva seaduse § 112 lõikes 1 sätestatud politseiametniku teenistusastmele.

(6) Kui ametnik, kes vabastati politseiteenistusest teise valitsusasutuse või rahvusvahelise organisatsiooni ametikohale nimetamise tõttu, jääb politseiametniku pensionile teenistusest selles valitsusasutuses või rahvusvahelises organisatsioonis, mille ametikohale nimetamise tõttu ta politseiteenistusest vabastati, ja tema politseiametniku ametinimetust ei ole käesolevas seaduses sätestatud politseiametniku teenistusastmega vastavusse viidud, loetakse tema politseiametniku ametinimetust vastavaks käesoleva seaduse § 116 lõigetes 1 ja 2 nimetatud politseiametniku teenistusastmele.

(7) Käesoleva paragrahvi lõigetes 5 ja 6 sätestatud juhtudel loetakse politseiametniku väljateenitud aastate pensioni arvutamise aluseks oleva ametipalga komponendiks käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 nimetatud teenistusastmetasu asemel tema piirivalveametniku piirivalveuastmele või politseiametniku ametinimetusele vastava politseiametniku teenistusastme tasu.
[RT I, 06.07.2018, 3- jõust. 01.01.2020]

§ 111³. Pensioni määramine ja maksmine

[RT I, 06.07.2018, 3- jõust. 01.01.2020]

(1) Politseiametniku väljateenitud aastate pensionile kohaldatakse riikliku pensionikindlustuse seadust, kui käesolev seadus ei sätesta teisiti.

(2) Politseiametniku väljateenitud aastate pension, välja arvatud jooksva aasta palgamäära ja teenistusastmetasu suuruse alusel arvutatud pension, indekseeritakse iga aasta 1. aprilliks riikliku pensionikindlustuse seaduse § 26 alusel.

(2¹) Kui politseiametnik, kellele on määratud politseiametniku väljateenitud aastate pension, jätkab teenistust politseis, siis tema soovil arvutatakse väljateenitud aastate pension ümber politseiteenistusest lahkumisest arvates. Ümberarvutus tehakse politseiametniku pensioni suuruse arvutamise aluseks oleva ametipalga muudatuste ja käesoleva seaduse § 111¹ lõikes 3 nimetatud politseiteenistuse staaži suurenduse põhjal.
[RT I, 19.03.2019, 6- jõust. 01.01.2020]

(3) Käesoleva paragrahvi lõiget 2 ei kohaldata osas, mis ei võimaldanud tösta perioodil 2010. aasta 1. jaanuarist kuni 2012. aasta 31. detsembrini pensionile jäänud politseiametnikele määratud politseiametnike väljateenitud aastate pensione tasemele, mis on arvutatud 2013. aasta 1. jaanuaril kehtinud politseiametnike ametipalkade põhjal.

(4) Politseiametniku väljateenitud aastate pensioni makstakse riigieelarve vahenditest.
[RT I, 19.03.2019, 6- jõust. 01.01.2020]

(5) Politseiametniku väljateenitud aastate pension määratakse arvates sellele pensionile õiguse tekkimise päevast, milleks on seaduses sätestatud pensioniõigusliku vanuse täitumise või politseiteenistusest vabastamise päev.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud tähtpäevast määratakse politseiametniku väljateenitud aastate pension siis, kui taotlus pensioni määramiseks on esitatud kolme kuu jooksul sellele pensionile õiguse tekkimisest arvates.

(7) Kui taotlus politseiametniku väljateenitud aastate pensioni määramiseks on esitatud pärast käesoleva paragrahvi lõikes 6 sätestatud tähtaega, määratakse pension taotluse esitamise päevast arvates.

(8) Politseiametnikule, kellel on samal ajal õigus mitmele riiklikule pensionile, määratakse tema valikul üks riiklik pension.

(9) Politseiametniku väljateenitud aastate pensioni ei suurendata avaliku teenistuse seaduse § 113 alusel.

(10) [Kehtetu -RT I, 19.03.2019, 6- jõust. 01.01.2020]

(11) Pensioni saav isik on kohustatud kümne tööpäeva jooksul teavitama Sotsiaalkindlustusametit kõikidest asjaoludest, mis toovad kaasa pensioni ümberarvutamise või selle maksmata jätmise.

(12) Politseiametniku väljateenitud aastate pension määratakse eluajaks.
[RT I, 06.07.2018, 3- jõust. 01.01.2020]

2. jagu

Piirivalveteenistuse seaduse alusel teenivate piirivalveametnike üleminek politsei ja piirivalve seaduse järgsesse politseiteenistusse

§ 112. Piirivalveuastmete vastavusse viimine teenistusastmetega

(1) Käesoleva seaduse alusel politseiametniku ametikohale nimetatud piirivalveametniku piirivalveuaste arvatakse teenistusastmeks järgmiselt:

Piirivalveuaste	Teenistusaste	Laevadel ametikohale nimetatud politseiametniku teenistusaste
1) piirivalvereamees	nooremkonstaabel	
2) piirivalvekapral, vanemmadrus	nooremkonstaabel	
3) piirivalvenooremseersant	konstaabel	vanemmadrus
4) piirivalveseersant	konstaabel	vanemmadrus
5) piirivalvevanemseersant	vanemkonstaabel	veebel
6) piirivalvenooremveebel	vanemkonstaabel	veebel
7) piirivalveveebel	vanemkonstaabel	veebel
8) piirivalvevanemveebel	ülemkonstaabel	vanemveebel
9) piirivalvestaabiveebel, ülemveebel	ülemkonstaabel	ülemveebel
10) piirivalvelipnik	komissar	
11) piirivalvenooremleitnant	politseileitnant	
12) piirivalveleitnant	politseileitnant	
13) piirivalvekapten	politseikapten	
14) piirivalvemajor	politseimajor	
15) piirivalvekolonelleitnant	politseikolonelleitnant	
16) piirivalvekolonel	politseikolonel	
17) piirivalvebrigaadikindral	politseikindralinspektor	
18) piirivalvekindralmajor	politseikindral	

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud alustel piirivalveuastmete vastavusse viimise teenistusastmetega korraldab [valdkonna eest vastutav minister](#).

(3) Kuni 2015. aasta 1. septembrini kasutatakse piirivalveametniku kutsekvalifikatsiooni omavate politseiametnike teenistusastmete eesliitena «piirivalve» ja eesliitena teenistusastmete puhul eesliite «politsei» asemel eesliidet «piirivalve».

§ 112¹. Vanemmadruse teenistusastme ümbernimetamine nooremveebli teenistusastmeks

Teenistuses oleva politseiametniku vanemmadruse teenistusaste nimetatakse ümber nooremveebli teenistusastmeks.

[RT I, 22.03.2011, 1- jõust. 01.04.2011]

§ 113. Haridus- ja kvalifikatsiooninõuete rakendamine

(1) Enne käesoleva seaduse jõustumist piirivalveteenistuses olnud piirivalveametnikele laienevad käesolevas seaduses politseiametniku haridustasemele ja kvalifikatsioonile esitatavad nõuded alates 2015. aasta 1. septembrist.

(2) Kutsehariduse nõue ei laiene enne käesoleva seaduse jõustumist piirivalveteenistuses olnud piirivalveametnikele, kellel on keskharidus ning kes omavad ametikohal nõutavat kutsekvalifikatsiooni või omandavad selle 2015. aasta 1. septembriks.

(3) Politseiametnik, kes ei ole käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestatud tähtpäevaks omandanud vastavat haridust ja kvalifikatsiooni, viiakse üle tema haridusele ja kvalifikatsioonile vastavale ametikohale või selle puudumisel vabastatakse politseiteenistusest.

§ 114. Käesoleva seaduse §-de 111¹–111³ rakendamine piirivalveteenistuse seaduse alusel teenistuses olnud ametnike suhtes

[RT I, 06.07.2018, 3- jõust. 01.01.2020]

(1) Käesolevas seaduses sätestatud väljateenitud aastate pensionile tekib 55-aastaselt õigus politseiametnikul:

- 1) kes oli käesoleva seaduse jõustumisel piirivalveteenistuse seaduse alusel piirivalveteenistuses;
- 2) kes on vahetult käesoleva seaduse jõustumisel nimetatud ametikohale politseiametnikuna ja
- 3) kellel on vähemalt 20-aastane käesolevas seaduses sätestatud politseiteenistuse staaž või vähemalt 25-aastane üldine pensionistaaž, millest käesolevas seaduses sätestatud politseiteenistuse staaži on vähemalt 12 aastat ja kuus kuud.

(2) Ametnikul, kes on vabastatud piirivalveteenistusest enne käesoleva seaduse jõustumist seoses ametikohale nimetamisega teises valitsusasutuses või rahvusvahelises organisatsioonis, tekib õigus käesolevas seaduses sätestatud väljateenitud aastate pensionile 55-aastaselt, kui tal on vähemalt 20-aastane käesolevas seaduses sätestatud politseiteenistuse staaž või vähemalt 25-aastane üldine pensionistaaž, millest käesolevas seaduses sätestatud politseiteenistuse staaži on vähemalt 12 aastat ja kuus kuud, ja ta on pensionile jäämise ajal politseiametniku ametikohal või teenistuses selles valitsusasutuses või rahvusvahelises organisatsioonis, kuhu ametikohale nimetamisega seoses ta piirivalveteenistusest vabastati.

(3) Käesolevas seaduses sätestatud väljateenitud aastate pensionile tekib 50-aastaselt õigus politseiametnikul:

- 1) kes oli käesoleva seaduse jõustumisel piirivalveteenistuse seaduse alusel piirivalveteenistuses;
- 2) kes on vahetult käesoleva seaduse jõustumisel nimetatud ametikohale politseiametnikuna ja
- 3) kellel oli 2007. aasta 1. juuliks vähemalt 20-aastane piirivalveteenistuse staaž või vähemalt 25-aastane üldine pensionistaaž, millest piirivalveteenistuse staaži oli vähemalt 12 aastat ja kuus kuud.

(4) Ametnikul, kes on vabastatud piirivalveteenistusest enne käesoleva seaduse jõustumist seoses ametikohale nimetamisega teises valitsusasutuses või rahvusvahelises organisatsioonis, tekib õigus käesolevas seaduses sätestatud väljateenitud aastate pensionile 50-aastaselt, kui tal oli 2007. aasta 1. juuliks vähemalt 20-aastane piirivalveteenistuse staaž või vähemalt 25-aastane üldine pensionistaaž, millest piirivalveteenistuse staaži oli vähemalt 12 aastat ja kuus kuud ning ta on pensionile jäämise ajal politseiametniku ametikohal või teenistuses selles valitsusasutuses või rahvusvahelises organisatsioonis, kuhu ametikohale nimetamisega seoses ta piirivalveteenistusest vabastati.

(5) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1–4 nimetatud politseiametniku väljateenitud aastate pensioni suurus on 30 protsenti tema pensioni arvutamise ametipalgast, kui tema pensionistaaži arvutuse aluseks on vähemalt 25-aastane üldine pensionistaaž, millest käesolevas seaduses sätestatud politseiteenistuse staaži on vähemalt 12 aastat ja kuus kuud.

(6) Iga aasta eest, mille võrra politseiametniku politseiteenistuse staaž ületab käesoleva paragrahvi lõigetes 1–4 sätestatud politseiteenistuse staaži, suurendatakse politseiametniku pensioni 2,5 protsenti tema pensioni arvutamise ametipalgast. Väljateenitud aastate pensioni ülemmäär on 75 protsenti pensioni arvutamise ametipalgast.

(7) Piirivalveametniku pension, mis on määratud piirivalveteenistuse seaduse alusel, ei kuulu ümberarvutamisele politsei ja piirivalve seaduse alusel. Piirivalveteenistuse seaduse alusel määratud piirivalveametnike pensionid kuuluvad alates 2010. aastast indekseerimisele iga kalendriaasta 1. aprilliks riikliku pensionikindlustuse seaduse § 26 alusel Vabariigi Valitsuse poolt kinnitatud pensioniindeksiga.

(8) Isikule, kes on vabastatud piirivalveteenistusest enne politsei ja piirivalve seaduse jõustumist ning kellel teenistusest vabastamise päevaks oli tekkinud piirivalveteenistuse seaduse alusel õigus piirivalveametniku pensionile, kuid kellele pension on veel määramata, määratakse piirivalveametniku pension teenistusest vabastamise päeval kehtinud piirivalveteenistuse seaduse alusel.

(9) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1–4 nimetatud politseiametniku õigus väljateenitud aastate pensionile ei sõltu pensioniõigusliku ea saabumisele vahetult eelneva pideva politseiteenistuse staaži pikkusest.

[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

§ 115. Teenistusastme vanuse arvestamine

Käesoleva seaduse alusel politseiametniku ametikohale nimetatud piirivalveametnikul arvestatakse teenistusastme vanust alates viimase sõjaväelise auastme või piirivalveauastme andmise käskkirja kuupäevast.

3. jagu

Politseiteenistuse seaduse alusel teenivate politseiametnike üleminek politsei ja piirivalve seaduse järgsesse politseiteenistusse

§ 116. Politseiametnike ametinimetuste vastavusse viimine teenistusastmetega

(1) Käesoleva seaduse alusel politseiametniku ametikohale nimetamisel arvatakse politseiametniku senine ametinimetus teenistusastmeks järgmiselt:

Politseiteenistuse seaduses sätestatud politseiametniku ametinimetus		Käesolevas seaduses sätestatud politseiametniku teenistusaste
1)	nooremkonstaabel	nooremkonstaabel, konstaabel, vanemkonstaabel
2)	konstaabel	konstaabel, vanemkonstaabel, ülemkonstaabel
3)	politseiinspektor	inspektor, vaneminspektor, üleminspektor
4)	vanemkonstaabel	vanemkonstaabel, ülemkonstaabel, komissar
5)	politseivaneminspektor	vaneminspektor, üleminspektor, komissar
6)	juhtivkonstaabel	ülemkonstaabel, komissar, vanemkomissar
7)	politseijuhtivinspektor	üleminspektor, komissar, vanemkomissar
8)	komissar	komissar, vanemkomissar, politseileitnant
9)	vanemkomissar	vanemkomissar, politseileitnant, politseikapten
10)	ülemkomissar	politseileitnant, politseikapten, politseimajor
11)	politseinõunik	politseikapten, politseimajor
12)	politseidirektor	politseimajor, politseikolonelleitnant
13)	politseiprefekt, keskkriminaalpolitsei direktor, julgestuspolitsei direktor, politseipeadirektori asetäitja, Politseikolledži direktor	politseimajor, politseikolonelleitnant, politseikolonel
14)	politseipeadirektor	politseikolonel

[RT I, 22.03.2011, 1- jõust. 01.04.2011]

(2) Käesoleva seaduse alusel Kaitsepolitseiameti politseiametniku ametikohale nimetamisel arvatakse Kaitsepolitseiameti politseiametniku senine ametinimetus teenistusastmeks järgmiselt:

Politseiteenistuse seaduses sätestatud Kaitsepolitseiameti politseiametniku ametinimetus		Käesolevas seaduses sätestatud Kaitsepolitsei politseiametniku teenistusaste
1)	nooremassistent	nooremassistent, assistent, vanemassistent
2)	assistent	assistent, vanemassistent, ülemassistent
3)	vanemassistent	vanemassistent, ülemassistent, komissar
4)	juhtivassistent	ülemassistent, komissar, vanemkomissar
5)	komissar	komissar, vanemkomissar, politseileitnant
6)	politseinõunik	politseileitnant, politseikapten
7)	ülemkomissar	politseileitnant, politseikapten, politseimajor
8)	politseiasedirektor	politseileitnant, politseikapten, politseimajor

9)	politseidirektor	politseimajor, politseikolonelleitnant, politseikolonel
10)	kaitsepolitsei peadirektori asetäitja	politseikolonelleitnant, politseikolonel
11)	kaitsepolitsei peadirektor	politseikolonel

[RT I, 22.03.2011, 1- jõust. 01.04.2011]

(3) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestatud ametinimetuste teenistusastmetega vastavusse viimise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1–7 ja lõike 2 punktides 1–4 nimetatud politseiametnike ametinimetused viiakse hiljemalt 2011. aasta 1. aprilliks vastavusse teenistusastmetega, mis erinevad 2010. aasta 1. jaanuaril jõustunud eelnimetatud sätetes nimetatud teenistusastmetest. Politseiametniku ametinimetused viiakse teenistusastmetega vastavusse tagasiulatuvalt 2010. aasta 1. jaanuarist arvates.

[RT I, 22.03.2011, 1- jõust. 01.04.2011]

§ 116¹. Kutsekvalifikatsiooninõuete rakendamine

[Kehtetu -RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

§ 117. Käesoleva seaduse §-de 111¹–111³ rakendamine politseiteenistuse seaduse alusel teenistuses olnud ametnike suhtes

[RT I, 06.07.2018, 3- jõust. 01.01.2020]

(1) Käesolevas seaduses sätestatud väljateenitud aastate pensionile tekib 50-aastaselt õigus politseiametnikul:

- 1) kes oli käesoleva seaduse jõustumisel politseiteenistuse seaduse alusel politseiteenistuses;
- 2) kes on vahetult käesoleva seaduse jõustumisel ja alusel nimetatud ametikohale politseiametnikuna ja
- 3) kellel on vähemalt 20-aastane käesolevas seaduses sätestatud politseiteenistuse staaž.

[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

(2) Ametnikul, kes on vabastatud politseiteenistusest enne käesoleva seaduse jõustumist seoses ametikohale nimetamisega teises valitsusasutuses või rahvusvahelises organisatsioonis, tekib õigus käesolevas seaduses sätestatud väljateenitud aastate pensionile 50-aastaselt, kui tal on pensionile jäämise ajaks vähemalt 20-aastane käesolevas seaduses sätestatud politseiteenistuse staaž ja ta on pensionile jäämise ajal politseiametniku ametikohal või teenistuses selles valitsusasutuses või rahvusvahelises organisatsioonis, kuhu ametikohale nimetamisega seoses ta politseiteenistusest vabastati või tema politseiteenistussuhe peatati.

[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

(3) Käesolevas seaduses sätestatud väljateenitud aastate pensionile tekib 55-aastaselt õigus politseiametnikul:

- 1) kes oli käesoleva seaduse jõustumisel politseiteenistuse seaduse alusel politseiteenistuses;
- 2) kes on vahetult käesoleva seaduse jõustumisel ja alusel nimetatud ametikohale politseiametnikuna;
- 3) kes vabastatakse teenistusest käesoleva seaduse alusel vanuse, tervisliku seisundi või koosseisude koondamise tõttu ja
- 4) kes on teenistusest vabastamise päevaks saanud 55-aastaseks ja kellel on vähemalt 25-aastane üldine pensioniõiguslik või pensionikindlustusstaaž, millest käesolevas seaduses sätestatud politseiteenistuse staaži on 12 aastat ja kuus kuud.

[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

(4) Ametnikul, kes on vabastatud politseiteenistusest enne käesoleva seaduse jõustumist seoses ametikohale nimetamisega teises valitsusasutuses või rahvusvahelises organisatsioonis, tekib õigus käesolevas seaduses sätestatud väljateenitud aastate pensionile 55-aastaselt, kui:

- 1) ta vabastatakse teenistusest vanuse, tervisliku seisundi või koosseisude koondamise tõttu;
- 2) ta on teenistusest vabastamise päevaks saanud 55-aastaseks ja tal on vähemalt 25-aastane üldine pensioniõiguslik või pensionikindlustusstaaž, millest käesolevas seaduses sätestatud politseiteenistuse staaži on 12 aastat ja kuus kuud ja
- 3) ta on pensionile jäämise ajal politseiametniku ametikohal või teenistuses selles valitsusasutuses või rahvusvahelises organisatsioonis, kuhu ametikohale nimetamisega seoses ta politseiteenistusest vabastati või tema politseiteenistussuhe peatati.

[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

(5) Käesoleva paragrahvi lõigetes 3 ja 4 nimetatud politseiametniku väljateenitud aastate pensioni suuruseks on 30 protsenti tema pensioni arvutamise ametipalgast.

[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

(6) Iga aasta eest, mille võrra politseiametniku politseiteenistuse staaž ületab käesoleva paragrahvi lõigetes 1–4 sätestatud politseiteenistuse staaži, suurendatakse politseiametniku pensioni 2,5 protsenti tema pensioni arvutamise ametipalgast. Väljateenitud aastate pensioni ülemmäär on 75 protsenti tema pensioni arvutamise ametipalgast.

[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

(7) Politseiametniku pension, mis on määratud politseiteenistuse seaduse alusel, ei kuulu ümberarvutamisele politsei ja piirivalve seaduse alusel. Politseiteenistuse seaduse alusel määratud politseiametnike pensionid kuuluvad alates 2010. aastast indekseerimisele iga kalendriaasta 1. aprilliks riikliku pensionikindlustuse seaduse § 26 alusel Vabariigi Valitsuse poolt kinnitatud pensioniindeksiga.

[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

(8) Isikule, kes on vabastatud politseiteenistusest enne politsei ja piirivalve seaduse jõustumist ning kellel teenistusest vabastamise päevaks oli tekkinud politseiteenistuse seaduse alusel õigus politseiametniku pensionile, kuid kellele on pension veel määramata, määratakse politseiametniku pension teenistusest vabastamise päeval kehtinud politseiteenistuse seaduse alusel.

[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

(9) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1–4 nimetatud politseiametniku õigus väljateenitud aastate pensionile ei sõltu pensioniõigusliku ea saabumisele vahetult eelneva pideva politseiteenistuse staaži pikkusest.

[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

(10) [Kehtetu -RT I, 19.03.2019, 6- jõust. 01.05.2019]

§ 118. Teenistusastme vanuse arvestamine

Politseiametnike ametikohtade vastavusse viimisel teenistusastmetega käesoleva seaduse § 116 alusel arvestatakse politseiametniku teenistusastme vanust alates tema viimasele ametikohale vastava ametiastmega ametikohale nimetamise varaseimast kuupäevast.

4. jagu **Üleminekusätted. Muudatused teistes** **seadustes. Seaduse jõustumine**

§ 119. Üleminekusätted käesoleva seaduse § 5 lõike 1 rakendamisel

(1) Kuni käesoleva seaduse § 5 lõike 1 jõustumiseni 2012. aasta 1. jaanuaril on prefektuur Politsei- ja Piirivalveameti kohalik täidesaatva riigivõimu volitusi omav asutus. Prefektuur on kuni käesoleva seaduse § 5 lõike 1 jõustumiseni politseiasutus.

(2) Kuni käesoleva seaduse § 5 lõike 1 jõustumiseni 2012. aasta 1. jaanuaril on Politsei- ja Piirivalveameti pädevuses politsei juhtimine ja arendamine ning politseile pandud ülesannete täitmine põhimääruses sätestatud ulatuses.

[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

(3) Kuni käesoleva seaduse § 5 lõike 1 jõustumiseni 2012. aasta 1. jaanuaril täidab prefektuur oma tööpiirkonnas neid politseile pandud ülesandeid, mis ei kuulu Politsei- ja Piirivalveameti pädevusse.

(3¹) Politsei- ja Piirivalveameti ülesandeid võib täita prefektuur kui politseiasutus seadusega, määrusega, siseministri käskkirjaga ning Politsei- ja Piirivalveameti peadirektori käskkirjaga kehtestatud juhtudel ja korras kuni 2012. aasta 1. jaanuarini. Prefektuuril on ülesannete täitmisel Politsei- ja Piirivalveameti õigused ja kohustused.

[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

(3²) Vabariigi Valitsus võib anda määruse, siseminister võib anda määruse ja käskkirja ning Politsei- ja Piirivalveameti peadirektor võib anda käskkirja seadusest tulenevate Politsei- ja Piirivalveameti ülesannete täitmise pädevuse andmiseks prefektuurile.

[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

(4) [Kehtetu -RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

(5) Kuni käesoleva seaduse § 5 lõike 1 jõustumiseni 2012. aasta 1. jaanuaril kogub käesoleva seaduse § 42 lõikes 5 nimetatud andmeid isiku elukoha järgne politseiasutus.

(6) Kuni käesoleva seaduse § 5 lõike 1 jõustumiseni 2012. aasta 1. jaanuaril nimetab prefektuuri büroo juhi ja prefektuuri jaoskonna juhi ametikohale Politsei- ja Piirivalveameti peadirektor. Prefektuuri teised juhid ja spetsialistid nimetab ametikohale prefekt.

§ 119¹. Käesoleva seaduse § 81 rakendamine

[Kehtetu -RT I, 26.03.2013, 2- jõust. 01.04.2013]

§ 119². Ametikohale nimetamise erisused

(1) Politseiametnik, kes on enne käesoleva seaduse jõustumist vabastatud politseiteenistusest politseiasutuses politseiteenistuse seaduse § 18¹ või § 52 alusel seoses nimetamisega ametniku ametikohale teises valitsusasutuses või rahvusvahelises organisatsioonis, nimetatakse teises valitsusasutuses või rahvusvahelises organisatsioonis teenistusest vabastamise korral tema nõusolekul politseiasutuses ametikohale, mis vastab sellele ametikohale, millelt ta vabastati seoses ametikohale nimetamisega teises valitsusasutuses või rahvusvahelises organisatsioonis, välja arvatud juhul, kui ta ei vasta ametikohal esitatavatele nõuetele.

(2) Politseiametnik, kes on enne käesoleva seaduse jõustumist vabastatud politseiteenistusest Kaitsepolitseiametis politseiteenistuse seaduse § 18¹ või § 52 alusel või julgeolekuasutuste seaduse § 15¹ alusel seoses nimetamisega ametniku ametikohale teises valitsusasutuses või rahvusvahelises organisatsioonis, nimetatakse teises valitsusasutuses või rahvusvahelises organisatsioonis teenistusest vabastamise korral tema nõusolekul Kaitsepolitseiametis ametikohale, mis vastab sellele ametikohale, millelt ta vabastati seoses ametikohale nimetamisega teises valitsusasutuses või rahvusvahelises organisatsioonis, välja arvatud juhul, kui ta ei vasta ametikohal esitatavatele nõuetele.

(3) Piirivalveametnik, kes on enne käesoleva seaduse jõustumist vabastatud piirivalveteenistusest piirivalveteenistuse seaduse § 35 alusel seoses nimetamisega ametikohale teises valitsusasutuses või rahvusvahelises organisatsioonis, nimetatakse teises valitsusasutuses või rahvusvahelises organisatsioonis teenistusest vabastamise korral tema nõusolekul politseiasutuses ametikohale, mis vastab sellele ametikohale, millelt ta vabastati seoses ametikohale nimetamisega teises valitsusasutuses või rahvusvahelises organisatsioonis, välja arvatud juhul, kui ta ei vasta ametikohal esitatavatele nõuetele.

(4) Politseiametnik, kes on enne käesoleva seaduse jõustumist politseiteenistuse seaduse § 18 alusel üle viidud või nimetatud Politseikolledži politseiametniku ametikohale, nimetatakse tähtaja lõppemisel tema nõusolekul vastavalt politseiasutuses või Kaitsepolitseiametis ametikohale, mis vastab sellele ametikohale, millelt ta oli enne Politseikolledži politseiametniku ametikohale üleviimist või nimetamist, välja arvatud juhul, kui ta ei vasta ametikohal esitatavatele nõuetele.

(5) Piirivalveametnik, kes on enne käesoleva seaduse jõustumist piirivalveteenistuse seaduse § 34 alusel üle viidud või nimetatud piirivalve õppeasutuse piirivalveametniku ametikohale, nimetatakse tähtaja lõppemisel tema nõusolekul politseiasutuses ametikohale, mis vastab sellele ametikohale, millelt ta oli enne piirivalve õppeasutuse piirivalveametniku ametikohale üleviimist või nimetamist, välja arvatud juhul, kui ta ei vasta ametikohal esitatavatele nõuetele.

[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

§ 119³. Teenistustähtaja pikendamine

Enne käesoleva seaduse jõustumist politseiteenistuse seaduse § 18¹ või § 52 alusel, piirivalveteenistuse seaduse § 35 alusel või julgeolekuasutuste seaduse § 15¹ alusel tähtaegselt teises valitsusasutuses või rahvusvahelises organisatsioonis ametikohale nimetatud ametniku teenistustähtaega võib pärast esialgse teenistustähtaja lõppemist pikendada korraga kuni kolme aasta võrra.

[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

§ 119⁴. Endise politseiametniku ametiastme ja piirivalveametniku piirivalveauastme arvamine teenistusastmeks

(1) Kui politseiteenistusse võetakse isik, kes on olnud enne käesoleva seaduse jõustumist politseiteenistuses või piirivalveteenistuses, arwab ametisse nimetamise õigust omav isik tema viimase politseiametniku ametinimetuse või piirivalveauastme teenistusastmeks samadel tingimustel ja korras, mis oli vastavalt ette nähtud käesoleva seaduse §-s 116 nimetatud politseiametnikele ja §-s 112 nimetatud piirivalveametnikele, kuid mitte kõrgemaks, kui seda näeb ette ametikoha teenistusaste.

[RT I, 06.07.2017, 2- jõust. 01.10.2017]

(2) Politseiteenistusse võetaval endisel piirivalveametnikul, kellel puudub piirivalveauaste, kuid on sõjaväeline auaste, võib tema sõjaväelise auastme arvata piirivalveauastmeks varem kehtinud piirivalveteenistuse seaduse § 84 alusel ning seejärel piirivalveauastme teenistusastmeks, lähtudes käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatust.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isikul, kes nimetatakse juhtivspetsialisti ametikohale, võib arvata tema teenistusastme vanemkomissari või politseileitnandi teenistusastmeks, kuid mitte kõrgemaks kui seda näeb ette ametikoha teenistusaste, kui isikul on erialane kõrgharidus või muu kõrgharidus ja läbitud erialane täiendusõpe ning tema eelnev töö- või teenistuskogemus tuleb oluliselt kasuks tööle uuel ametikohal.

[RT I, 22.03.2011, 1- jõust. 01.04.2011]

§ 119⁵. Käesoleva seaduse § 81 lõike 3¹ ja § 119¹ lõike 2 rakendamine
[Kehtetu -RT I, 26.03.2013, 2- jõust. 01.04.2013]

§ 119⁶. Politseiametniku avaliku võimu teostamise õiguse peatumisel kasutamata põhi- ja lisapuhkuse aegumine

[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

Politseiametniku, kelle avaliku võimu teostamise õigus on enne 2011. aasta 1. jaanuari peatatud seoses nimetamisega ametikohale teises valitsusasutuses või määramisega ametniku ametikohale rahvusvahelises organisatsioonis, väljateenitud põhi- ja lisapuhkuste aegumine peatub tema avaliku võimu teostamise õiguse peatumise ajaks.

[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

§ 119⁷. Politseiametniku teenistusastmete tagasiulatuvalt vastavusse viimise korraldamine

(1) Käesoleva seaduse § 116 lõike 1 punktides 1–7 ja lõike 2 punktides 1–4 nimetatud politseiametniku ametinimetuse vastavusse viimise korral teenistusastmega, mis on kõrgem kui kõige madalam sellele politseiametniku ametinimetusele vastav teenistusaste, ja kui tema politseiametniku ametinimetuse on teenistusastmega vastavusse viidud tagasiulatuvalt, ei maksta selle teenistusastme eest teenistusastmetasu ega selle teenistusastme alusel makstavaid muid tasusid tagasiulatuvalt, vaid alates ametinimetuse kõrgema teenistusastmega vastavusse viimise päevast arvates.

(2) Käesoleva seaduse § 116 lõike 1 punktides 1–7 ja lõike 2 punktides 1–4 nimetatud politseiametnike ametinimetuste vastavusse viimisel teenistusastmetega tagasiulatuvalt alates 2010. aasta 1. jaanuarist arvutatakse juba määratud politseiametnike pensionid ümber alates käesoleva sätte jõustumisest. Pensioni ei arvutata ümber ajavahemiku eest 2010. aasta 1. jaanuar kuni käesoleva sätte jõustumiseni. Asjassepuutuvad asutused esitavad kolme kuu jooksul käesoleva sätte jõustumisest arvates Sotsiaalkindlustusametile andmed nende pensioni saajate kohta, kelle teenistusastmed muutusid tagasiulatuvalt alates 2010. aasta 1. jaanuarist.

[RT I, 22.03.2011, 1- jõust. 01.04.2011]

§ 119⁸. Teenistusastmete ja ametikohtade muudatuste rakendamine

(1) Käesoleva seaduse §-de 35, 48–67 ja 67¹–67¹¹, § 69 lõike 2 punktide 4 ja 5, § 70 lõike 3, § 36¹ lõike 1 punkti 5 ning § 110 lõike 1 rakendamiseks vajalikud toimingud teostab ja haldusaktid annab vastavalt seaduses sätestatud pädevusele siseminister, Politsei- ja Piirivalveameti peadirektor, Kaitsepolitseiameti peadirektor ja sisekaitsealise rakenduskõrgkooli rektor alates 2011. aasta 1. aprillist.

[RT I, 06.07.2018, 3- jõust. 01.01.2020]

(2) Politseiametniku ühest politseiasutusest teise üleviimise pädevus on Politsei- ja Piirivalveameti peadirektoril.

(3) Käesoleva seaduse §-de 35, 48–67 ja 67¹–67¹¹, § 69 lõike 2 punktide 4 ja 5, § 70 lõike 3, § 36¹ lõike 1 punkti 5 ning § 110 lõike 1 rakendamiseks on käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isikutel õigus muuta politseiametniku ametikoha ametinimetust ja paiknemist struktuuris ning ametikoha paiknemist ametikohtade grupis, kui politseiametniku senise ametikoha teenistusaste vastab ühele uue ametikoha teenistusastmetest ja uus ametikoht on politseiametniku senise ametikohaga käesoleva seaduse § 48 lõikes 2 sätestatud loetelus võrdne või ühe võrra madalam. Nimetatud muudatused ei tohi tingida olulisi muutusi ametikoha eesmärgis ega põhiülesannetes ega tuua kaasa politseiametnikule makstava palga või temale määratud palgaastme vähendamist.

[RT I, 06.07.2018, 3- jõust. 01.01.2020]

(4) Käesoleva seaduse §-de 35, 48–67 ja 67¹–67¹¹, § 69 lõike 2 punktide 4 ja 5, § 70 lõike 3, § 36¹ lõike 1 punkti 5 ning § 110 lõike 1 rakendamiseks on käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isikul õigus viia politseiametnik tema nõusolekuta üle sellisele ametikohale, mille üks teenistusastmetest vastab tema politseiametniku teenistusastmele, kuid mitte madalamale kui politseiametniku senisest ametikohast käesoleva seaduse § 48 lõikes 2 sätestatud loetelus ühe ametikoha võrra madalamale ametikohale, kui see ei too kaasa tema elukohavahetust.

[RT I, 06.07.2018, 3- jõust. 01.01.2020]

(5) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud muudatus toob kaasa olulise muutuse ametikoha eesmärgis või põhiülesannetes või toob endaga kaasa politseiametnikule makstava palga vähendamise, saab politseiametniku teisele ametikohale üle viia tema nõusolekul või käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud viisil.

(6) Politseiametniku tema nõusolekuta teisele ametikohale üleviimisest on üleviimise õigust omav isik kohustatud politseiametnikule kirjalikult ette teatama vähemalt üks kuu.

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud viisil nõusolekuta üleviidud politseiametnikule säilitatakse senine palk, kui palk uuel ametikohal on väiksem senisest palgast.

(8) Kui käesoleva paragrahvi lõike 3 alusel toimunud muudatuse või lõike 4 alusel toimunud nõusolekuta üleviimise tagajärjel muutuvad ametikohale esitatavad nõuded, mille tagajärjel politseiametnik ei vasta uutele ametikohale esitatavatele nõuetele, siis ei rakendata neid politseiametniku suhtes, kes enne lõikes 3 nimetatud muudatust või lõikes 4 sätestatud viisil toimunud nõusolekuta üleviimist vastas tema ametikohale esitatavale nõuetele.

[RT I, 22.03.2011, 1- jõust. 01.04.2011]

§ 119⁹. Vabatahtliku merepääste ülemineku säte

Kui vabatahtlik merepäästja on enne käesoleva seaduse 5¹. peatüki jõustumist läbinud Politsei- ja Piirivalveameti tunnustatud koolitaja või õppeasutuse korraldatud õppe, mis vastab käesoleva seaduse § 108⁶ lõigetes 2 ja 3 nimetatud õppe sisule ja mahule, loetakse seaduses vabatahtliku merepäästjana tunnustamise eeldusena sätestatud esimese astme õppe ja teise astme õppe läbimise nõue täidetuks.

[RT I, 27.06.2012, 5- jõust. 01.09.2012]

§ 119¹⁰. Politseiteenistuse staaži eest antava lisapuhkuse aegumine ja hüvitamine

Enne 2013. aasta 1. aprilli täitunud politseiteenistuse staaži aasta eest saadaolevad kasutamata lisapuhkusepäevad aeguvad nelja aasta jooksul 2013. aasta 1. aprillist arvates. Aegumine peatub ajaks, kui politseiametnik kasutab rasedus- ja sünnituspuhkust, lapsendaja puhkust või lapsehoolduspuhkust, samuti kui politseiametnik on ajateenistuses või asendusteenistuses. Kasutamata ja aegumata lisapuhkusepäevad hüvitatakse teenistusest lahkumisel rahas.

[RT I, 26.03.2013, 2- jõust. 01.04.2013]

§ 119¹¹. Politseiametniku toitjakaotuspensionini taotlemise erisus

[Kehtetu -RT I, 13.12.2014, 1- jõust. 01.07.2016 (jõustumine muudetud - RT I, 17.12.2015, 1)]

§ 119¹². Politseiametniku töövõimetuspension

(1) Politseiametnikul, kellel on tuvastatud püsiv töövõime kaotus riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel enne 2016. aasta 1. juulit, on õigus taotleda töövõimetuspensionini, mis määratakse ja mida makstakse kuni 2016. aasta 1. juulini kehtinud politsei ja piirivalve seaduse redaktsiooni alusel.

(2) Politseiametnikule, kes saab töövõimetuspensionini kuni 2016. aasta 1. juulini kehtinud politsei ja piirivalve seaduse redaktsiooni alusel, jätkatakse pärast püsiva töövõimetuse ekspertiisiga tuvastatud püsiva töövõimetuse kestuse lõppemist töövõimetuspensionini maksmist endises suuruses töövõimet hindamata.

(3) Kui politseiametniku töövõimetuspensionini saav isik jõuab riikliku pensionikindlustuse seaduse §-s 7 sätestatud vanaduspensioniiikka, jätkatakse talle tema soovi korral politseiametniku töövõimetuspensionini maksmist senises suuruses.

(4) Politseiametniku töövõimetuspension indekseeritakse iga aasta 1. aprilliks riikliku pensionikindlustuse seaduse § 26 alusel Vabariigi Valitsuse määrusega kinnitatud pensioniindeksiga.

(5) Politseiametniku töövõimetuspension makstakse riigieelarvest Siseministeeriumi eelarve kaudu.

[RT I, 17.12.2015, 1- jõust. 01.07.2016]

§ 119¹³. Politseiametniku perekonnaliikme toitjakaotuspension

Politseiametniku perekonnaliikmele, kellel on õigus toitjakaotuspensionile tekkinud enne 2016. aasta 1. juulit, määratakse ja makstakse see kuni 2016. aasta 1. juulini kehtinud politsei ja piirivalve seaduse redaktsiooni alusel.

[RT I, 17.12.2015, 1- jõust. 01.07.2016]

§ 119¹⁴. Püsiva töövõimetusega isik

Salajasele koostööle kaasatud isikul, kellel on tuvastatud osaline töövõime riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel, loetakse käesoleva seaduse §-s 7⁵³ sätestatud osalise töövõime tingimus täidetuks. Salajasele koostööle kaasatud isikul, kellel on tuvastatud täielik töövõime riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel, loetakse käesoleva seaduse §-s 7⁵³ sätestatud puuduva töövõime tingimus täidetuks.

[RT I, 17.12.2015, 1- jõust. 01.07.2016]

§ 119¹⁵. Politseiametniku teenistuse ja töötamise tähtaja pikendamine vastuvõtvas asutuses teisel ametikohal

Enne 2017. aasta 1. oktoobrit Siseministeeriumis või selle valitsemisala asutuses teenistuses või tööl oleva politseiametniku suhtes ei kohaldata käesoleva seaduse § 64 lõiget 1.
[RT I, 06.07.2017, 2- jõust. 01.10.2017]

§ 119¹⁶. Politseiametniku ja piirivalveametniku väljateenitud aastate pensioni ümberarvutamine

(1) Isikul, kes on jäänud politseiametniku väljateenitud aastate pensionile enne 2010. aasta 1. jaanuari ja kelle pensioni suurus on arvatud politseiteenistuse seaduse § 19 lõike 5 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse 2008. aasta 30. detsembri määruse nr 188 „Politseiametnike töötasustamine” või Vabariigi Valitsuse 2008. aasta 30. detsembri määruse nr 190 „Kaitsepolitseiameti ametnike töötasustamine” viimase redaktsiooni alusel, on õigus määratud pensioni ümberarvutamisele. Sel juhul korrutatakse määratud pension läbi koefitsiendiga 1,087.

(2) Isikul, kes on jäänud piirivalveametniku väljateenitud aastate pensionile enne 2010. aasta 1. jaanuari ja kelle pensioni suurus on arvatud piirivalveteenistuse seaduse § 41 lõike 5 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse 2008. aasta 30. detsembri määruse nr 187 „Piirivalveametnike töötasustamine” viimase redaktsiooni alusel, on õigus määratud pensioni ümberarvutamisele. Sel juhul korrutatakse määratud pension läbi koefitsiendiga 1,087.

(3) Isikul, kes on jäänud politseiametniku väljateenitud aastate pensionile pärast 2010. aasta 1. jaanuari ja kelle pensioni suurus on arvatud politseiteenistuse seaduse § 19 lõike 5 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse 2008. aasta 30. detsembri määruse nr 188 „Politseiametnike töötasustamine” või Vabariigi Valitsuse 2008. aasta 30. detsembri määruse nr 190 „Kaitsepolitseiameti ametnike töötasustamine” või piirivalveteenistuse seaduse § 41 lõike 5 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse 2008. aasta 30. detsembri määruse nr 187 „Piirivalveametnike töötasustamine” viimase redaktsiooni alusel, on õigus määratud pensioni ümberarvutamisele. Sel juhul korrutatakse määratud pension läbi koefitsiendiga 1,087.

(4) Isik, kes on jäänud politseiametniku väljateenitud aastate pensionile 2010. aasta 1. jaanuarist kuni 2014. aasta 31. detsembrini ning kelle pensioni suurus on arvatud politsei ja piirivalve seaduse alusel, on õigus määratud pensioni ümberarvutamisele, kui tema pension on väiksem, kui sarnast tööd tegeva politseiametniku või piirivalveametniku pension, mille arvutamise aluseks oleks võetud Vabariigi Valitsuse 2008. aasta 30. detsembri määrusega nr 187 „Piirivalveametnike töötasustamine” või Vabariigi Valitsuse 2008. aasta 30. detsembri määrusega nr 188 „Politseiametnike töötasustamine” või Vabariigi Valitsuse 2008. aasta 30. detsembri määrusega nr 190 „Kaitsepolitseiameti ametnike töötasustamine” kehtestatud ning kuni 2009. aasta 1. juulini kehtinud palgamäärad ja auastmetasude määrad.

(5) Käesoleva paragrahvi lõike 4 alusel pensioni ümberarvutamiseks peab isik esitama taotluse Sotsiaalkindlustusametile ja pension arvutatakse ümber taotluse esitamise kuupäevast arvates.
[RT I, 01.03.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

§ 119¹⁷. Politseiametniku väljateenitud aastate pensioni saaja politseiteenistuses jätkamine

Isikul, kes on politseiteenistusest lahkunud ja kellele on määratud politseiametniku väljateenitud aastate pension ning kes naaseb pärast 2019. aasta 1. maid politseiteenistusse ja jätkab politseiteenistust samadel tingimustel politseiteenistuses olevate politseiametnikega, on õigus nii politseiametniku väljateenitud aastate pensionile kui ka politseiametniku palgale.
[RT I, 19.03.2019, 6- jõust. 01.05.2019]

§ 119¹⁸. Politseiametniku ja piirivalveametniku töövõimetuspensioni ja toitjakaotuspensioni ümberarvutamine

(1) Isikul, kellele on määratud politseiametniku töövõimetuspension enne 2010. aasta 1. jaanuari ja kelle pensioni suurus on arvatud politseiteenistuse seaduse § 19 lõike 5 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse 2008. aasta 30. detsembri määruse nr 188 „Politseiametnike töötasustamine” või Vabariigi Valitsuse 2008. aasta 30. detsembri määruse nr 190 „Kaitsepolitseiameti ametnike töötasustamine” viimase redaktsiooni alusel, on õigus määratud pensioni ümberarvutamisele. Sel juhul korrutatakse määratud pension läbi koefitsiendiga 1,087.

(2) Isikul, kellele on määratud piirivalveametniku töövõimetuspension enne 2010. aasta 1. jaanuari ja kelle pensioni suurus on arvatud piirivalveteenistuse seaduse § 41 lõike 5 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse 2008. aasta 30. detsembri määruse nr 187 „Piirivalveametnike töötasustamine” viimase redaktsiooni alusel, on õigus määratud pensioni ümberarvutamisele. Sel juhul korrutatakse määratud pension läbi koefitsiendiga 1,087.

(3) Isikul, kellele on määratud politseiametniku töövõimetuspension või toitjakaotuspension pärast 2010. aasta 1. jaanuari ja kelle pensioni suurus on arvatud politseiteenistuse seaduse § 19 lõike 5 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse 2008. aasta 30. detsembri määruse nr 188 „Politseiametnike töötasustamine” või Vabariigi Valitsuse 2008. aasta 30. detsembri määruse nr 190 „Kaitsepolitseiameti ametnike töötasustamine” või piirivalveteenistuse seaduse § 41 lõike 5 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse 2008. aasta 30. detsembri määruse nr 187 „Piirivalveametnike töötasustamine” viimase redaktsiooni alusel, on õigus määratud pensioni ümberarvutamisele. Sel juhul korrutatakse määratud pension läbi koefitsiendiga 1,087.

(4) Isikul, kellele on määratud politseiametniku töövõimetuspension või toitjakaotuspension 2010. aasta 1. jaanuarist kuni 2014. aasta 31. detsembrini ning kelle pensioni suurus on arvatud politsei ja piirivalve seaduse alusel, on õigus määratud pensioni ümberarvutamisele, kui tema pension on väiksem kui sarnast tööd tegeva politseiametniku või piirivalveametniku töövõimetuspension või toitjakaotuspension, mille arvutamise aluseks oleks võetud Vabariigi Valitsuse 2008. aasta 30. detsembri määrusega nr 187 „Piirivalveametnike töötasustamine” või Vabariigi Valitsuse 2008. aasta 30. detsembri määrusega nr 188 „Politseiametnike töötasustamine” või Vabariigi Valitsuse 2008. aasta 30. detsembri määrusega nr 190 „Kaitsepolitseiameti ametnike töötasustamine” kehtestatud ning kuni 2009. aasta 1. juulini kehtinud palgamäärad ja auastmetasude määrad.

(5) Käesoleva paragrahvi lõigete 1–4 alusel arvutatakse politseiametniku ja piirivalveametniku töövõimetuspension ja toitjakaotuspension ümber alates 2020. aasta 1. jaanuarist.
[RT I, 04.07.2020, 1- jõust. 14.07.2020]

§ 120. Töölepingu seaduse muutmine

[Käesolevast tekstist välja jäetud.]

§ 121. Seaduse jõustumine

- (1) Käesolev seadus jõustub 2010. aasta 1. jaanuaril.
- (2) Käesoleva seaduse rakenduskord sätestatakse rakendamise seaduses.
- (3) Käesoleva seaduse § 120 jõustub 2009. aasta 1. juulil.
- (4) Käesoleva seaduse § 5 lõige 1 jõustub 2012. aasta 1. jaanuaril.

¹Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 681/2016/EL, mis käsitleb broneeringuinfo kasutamist terroriaktide ja raskete kuritegude ennetamiseks, avastamiseks, uurimiseks ja nende eest vastutusele võtmiseks (ELT L 119, 04.06.2016, lk 132–149).
[RT I, 05.02.2019, 1- jõust. 15.02.2019]